

Supplerende naturtypekartlegging i Tingvoll kommune

Gaarder, G. & Folden, Ø. 2011. Supplerende naturtypekartlegging i Tingvoll kommune. Miljøfaglig Utredning rapport 2011-29. ISBN 978-82-8138-485-9.

Supplerende naturtypekartlegging i Tingvoll kommune

Forsidebilde: Et gammelt og et ungt eksemplar av fuglereir, fotografert 14.06.2009 sørøst for Vulvik, dvs mellom Gyl og Eikrem. Dette er en sjelden, varmekrevende orkidé som skiller seg fra de fleste andre karplanter ved å mangle klorofyll, og dermed bare snylte på andre vekster. Tingvoll kommune ser ut til å ha noen av de største og viktigste forekomstene av arten i landet sammen med enkelte kommuner på Sunnmøre. Foto: Øystein Folden

Miljøfaglig Utredning AS

Rapport 2011:29

Utførende institusjon: Miljøfaglig Utredning AS	Prosjektansvarlig: Geir Gaarder
	Prosjektmedarbeider(e): Øystein Folden
Oppdragsgiver: Møre og Romsdal fylke, miljøvern- delinga	Kontaktperson hos oppdragsgiver: Kjell Lyse
Referanse: Gaarder, G. & Folden, Ø. 2011. Supplerende naturtypekartlegging i Tingvoll kommune. Miljøfaglig Utredning Rapport 2011:29: 1-19 + vedlegg. ISBN 978-82-8138-485-9.	
Referat: Det er utført en supplerende naturtypekartlegging i Tingvoll kommune, Møre og Romsdal fylke, der sammenstilling og tilrettelegging av dataene for Naturbase er finansiert av Fylkesmannen i Møre og Romsdal. Dette har både medført registrering av en del nye lokaliteter og supplering av gamle. I alt er 37 lokaliteter beskrevet. Av disse har 18 lokaliteter vært kjent fra før, men nå fått oppdaterte beskrivelser, dels også endring av verdi og avgrensning. 19 lokaliteter er derimot helt nye, fordelt på en med verdi svært viktig – A, 10 med verdi viktig – B og 8 med verdi lokalt viktig – C. Lokalitetene er beskrevet på grunnlag av metodekrav fra Direktoratet for naturforvaltning (oppdatert versjon januar 2010), lagt inn i databasen Natur2000 og faktaark for hver lokalitet er lagt inn i denne rapporten. I tillegg til dette er det gitt enkelte eksempler på rødlistearter som er kjent i Tingvoll, med noe ulike økologiske tilpasninger, men samtidig med fokus på arter der kommunen har relativt viktige forekomster. Det er også gitt en kortfattet vurdering av kunnskapsgrunnlaget for naturtypekartleggingen i kommunen, som konkluderer med at denne gjennomgående er relativt god, men at det fremdeles gjenstår mye å finne her.	
4 emneord: Biologisk mangfold Tingvoll Naturtyper Kartlegging	

Forord

Miljøfaglig Utredning AS har i samarbeid med Øystein Folden utført en supplerende naturtypekartlegging i Tingvoll kommune, Møre og Romsdal fylke.

Feltarbeidet har vært gjennomført som ubetalt arbeid på fritiden for begge rapportffatterne, mens Fylkesmannen har bistått med midler for å tilrettelegge dataene for Naturbase. For fylkesmannen har Kjell Lyse vært kontaktperson.

Prosjektansvarlig for Miljøfaglig Utredning har vært Geir Gaarder. I tillegg har Øystein Folden deltatt både under feltarbeidet og ved rapportering. En spesiell takk rettes til Asbjørn Børset og Kjell Lyse ved Fylkesmannens miljøvernavdeling for hjelp med digitalisering av kartene og framstilling av oversiktskart.

Tingvoll, 21/06/2011

Geir Gaarder

Øystein Folden

Innhold

FORORD.....	4
INNHold.....	5
1 INNLEDNING	6
2 METODE.....	7
2.1 GENERELT.....	7
2.2 VERDISSETTING	8
3 RESULTAT.....	9
3.1 VURDERING AV GAMLE LOKALITETER	9
3.2 NYKARTLEGGING.....	10
3.3 RØDLISTEARTER	13
4 OPPSUMMERING OG OPPFØLGENDE ARBEID	18
5 SKRIFTLIGE KILDER.....	19
VEDLEGG FAKTAARK FOR REGISTRERTE LOKALITETER.....	20

1 Innledning

I Stortingsmelding nr. 58 om bærekraftig utvikling (Miljøverndepartementet 1997) bestemte Stortinget at «alle landets kommuner skal ha gjennomført kartlegging og verdiklassifisering av det biologiske mangfoldet på kommunens areal i løpet av år 2003». Direktoratet for naturforvaltning (DN) har utarbeidet ei handbok til hjelp for kommunene i kartleggingsarbeidet (Direktoratet for naturforvaltning 1999a, senest supplert i 2007).

Tingvoll kommune har allerede hatt et par runder med naturtypekartlegging tidligere. Gudrun Hagen (2000) gjennomførte den første kartleggingsrunden i kommunen, inkludert sammenstilling av eksisterende data. I etterkant av dette har det særlig kommet viktige supplement som følge av at det har blitt gjort egne kulturlandskapsundersøkelser (Gaarder 2007) og data fra nøkkelbiotopkartlegginger i skog (Gaarder m.fl. 1997) har blitt tilrettelagt for Naturbase (Gaarder 2009). Mindre utredninger av ulike slag er også lagt inn i flere omganger, gjennom bl.a. Jordal (2007).

Samlet sett har Tingvoll kommune gjennomgående vært blant de i regionen med best dekning på naturtypekartleggingene det siste ti-året. Kvaliteten på dataene har her som andre steder vært av variabel kvalitet og i varierende grad tilpasset nåværende rapporteringsmal fra DN. Kontroller har vanligvis vist at de inneholder reelle verdier og har i første rekke medført supplement og forbedringer av områdebeskrivelsene og dels kartavgrensninger. I et nasjonalt perspektiv må derfor også kvaliteten vurderes å være forholdsvis god. Som denne rapporten viser, er det likevel fremdeles godt rom for forbedringer, både av eksisterende lokaliteter og beskrivelse av nye, tidligere ukjente lokaliteter.

I denne rapporten presenteres resultatene fra den supplerende kartlegginga, både med oppsummering av resultatene og beskrivelser av hver enkelt lokalitet. Alle nye og reviderte lokaliteter er lagt inn i nyeste versjon av databasen Natur2000 (versjon 4.1) og resultatene derifra har blitt overført omtrent direkte til Naturbase av Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

2 Metode

2.1 Generelt

Direktoratet for naturforvaltning (2007) sin håndbok i kartlegging av biologisk mangfold har vært en sentral rettesnor for hvordan arbeidet har blitt lagt opp. Håndboka sine metoder for hva som for naturtyper som skulle registreres, verdsettes og presenteres, har vært styrende.

Håndboka deler norsk natur inn i 7 hovedtyper og har valgt ut 56 naturtyper innenfor disse som skal prioriteres i kartlegginga. Den samme hovedinndelingen og de samme prioriteringene av naturtyper er brukt i dette prosjektet. Også håndboka sitt verdsettingssystem er brukt, samt at alle lokaliteter er lagt inn i en egen database. *Som databaseverktøy er NaturkartDA sin base Natur2000 brukt*. I tillegg er lokalitetene avgrenset på kart lastet ned fra den nettbaserte kartbasen GisLink. Med grunnlag i georefererte filer derfra er lokalitetene i neste omgang digitalisert.

Feltinnsatsen de siste to årene har vært av relativt tilfeldig karakter, noe som er naturlig siden en her i all hovedsak snakker om arbeid utført på fritiden. Det er en klar tendens til at lokalitetene ligger i nærområdet til bostedene til rapportforfatterne, dvs ei brei sone rundt Tingvollvågen og Vågbø-Holmeide. På naturtypenivå har det særlig vært kulturlandskap og skog som har blitt vektlagt.

Under feltarbeidet har det blitt samlet inn belegg av rødlistearter og andre regionalt sjeldne arter. Disse er oversendt Botanisk Museum i Trondheim eller Oslo. Navnebruk for artene er basert på vanlig, gjeldende navnetting og systematikk for de ulike artsgruppene. En god del av funnene er allerede tilgjengelig via Artskartet til Artsdatabanken (2011), dels gjennom museene sine innlegging av belegg i deres egne baser, men for Øystein Folden sin del også direkte registrering av funn via Artsportalen til Artsdatabanken. Også ikke belagte artsobservasjoner til Geir Gaarder skal etter planen med tiden bli tilgjengelig på Artskart, via registrering av dem i Biofokus sin GBIF-portal (BAB).

2.2 Verdisetting

Alle lokaliteter er verdisatt etter Direktoratet for naturforvaltning (2007) sitt system, som deler inn lokalitetene i **viktige (B)** og **svært viktige (A)** område. I tillegg kjem område som er **lokkalt viktige (C)**.

Det er satt opp 5 kriterium for verdisetting av lokalitetene:

- Størrelse og hvor godt utformet de er (verdien øker med størrelsen og hvor godt utformet de er)
- Grad av tekniske inngrep (tekniske inngrep reduserer verdien)
- Forekomst av rødlistearter (verdien øker med antall og trusselsgrad)
- Preg av kontinuitet (verdien øker med miljøet sin alder)
- Sjeldne utforminger (nasjonalt og regionalt)

Forekomst av rødlistearter er ofte et vesentlig kriterium for å verdisette en lokalitet. Ny norsk rødliste kom høsten 2010 (Kålås m.fl. 2010). Der er IUCNs kriterium for rødlisting av arter (IUCN 2005) brukt i rødlistearbeidet, og dette har bl.a. ført til at en del arter med store forekomster, men som der det er dokumentert at de går attende, har vorte ført opp på rødlista. De nye rødlistekategoriene med rangering og forkortelser er (med engelsk navn i parentes) :

- RE – Regionalt utrydda (Regionally Extinct)
- CR – Kritisk truga (Critically Endangered)
- EN – Sterkt truga (Endangered)
- VU – Sårbar (Vulnerable)
- NT – Nær truga (Near Threatened)
- DD – Datamangel (Data Deficient)

Ellers vises det til Kålås m.fl. (2010) for nærmere forklaring av inndeling, metoder og utvalg av arter for den norske rødlista. Der er det også kortfatta gjort reie for hva for miljø artene lever i og viktige typer trusler.

3 Resultat

3.1 Vurdering av gamle lokaliteter

16 kulturlandskapslokaliteter på Vågbø og Holmeide har blitt reinventert etter at de første gang ble rapportert (Gaarder 2007). For flere av disse har det nye kunnskapstilfanget vært såpass omfattende at helt reviderte beskrivelser er lagt inn i Natur2000 for kommunen. Årsaken ligger særlig i mange nye funn av beitemarksopp, som i flere tilfeller har medført at verdien til lokalitetene har blitt oppjustert. I et par tilfeller er det også gjort mindre endringer av avgrensningene (dels bedre presisjon og dels utvidelse). I tillegg til dette har det også skjedd litt oppdateringer av enkelte skoglokaliteter. I flere tilfeller er ikke de nye opplysningene så omfattende eller betydningsfulle at de tilsier stort behov for å endre eksisterende beskrivelser, men i det minste for Rottåsberga sin del medfører arbeidet med frivillig vern der (Gaarder 2010) at nye beskrivelse ble utarbeidet. Dette ville nok også vært naturlig for naturreservatet i Gylhamran, men har hittil ikke blitt prioritert. Til sist kommer en gammel myrlokalitet ved Hanemsetra som var mangelfullt beskrevet og avgrenset, og som ble reinventert i 2010 og har fått revidert sin beskrivelse.

De supplerende undersøkelsene av tidligere kjente lokaliteter gir ikke grunnlag for å redusere tidligere vurderinger av kvaliteten til naturtypekartleggingen i Tingvoll (som relativt høy), men indikerer nok i første rekke at enkelte lokaliteter kan være for lavt verdsatt, i det minste innenfor kulturlandskapet.

Tabell 1. Oversikt over reviderte naturtypelokaliteter i 2010 med naturtype og verdi.

Nummer	Navn	Naturtype	Kode	Verdi
156010008	Hanemsetra	Kilde og kildebekk	A06	B
156010041	Rottåsberga	Kalkskog	F03	A
156010096	Holmeide: Plassbukta	Naturbeitemark	D04	B
156010097	Holmeide: Vikahammaren	Slåttemark	D01	B
156010098	Aksneset - slåtteenga	Slåttemark	D01	A
156010099	Aksneset - fyrlykta	Slåttemark	D01	B
156010100	Aksneset: Ildridtrøa	Slåttemark	D01	A
156010101	Holmeide: Strupstad øvre	Slåttemark	D01	A
156010102	Holmeide: Nøstvold	Slåttemark	D01	B
156010103	Holmeide: Gjelen	Naturbeitemark	D04	C
156010104	Holmeide: Bakkå	Slåttemark	D01	B
156010105	Holmeide: Oppistua - plen	Slåttemark	D01	B
156010106	Holmeide: Oppistua - beitemark	Naturbeitemark	D04	A
156010107	Holmeide: Båtnesgeilen	Naturbeitemark	D04	B

Nummer	Navn	Naturtype	Kode	Verdi
156010108	Holmeide: Båtneset nord	Naturbeitemark	D04	B
156010109	Holmeide: Bedehuset	Slåttemark	D01	C
156010110	Vågbø: Vågbø-øya	Naturbeitemark	D04	B
156010111	Vågbø: Brevikstranda	Slåttemark	D01	B

3.2 Nykartlegging

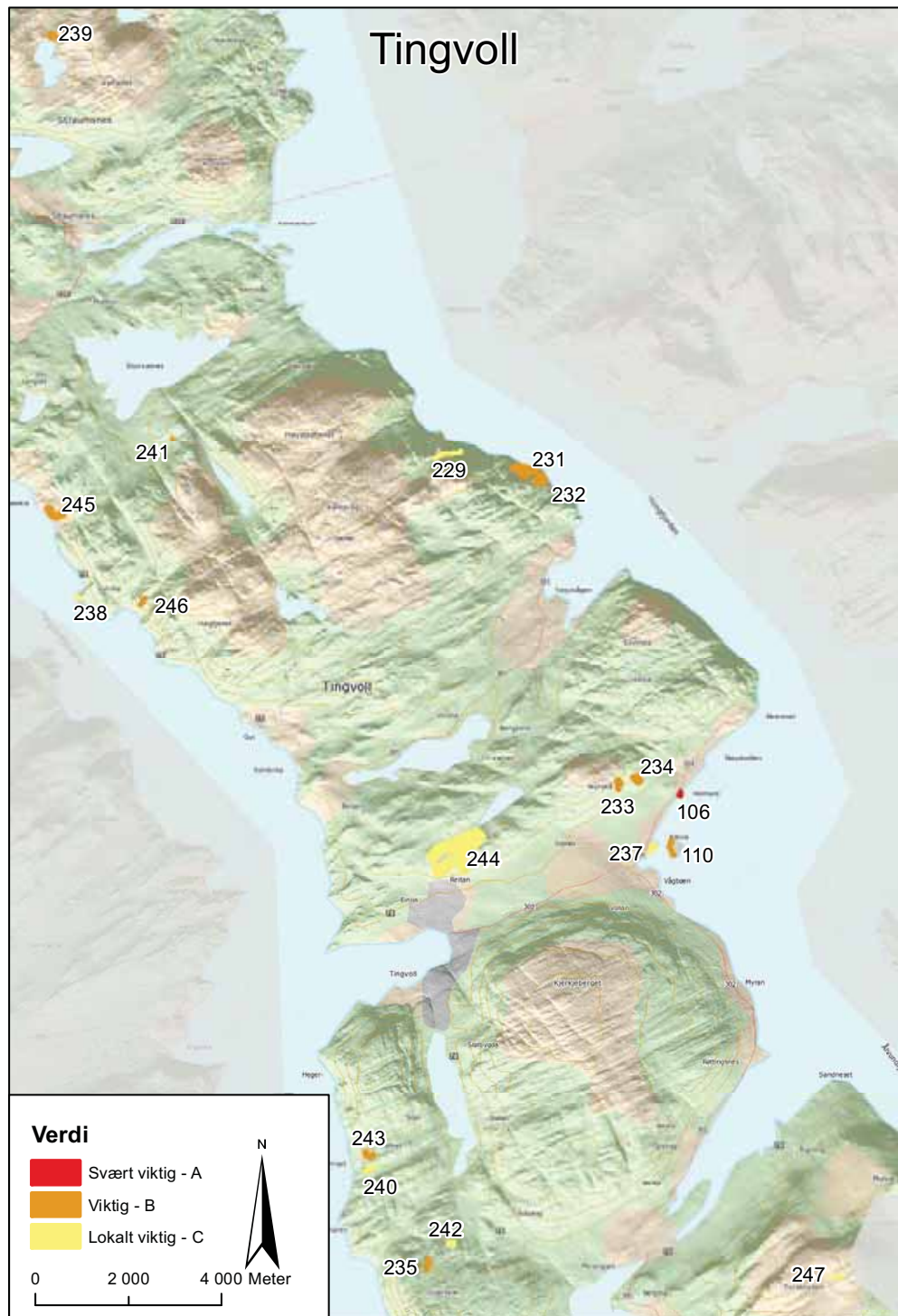
I alt 19 lokaliteter er helt nye, først påvist gjennom kartlegginger i 2009 og 2010 (en også først på ettervinteren 2011). I tabell 2 nedenfor alle lokalitetene listet opp.

Tabell 2. Oversikt over kartlagte naturtypelokaliteter i 2010 med naturtype og verdi.

Nummer	Navn	Naturtype	Kode	Verdi
156010229	Kamsvågdalen	Bekkekløft og bergvegg	F09	C
156010230	Biren	Naturbeitemark	D04	C
156010231	Digermulen	Gammel lauvskog	F07	B
156010232	Digermulen sør	Gammel lauvskog	F07	B
156010233	Holmeide: Storsteinen	Kystfuruskog	F12	B
156010234	Holmeide: Brennmyra	Kystfuruskog	F12	B
156010235	Gjørsvikfjellet nord	Kystfuruskog	F12	B
156010236	Gjørsvikfjellet	Gammel barskog	F08	A
156010237	Båtneset	Naturbeitemark	D04	C
156010238	Bronneset	Gammel lauvskog	F07	C
156010239	Fjellsetervatnet	Brannfelt	F10	B
156010240	Ormset: Løfterhjellen	Rik edellauvskog	F01	C
156010241	Eikremsætra: Halten	Slåttemark	D01	B
156010242	Mossaholdalen	Kystfuruskog	F12	C
156010243	Ormset: Sommarfjøsåttå	Gammel lauvskog	F07	B
156010244	Reittjørna	Kystfuruskog	F12	C
156010245	Treekrem	Rik edellauvskog	F01	B
156010246	Vulvik øst	Rik edellauvskog	F01	B
156010247	Sørlinebba SV	Rikmyr	A05	C

Det er grunn til å merke seg at en av lokalitetene har fått verdien svært viktig – A, og ytterligere 10 lokaliteter har fått verdien viktig – B, mens 8 lokaliteter har fått verdien lokalt viktig – C. Dette indikerer tydelig at det fremdeles står igjen å finne en god del verdifulle naturtypelokaliteter i Tingvoll kommune, selv om de fleste med høy verdi nå bør være påvist. Nærmere 250 naturtypelokaliteter er et betydelig antall for en kommune som ikke er spesielt stor, men det reelle antallet ligger nok opplagt langt over 300 og kan være så mye som nærmere 500 lokaliteter. Det er da likevel grunn til å være klar over at de fleste av disse trolig bare har verdi lokalt viktig – C, og at de gjennomgående vil være nokså små.

For øvrig er resultatene uvanlig skjevt fordelt med hensyn på naturtyper som er påvist, da det for det aller meste er snakk om lauvskogsmiljøer. Bare 8 av 45 lokaliteter er ikke dominert av lauvtrær. Særlig for rike edellauvskoger er det funnet mange og verdifulle lokaliteter, men i praksis er det nok særlig kvaliteter knyttet til gamle almetrær som i de fleste tilfeller har vært avgjørende for avgrensning og verdisetting av lokalitetene, se også påfølgende kapittel om registrerte rødlistearter. For en stor del skyldes denne skjevheten i registrerte naturtyper at de områdene som ble valgt ut for kartlegging nettopp hadde stort potensial for verdifulle, lauvrike skogsmiljøer. Men, det gir også indikasjoner på at andre naturtyper fremdeles kan være dårlig kartlagt i kommunen.

Figur 1. Lokalisering av reviderte og nye naturtypelokaliteter i Tingvoll kommune som ble kartlagt i 2009 og 2010, og som er omtalt i denne rapporten. Kartet er utarbeidet av Fylkesmannens miljøvern-avdeling ved Kjell Lyse.

3.3 Rødlisterarter

Antall rødlistearter i Tingvoll kommune er relativt høyt (over 100 arter) og antall lokaliteter det mangedobbelte. En fullstendig oversikt over disse vurderes å være utenfor rammene av dette prosjektet, og det vurderes også å være en for omfattende jobb i denne omgang å lage en oversikt selv innenfor lokalitetene i den supplerende kartleggingen. Bare Rottåsberga/Gjørsvikfjellet har over 50 rødlistearter, og flere av naturengene på Holmeid-stranda over 10 arter. I stedet trekkes det her bare fram enkelte artsfunn, som enten er spesielle i seg selv eller kan fortelle en del om de kvalitetene kommunen har på artssiden.

I kulturlandskapet er beitemarksopp ei viktig organismegruppe med mange rødlistearter. Et søk i Artskart (Artsdatabanken 2011) får fram bare for slekta fagervokssopper (*Hygrocybe*) i alt 82 artsfunn i kommunen, fordelt på 15 ulike arter. Disse er nok klumpvis fordelt, se figur 2, men viser likevel hvor de fleste verdifulle kulturlandskapene i kommunen forekommer, samt er med på å dokumentere at Tingvoll både i regional og til dels nasjonal sammenheng er viktig for mange kravfulle og rødlistede arter i kulturlandskapet.

Figur 2. Utsnitt av Artskart (Artsdatabanken 2011), som viser forekomst av rødlistede fagervokssopp (*Hygrocybe*) i Tingvoll kommune. Slike er særlig påvist i en del naturenger på Vågbo og rundt Tingvoll sentrum, men også spredt andre steder, bl.a. nord for Meisingset, samt flere funn i skog i Rottåsberga i sør.

For skogsmiljøene kan bleik kraterlav *Gyalecta flotowii* (VU) være en egnet representant for arter knyttet til gamle og helst også styvede almetrær i kommunen. Arten opptrer sparsomt i rike lier langs Sunndals-/Tingvollfjorden, samt ute på Straumsnes. Den er funnet på knapt et 10-talls lokaliteter og er knyttet til gamle, helst tidligere styvede almetrær. Sammen med forekomster i Surnadal og dels Sunndal, utgjør nok dette et av de viktigste distriktene for denne arten i Norge.

Figur 3. Utsnitt av Artskart (Artsdatabanken 2011), som viser forekomst av bleik kraterlav *Gyalecta flotowii* (VU) i Tingvoll kommune og nærliggende områder.

En annen kravfull skogsart knyttet til edellauskog er orkidéen fuglereir (NT). Den vokser særlig i lågurtpregede, rike skogsmiljøer, ofte under hassel. Arten er generelt sjelden og spredt utbredt i Norge, men har lokalt ganske gode bestander på Sunnmøre, mens arten er gjennomgående mer sjelden lenger sør på Vestlandet. Lenger nord ser Tingvoll ut til å være kanskje den viktigste kommunen så langt, med minst et ti-talls lokaliteter, og ganske gode bestander i fjordlia mellom Gyl og Eikrem, samt noen spredte funn ellers.

Figur 4. Utsnitt av Artskart (Artsdatabanken 2011), som viser forekomst av fuglereir (NT) i Tingvoll kommune.

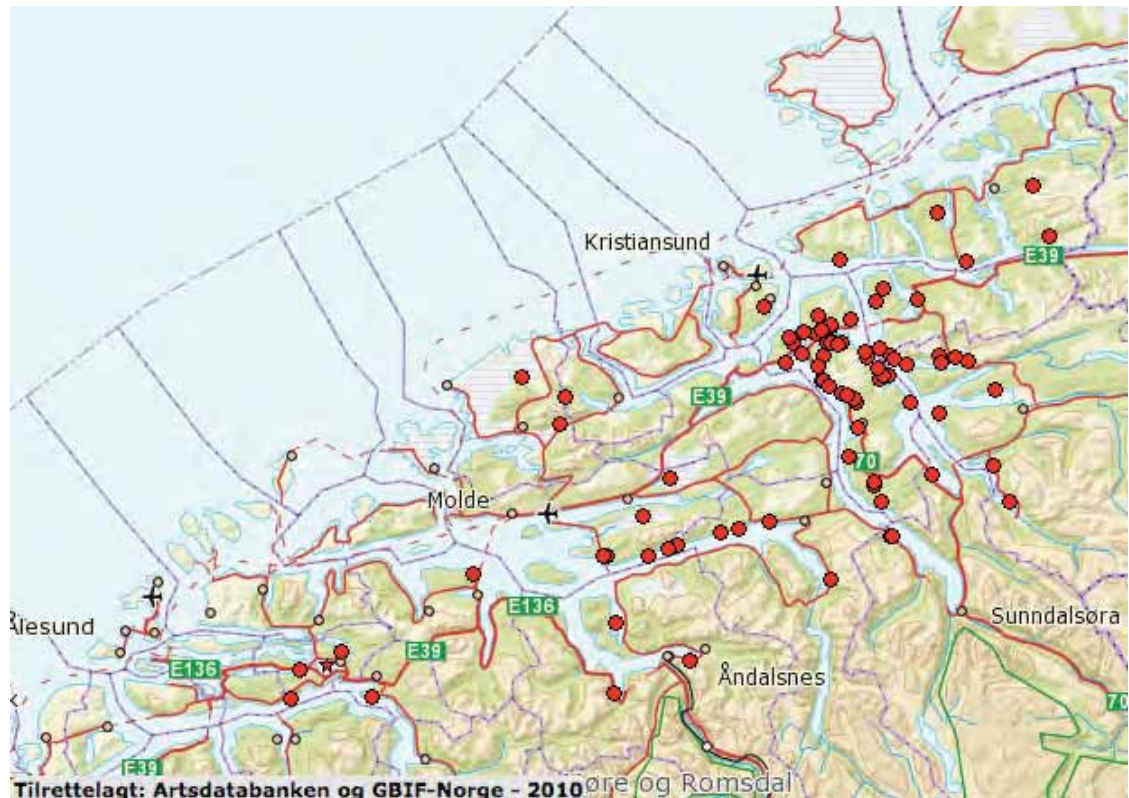
En tredje rødlisterepresentant for skog i kommunen er kystdoggnål (*Sclerophora peronella*) (NT), som til en viss grad gir gode indikasjoner på hvor gammel lauvskog opptrer i Tingvoll. Også denne arten har minst et ti-talls funn i kommunen, ganske spredt over både ytre og indre deler. Arten vokser særlig på død ved på nedbørbeskyttede partier litt oppe på stammen av gamle bjørketrær, men kan også finnes av og til på andre lauvtreslag. Arten er aldri vanlig noe sted, men i området rundt Durmålhaugen og Mulvikknuken på grensa mot Sunndal kommune i sørøst, finnes en av de største kjente forekomstene i landet av arten.

Figur 5. Utsnitt av Artskart (Artsdatabanken 2011), som viser forekomst av kystdoggnål *Sclerophora peronella* (NT) i Tingvoll kommune og nærliggende områder.

Til sist er det vanskelig å komme forbi hasselrurlaven *Thelotrema suecicum* (NT), som nok like gjerne burde vært kommunearten som blekkstorpigg *Sarcodon fuligineoviolaceus*, hvis en hadde tillagt internasjonal ansvar stor vekt. Hasselrurlav er meget sjelden over det meste av kloden, og har for eksempel fått egen handlingsplan i Sverige, som i internasjonal sammenheng har ganske viktige forekomster med sine kanskje 10 lokaliteter. I Norge er det derimot et tresifret antall lokaliteter, spredt langs kysten fra Østlandet og til og med Nordmøre. Kommunen med de klart flest lokaliteter og mange av de største bestandene er Tingvoll. Over 50 ulike lokaliteter er kjent i kommunen, og arten er særlig hyppig ute på Straumsnes, men også stedvis i området mellom Gyl og Torjulvågen. Spredte funn foreligger i tillegg mellom Aksneset og Tingvoll sentrum og rundt Hanemsvatnet i indre deler av kommunen.

Figur 6. Utsnitt av Artskart (Artsdatabanken 2011), som viser norsk utbredelse av hasselrurlav *Thelotrema suecicum* (NT) nord for søre Sunnmøre.

4 Oppsummering og oppfølgende arbeid

Med denne rapporten vil kunnskapen om verdifulle naturtyper i Tingvoll kommune bli omtrent oppdatert på Naturbase. Mindre, upubliserte supplement finnes for flere kulturlandskapslokaliteter, men disse gir stort sett ikke grunnlag for endring av verdi eller avgrensning, men kunne nok ført til noe bedre områdebeskrivelser.

Tingvoll kommune må betraktes som relativt godt kartlagt både i fylkesvis og nasjonal sammenheng. Det gjenstår likevel ganske opplagt flere verdifulle lokaliteter å finne her, og for mange av de som er kartlagt tidligere, ville det vært ønskelig med reviderte beskrivelser.

Det er ikke laget noe dekningskart for naturtypekartleggingen i kommunen, men et slikt ville tilsi at omtrent hele kommunen oppnår middels god dekning, dvs at det er grunn til å tro at en vesentlig andel av lokaliteter av verdi viktig og svært viktig nå er påvist, men også at det gjenstår en del slike og finne. God dekning er det derimot bare mindre deler av kommunen som oppnår, for eksempel enkelte skoger i fjordliene der det har vært utført spesielle undersøkelser (som Rottåsberga og rundt Durmålhaugen) og sentrale deler av kommunen rundt Tingvoll sentrum og Vågbø-Holmeide. For disse områdene er nok undersøkelsesnivået på høyde med det en kan forvente for konsekvensutredninger, men det meste av kommunen har fremdeles noe for lav dekning til å tilfredsstille dette. Med andre ord bør fremdeles hovedregelen være at det bør utføres nye undersøkelser når det planlegges større arealinngrep i kommunen, som nye hyttefelt.

Dårligst undersøkt er fjellområdene i kommunen, både ute på Straumsnes, Gylfjellet og grensefjellene mot Sunndalen i indre deler. Disse er ikke nødvendigvis så spesielt verdifulle, men alle steder er det kjent forekomst av rik fjellvegetasjon, og det må forventes flere slike lokaliteter som burde vært kartlagt. Fjordliene har gjennomgående ganske god dekningsgrad, men nyere kartlegginger bl.a. mellom Gyl og Eikrem har vist at det finnes klare hull også her. Utfordringene er nok likevel større i det noe småkuperte skog- og kulturlandskapet som både finnes utbredt ute på Straumsnes og Aspøya, samt i indre deler mellom Gyl og Torjulvågen og rundt Meisingset. Selv om mye er kartlagt alle disse stedene, så er terrenget uoversiktlig, variert og ofte generelt biologisk rikt, der mulighetene for å oppdage nye lokaliteter gjennomgående er gode.

Tematisk er også spredningen i undersøkte miljøer relativt god, med svakest dekning for fjellvegetasjonen. Ikke minst har det vært spesielle undersøkelser med særlig vekt på skog og kulturlandskap, som nok er de hovedtypene med størst verdier knyttet til seg. Også for andre hovedtyper, som myr, våtmark og dels havstrand har det vært flere målrettede undersøkelser. Noen klare hull mangler for disse typene. Det er nok grunn til å forvente at framtidige supplement særlig fører til økning i antall skoglokaliteter, men også at det dukker opp noe forekomster innenfor alle de nevnte hovedtypene, kanskje også for berg og rasmark. Tingvoll er som før nevnt en generelt variert kommune biologisk sett, og dette vil nok også reflekteres i framtidige kartlegginger her.

5 Skriftlige kilder

Artsdatabanken 2011. Artskart. www.artsdatabanken.no

Direktoratet for naturforvaltning 2007. Kartlegging av naturtyper. Verdsetting av biologisk mangfold. DN-håndbok 13-1999, revidert i 2007.

Direktoratet for naturforvaltning 2011. Naturbase. www.naturbase.no

Gaarder, G. 2007. Verdifulle kulturlandskap i Tingvoll kommune. Miljøfaglig Utredning, rapport 2007:8. 71 s. + vedlegg

Gaarder, G. 2009. Tilpassing av nøkkelbiotoper i skog til naturtypekartlegginga i Tingvoll kommune. Miljøfaglig Utredning notat 2009:2. 164 s.

Gaarder G. 2010. Naturverdier for lokalitet Rottåsberga, registrert i forbindelse med prosjekt Friviligvern 2009. NaRIN faktaark. BioFokus, NINA, Miljøfaglig utredning.

Gaarder, G., Hansen, M. & Lindblad, I. 1997. Nøkkelbiotoper i skog i Tingvoll kommune. Miljøfaglig utredning, rapport 1997: 6. 57 s.

Hagen, G. 2000. Kartlegging og verdsetting av naturtyper i Tingvoll kommune. Unpubl. hovedfagsoppgåve ved NLH. 216 s. + vedlegg.

IUCN 2005. Guidelines for using the IUCN Red List categories and criteria. April 2005. www.iucn.org/webfiles/doc/SSC/RedList/RedListGuidelines.pdf

Jordal, J. B. 2007. Supplering av Naturbase i Møre og Romsdal 2007, basert på eksisterende informasjon. Møre og Romsdal fylke, areal- og miljøvernnavdelinga. Rapport 2007:02. 110 s.

Kålås, J. A., Viken, Å., Henriksen, S. & Skjelseth, S. (red.) 2010. Norsk rødliste for arter 2010. Artsdatabanken, Norway.

Miljøverndepartementet 1997. St. Meld. 58, 1996-97. Miljøvernpolitikk for en bærekraftig utvikling.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Kilde og kildebekk

Utforming: Kilde over sørboreal

Mosaikk: Totalt 2 naturtype(r) registrert: Kilde og kildebekk A06 - Kilde over sørboreal A0603 (50%), Rikmyr A05 - Rik skog- og krattbevokst myr A0501 (35%).

Feltsjekk: 01.07.2004 (siste)

Beskrivelse

Innleing: Skildringa er skriven av Geir Gaarder 17.03.2011, basert på eige feltarbeid 29.8.2010. Eg sjekka også lokaliteten overfladisk i 2004. I tillegg kjem undersøkingar av J. I. Holten (1979) som fyrst fann lokaliteten.

Lokalisering og naturgrunnlag: Lokaliteten rett på nordaustsida av Hanemsetra, under Torsknyken på Meisingset. Den ligg ved rota av ei bratt liseide, dels oppe i lia, men særleg tilknytta vassframspring ved basis av lia. Den har ei ganske skarp grense mot attgroande setervoll i vest og mot fastmarksskog i nord, og litt meir gradvis mot fattigare myr og fuktskog i sør og aust. Det er gneis her, men floraen viser tydeleg at det er innslag av noe kalkrike bergartar i denne.

Naturtypar, utformingar og vegetasjonstypar: Lokaliteten har tidlegare vorte rekna som ei middelsrik fastmattemyr, og det finst da også litt av dette her. Det er likevel kjeldeframspringa som nok er dei rikaste og mest interessante med lokaliteten. I tillegg er det mindre innslag av litt rikare,

lågurtprega skog, helst også noko kjeldepåverka.

Artsmangfald: Av treslag står det m.a. litt furu og bjørk her. Det er likevel feltsjiktet som er mest interessant og frå kartlegginga til J. I. Holten er det nemnt funn av gulstorr, breiull og loppestorr. Desse artane vart attfunnen i 2010, og i tillegg artar som dvergjamne, bjønnbrodd, stjernesildre, svarttopp, kattedot, fjellfrøstjerne, gulsildre, knegras, jåblom, særbustorr, kvitmaure, brudespore (sparsam), hårstorr, fjelltistel og myrstjernemose.

Bruk, tilstand og påverknad: Med nærleiken til ei seter har nok lokaliteten vorte ein god del nytta før og t.d. skogen er berre middelaldrande. Miljøet verkar likevel ganske intakt no og det er lite husdyrbeite i området.

Framande artar: Ingen observert.

Del av heilskapleg landskap: Det finst fleire små rikmyrsfelt og flekkar med kjeldesamfunn rundt Torsknyken. Lokaliteten må likevel i avgrensa grad reknast som dei av eit heilskapleg landskap.

Vegetasjon: Middelsrik fastmattemyr (M2)

Verdivurdering: Lokaliteten har tidlegare fått verdien viktig - B, og dette vert oppretthalden. Det er tross alt litt areal på området, førekomst av fleire kravfulle artar og samla sett eit av dei best utvikla høgareliggande kjeldemiljøa i kommunen.

Skjøtsel og hensyn: Det beste for naturverdiane vil stort sett vere å la lokaliteten få ligge i fred.

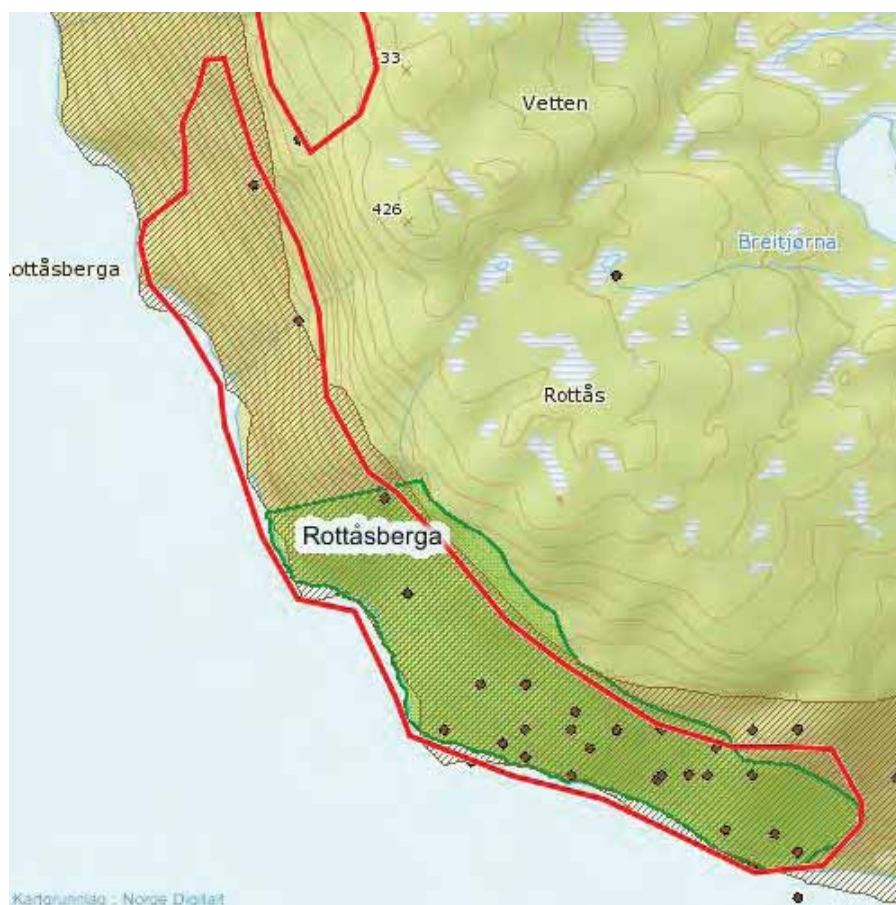
Artsliste for lokaliteten

Totalt 18 art(er) påvist: dvergjamne, fjellfrøstjerne, jåblom, gulsildre, stjernesildre, svarttopp, kattedot, fjelltistel, kvitmaure, bjørnebrodd, brudespore, hårstarr, tvebostarr, gulstarr, loppestarr, bredmyrull, knegras, myrstjernemose.

Litteratur

Holten, J. I. 1979. Verneverdige naturtyper i Møre og Romsdal. II. Det Kgl. Norske Videnskabers Selskab, Museet. Universitetet i Trondheim. 58s.

Revidert lokalitet med rød strek (fra 2009), mens grønn farge viser gammel avgrensning.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Kalkskog

Utforming:

Mosaikk: Totalt 6 naturtype(r) registrert: Kalkskog F03 - Frisk kalkfuruskog F0302 (5%), Kalkskog F03 - Tørr kalkfuruskog F0301 (15%), Rik edellaavskog F01 - Gråor-almeskog F0106 (5%), Rik edellaavskog F01 - Rikt hasselkratt F0103 (25%), Gammel lauvskog F07 - Gammelt ospeholt F0701 (25%), Rik edellaavskog F01 - Alm-lindeskog F0105 (15%).

Feltsjekk: 17.10.2009 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er basert på ulike litteraturkilder, der særlig Hagen (2000) og Holtan (2006) er viktige, men det finnes også relevant informasjon om området bl.a. hos Gaarder (1993), Gaarder et al. (1997), Gaarder (1999), Hassel & Gaarder (1999), Holtan & Gaarder (2006) og Gaarder et al. (2005). I alt er det snakk om minst 20 besøk i perioden 1993-2005 utført av Geir Gaarder, samt enkeltbesøk av Jarle I. Holten og John Bjarne Jordal. I tillegg kommer vel en håndfull besøk i perioden 2006-2009 av Geir Gaarder.

Beliggenhet og avgrensning: Lokaliteten ligger på nordsida av Tingvollfjorden, vest for garden Rottås på Meisingset. Den avgrenses av granplantefelt mot sørøst, av berghamre i nord/nordøst, av sjøen i sør/sørvest, samt av fattigere skog nordover i lia. Det er for en stor del snakk om ganske skarpe grenser, men nokså diffus mot den fattigere skogen i nordvest og nordøst. Mindre areal med fattig skog og fattig ur er inkludert i lokaliteten (dette gjelder særlig midtre deler av lia i nordlige halvdel av lokaliteten). Sammenlignet med eksisterende grenser i Naturbase, er lokaliteten noe utvidet mot nord, for å fange bedre opp forekomster av både kalkfuruskog (flekvis ned mot sjøen) og rik edellaavskog (dels nede ved sjøen og dels opp mot bergrota). Lokaliteten kunne vært splittet opp i flere delområder, men naturverdiene henger såpass sammen geografisk og ofte

mosaikkpreget, slik at det er sett som mest naturlig å ha det som en stor lokalitet.

Naturgrunnlag: Det er snakk om ei bratt fjordli, med innslag av mindre, lite tilgjengelige bergvegger ned mot fjorden og store berghamre i overkant. Mellom disse er det for en stor del rasmarker og skredmateriale som er mer eller mindre skogdekt. I sørøst er det muligens også innslag av morenemasser m.v. Berggrunnen er i utgangspunktet fattige gneisbergarter, men både observasjoner av berget og ikke minst mange artsfunn, viser at det stedvis er ganske kalkrikt i denne fjordlia. For det meste er lokaliteten eksponert mot sør og sørvest.

Naturtyper og vegetasjon

Spesielt stor verdi knytter seg til forekomsten av kalkfuruskog. Denne er best utviklet i lia ovenfor Preikstolen, der det er en nokså tørr utforming, samt ikke minst med en vekselfuktig utforming på Skottneset. Mindre partier med lågurtpreget kalkfuruskog finnes også videre ut etter fjorden, på Saltsteinen-Skarvhammaren. I tillegg er det en del rike hasselkratt, middels godt utviklet helt i øst, øst for Gjehammaren, og godt utviklet i deler av lia ovenfor Preikstolen. Det er også forekomster av interesse videre nordover i fjordlia, særlig opp under bergrota. Almeskog forekommer flekkvis i rasmarker fra lia ovenfor Skottneset og nordvestover, samt et lite bestand nær Fjøsneset. Siste prioriterte naturtype her er gammel lauvskog, primært med gammel ospeskog som utforming.

Denne er best utviklet på Gjehammaren og lokalt i lia ovenfor Skottneset, men opptrer også flekkvis lenger nord. Vegetasjonstyper er særlig lågurtskog (dels som kalklågurtskog) og almlindeskog, men også noe mer rein høgstaudeskog til gråor-almeskog, samt fattigere bærlyngskog. *Artsmangfold:* Lokaliteten er meget artsrik, med en sjelden høy tetthet av kravfulle og rødlistede arter innenfor mange organismegrupper, men ikke minst blant marklevende sopp. Enkelte arter befinner seg her på sin nasjonale nordgrense, og flere er regionalt eller nasjonalt meget sjeldne. Så langt er det registrert 46 rødlistearter i området (1 kritisk truet, 2 akutt truede, x sårbare og xx nær truet”).

Karplanter: Den tørre, mineralrike furuskogen er gjennomgående svært fattig på karplanter, men arter som rødflangre og svarterteknapp forekommer sparsomt et par steder. Noe friskere, mineralrik furuskog har ofte høyt innslag av edellauvskogsarter som lundgrønnaks, breiflangre, myske, sanikel og lokalt den rødlistede kvit skogfrue. Vaniljerot er funnet ved et par tilfeller i slik skog. De få almerike skogmiljøene som forekommer har et noe nitrofilt og frodig preg, med mest høgstauder og bare enkelte edellauvskogsarter som kjempesvingel og lodneperikum. De tørre, sørvest- og sørvendte lauvskogsmiljøene med mye hassel domineres i sterkere grad av varmekjære arter, der lundgrønnaks ofte er viktigste art. I tillegg kommer blant annet en del skogfaks og lokalt arter som svarterteknapp, vårerteknapp, breiflangre og fuglereir (NT) inn. Funnt av murburkne i bergvegger vitner om innslag av relativt kalkrike bergarter.

Moser: Best undersøkt er elementet av arter om forekommer på sterkt nedbrutte læger. Her ble bl. a. grønnsko (VU) og pusledraugmose funnet. Ellers forekommer skjermose og kveilmose på bergvegger.

Sopp: Antall rødlistede sopper er foreløpig 36, av disse tre i kategori sterkt truet og en som kritisk truet (den kommunale ansvarsarten blekkstorpigg). Meget interessant er mangfoldet av arter som er antatt å være østlige. Av strengt barskogstilknyttede arter gjelder dette for eksempel franskbrødsopp, furufåresopp (NT), furugråkjuke (VU), blågrå vokssopp (EN), fagervokssopp (EN), glatt storpigg (NT), besk storpigg (VU), blekkstorpigg (CR), sienamusserong (EN), lurvesøtpigg (NT), gyllen slørsopp, besk slørsopp, duftslørsopp, kopperslørsopp (NT), slank bananslørsopp (NT), rødtuppsopp (NT), gul furuvokssopp (NT), blek svovelriske (NT), melsneglehatt, gulskivevokssopp, *Ramaria sanguinea* (NT), svartsølvpigg (NT) og svovelslørsopp. Rottåsberga er et av få steder dette elementet er funnet rikt og velutviklet på Vestlandet. Interessante sørlige eller østlige arter med lauvskogstilknytning (hassel) er grønn fluesopp, sinoberslørsopp (NT), kjempeslørsopp (VU), svartnende kantarell (NT), duftsvovelriske (NT), piggsvinrøysopp (VU), falsk brunskrubbe (NT) og grå trompetsopp. For sinoberslørsopp er dette landets nordligste kjente forekomst, og også de andre artene har svært få andre lokaliteter i regionen. På læger av osp og dels andre lauvtrær forekommer arter som ospeskjuke, korallpiggsopp

(NT), hvit vedfingersopp (VU), vedalgekølle (NT), indigorøds-kivesopp (NT), narrepiggsopp (NT) og rustkjuke. På marka opptrer også en rekke strønedbrytere blant beitemarkssopp i rik engvegetasjon, vekselfuktig kalkskog og steder med utglisnet feltsjikt, inkludert skarlagenvokssopp, bitter vokssopp, russelærvokssopp (NT), rødskivevokssopp (NT), musserongvokssopp (NT) og vridd køllesopp (NT). Gamle furutrær er flere steder voksested for filtkjuke (NT), samt at det er gjort enkeltfunn av gulrandkjuke og blomkålsopp.

Lav: Lungeneversamfunnet er ganske godt utviklet, særlig på steinblokker og bergvegger i sør, samt på lauvtrær i de frodigeste lauvskogene i vest. Alle fire Lobarion-artene samt de vanlige filtlavene er funnet. Den rødlistede skorpefiltlav (VU) opptrer også sparsomt på trær i vest, mens buktporelav er sparsom og lokal på berg i sør. For øvrig kan nevnes at enkelte knappenålslav er funnet på gamle almetrær i vestre deler, både bleik kraterlav (VU), almelav (NT) og bleikdoggnål (NT). I tillegg kommer kystdoggnål (NT) på bjørk.

Andre organismegrupper: Hakkespettene grønnspett, dvergspett (VU) og kvitryggspett (VU) hekker. Enkelte rovfuglarter observeres, og fjellvåk (NT) hekker trolig i bergene år om annet. Når det gjelder insekter så ble et malaistelt satt opp i sørlige del av lokaliteten sommeren 2004. Selv med begrenset fangststinsats her, så ble en rekke interessante arter fanget, inkludert rødlisteartene *Microrhagus lepidus* (NT), *Orchesia fasciata* (NT) og *Xylophilus corticalis*. I tillegg kommer en lang rekke faunistisk interessante arter.

Vegetasjon: Kalklavurtskog / Kalkskog (Rødlistebetegnelse) (B2)

Alm-lindeskog (D4)

Verdivurdering: Lokaliteten har en klar verdi som svært viktig – A. Den er stor, velutviklet, variert og med et svært høyt antall rødlistearter, inkludert flere i høye trusselskategorier. Dette er en av de mest verdifulle skogsmiljøene i regionen, og særlig forekomsten av kalkfuruskog, samt i litt mindre grad edellauvskogsverdiene særpreger den.

Skjøtsel og hensyn: Verdiene bevares best hvis området stort sett blir liggende urørt for framtida. Særlig flatehogst og treslagsskifte til gran er svært negativt. Tiltaket bør derfor settes i verk for at plantet gran rett øst for lokaliteten ikke sprer seg inn i området. For øvrig er det dårlig rekruttering av alm og litt beiteskader fra hjort i området, noe som på sikt kan redusere kvalitetene i så måte.

Artsliste for lokaliteten

Totalt 138 art(er) påvist: fjellvåk, havørn, orrfugl, storfugl, hvitryggspett, dvergspett, grønnspett, murburkne, alm (NT), dvergmispel, svarterteknapp, vårerteknapp, lodneperikum, brunrot, gjeldkarve, sanikel, vaniljerot, furuvintergrønn, myske, hvit skogfrue (NT), rødflangre, bredflangre, fuglereir (NT), loppestarr, lundgrønnaks, skogfaks, kjempesvingel, franskbrødsopp, furufåresopp (NT), gul fluesopp, grønn fluesopp, silkesnyltehatt, skrukkeøre, lurvesøtpigg (NT), furugråkjuke (VU), svartnende kantarell (NT), ospekjuke, vridd køllesopp (VU), gul småkøllesopp, besk slørsopp, sinoberslørsopp (VU), gyllenbrun slørsopp, fibret slørsopp, galleslørsopp, slank bananslørsopp (NT), kopperrød slørsopp (NT), duftslørsopp, kjempeslørsopp (VU), svovelslørsopp, nektarslørsopp, *Entoloma caesiocinctum*, svartblå rødskivesopp (NT), indigorøds-kivesopp (NT), *Entoloma exile*, bronserøds-kivesopp, *Entoloma longistriatum*, vorterøds-kivesopp, tjærerøds-kivesopp, melrøds-kivesopp (VU), silkerøds-kivesopp, mørktannet rødskivesopp, korallpiggsopp (NT), beltebrunpigg, rustbrunpigg, kantarellvokssopp, skjør vokssopp, gul vokssopp, mønjevokssopp, kjeglevokssopp, musserongvokssopp (NT), liten vokssopp, seig vokssopp, liten mønjevokssopp, bittervokssopp (NT), spissvokssopp, éngvokssopp, skarlagenvokssopp, rødskivevokssopp (NT), russelærvokssopp (NT), krittovokssopp, duftovokssopp, blågrå vokssopp (EN), fagervokssopp (EN), gul furuvokssopp (NT), guls-kivevokssopp, filtkjuke (VU), narrepiggsopp (NT), duftsvovelriske (NT), blek svovelriske (NT), hasselskrubb, hvit vedkorallsopp (NT), melsneglehatt, piggsvinrøysopp (VU), vedalgekølle (NT), elfenbenshette, gulnende begersopp, gulrandkjuke, rustkjuke, stor ospeildkjuke, svartsølvpigg (NT), falsk brunskrub (NT), grå trompetsopp, grå trompetsopp, rødtuppsopp (NT), *Ramaria sanguinea* (NT), rank korallsopp, gullkremle, pukkelkremle, marsipankremle, blekkstorpigg (CR), glatt storpigg (NT), besk storpigg (VU), blomkålsopp, *Tricholoma joachimii* (EN), puteglye, fløyelsglye, vanlig

blåfjelllav, skorpefjelllav (NT), blyhinnelav, sølvnever, kystnever, muslinglav, grynfjelllav, kystfjelllav, buktporelav, dverggullnål, *Gyalecta flotowii* (VU), almelav (NT), bleikdoggnål (NT), kystdoggnål (NT), *Thelotrema suecicum* (NT), grønsko, kveilmose, pusledraugmose, skjermose,

Litteratur

- Gaarder, G. 1993. Natur i Tingvoll. Naturverdier i Tingvoll kommune, Møre og Romsdal, med spesiell vekt på biologisk mangfold. Tingvoll kommune, Miljø- og næringsetaten. 65 s.
- Gaarder, G. 1993a. Natur i Tingvoll. Naturverdier i Tingvoll kommune, Møre og Romsdal, med spesiell vekt på biologisk mangfold. Tingvoll kommune, Miljø- og næringsetaten. 65 s.
- Gaarder, G., Hansen, M. & Lindblad, I. 1997. Nøkkelibiotoper i skog i Tingvoll kommune. Miljøfaglig Utredning, rapport 1997:6. 58 s.
- Gaarder, G., Holtan, D., Larsen, P., 2007. Slekten skogvokssopper (*Hygrophorus*) på Nord-Vestlandet. *Agarica* 27: 47-57.
- Hagen, E. 1972. Angående generalplan for Tingvoll. Områder med interessant flora og vegetasjon. Notat av 26.09.72. 3s inkl. artsliste for Boksaspa + kart.
- Hagen, G. 2000. Kartlegging og verdisetting av naturtyper i Tingvoll kommune. Upubl. hovudfagsoppgåve ved NLH. 216 s. + vedlegg.
- Hassel, K. & Gaarder, G. 1999. Grønsko *Buxbaumia viridis*: nyfunn, utbredelse og status i Norge. *Blyttia* 57: 173-180.
- Holtan, D. & Gaarder, G. 2006. Sjeldne storpiggssopper (*Sarcodon*) på Nord-Vestlandet. *Agarica* 26: 105-117 s.
- Holtan, D. 2006. Unike skoger - Forslag til vern. Norges Naturvernforbund, skogutvalget. Rapport nr 5/2006. 154 s.
- Jordal, J. B., Oldervik, F. & Gaarder, G. 2004. Piggsvinrøyksoppen på Nordmøre - en reliktføremst fra den postglasiale varmetida? *Blekkssoppen* 92: 4-7.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Naturbeitemark

Utforming: (D04) Frisk fattigeng

Mosaikk: Totalt 3 naturtype(r) registrert: Naturbeitemark D04 - (D04) Frisk fattigeng D0404 (50%), Naturbeitemark D04 - (D04) Fuktig fattigeng D0401 (20%), Rikt strandberg G09 - Vestlig og nordlig G0902 (5%).

Feltsjekk: 20.10.2006 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Lokalitetsbeskrivelsen er innlagt av Geir Gaarder 30.12.2010, basert på årlig, eget feltarbeid fra 2004 til 2010, delvis oppsummert av Gaarder (2007), men her omarbeidet etter ny mal for slike beskrivelser og supplert med data fra de siste par årene.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på Holmeide, under gardsbruket Nordigarden på vestsiden av Holmeidelva. Det meste av engene og beitet mellom Holmeidelva, vegen, sjøen og Tessvikbukta i øst består av intensivt utnyttede og godt oppgjødslede enger ned mot sjøen, samt litt småskog med bl.a. furu, bjørk og gråor. Svartor finnes også sparsomt, men i liten grad innenfor avgrenset lokalitet. Den østligste delen, samt partier mellom sjøen og småskogen i Plassbukta har derimot et noe bedre innslag av naturengplanter og virker generelt svakere gjødslet. Lokaliteten avgrenses av sjøen i sør, av skog mot vest og dels nord og ei sommerhustomt i øst. Av arronderingsmessige hensyn er litt småskog inkludert i lokaliteten, noe som har medført litt større areal enn det som ble angitt av Gaarder (2007).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Mye av beitemarka har preg av gulaks-engkveineng, men det er nok mindre, litt mer kalkrike (skjellsandpåvirkede) arealer ned mot stranda, samt at det er partier med mer kalkfattig fukteng i nordøst.

Artsmangfold: Karplantefloraen er ikke spesielt artsrik, men flere typiske naturengplanter

forekommer, og på bergknauser i strandkanten er det litt ettårsknavel, en ganske sjelden art i fylket (men den finnes flere steder på Holmeidstranda). I tillegg er det funnet så langt funnet 28 arter beitemarkssopp her. Klart mest interessante funn er av gul slimvokssopp (VU) nær stranda i 2009, en art som ellers i fylket bare er kjent fra ytre kyststrøk og som generelt regnes blant våre mest oseaniske sopparter. I tillegg kan nevnes rødkivevokssopp (NT) i 2006, samt flere arter jordtunger (både svartlodnetunge, brunsvart jordtunge og skjelljordtunge).

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten skjøttes som et storfebeite og beitetrykket har vært godt tilpasset enda i nyere tid. Det har også vært ryddet litt busker og trær her år om annet og området framstår som ganske godt skjøttet. Tidligere har det nok vært gjødslet litt på det aller meste av arealet, mest merkbart i nordøstre del, mens det har vært tilført lite gjødsel de seinere årene.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger innenfor ei grend med flere verdifulle slåtteenger og naturbeitemarker, og utgjør en verdifull del av dette landskapet.

Verdivurdering: Gaarder (2007) vurderte lokaliteten under tvil til å ha verdi viktig - B, men enkelte artsfunn de siste par årene, ikke minst av gul slimvokssopp (VU) tilsier ganske klart at dette er korrekt verdi. Hevden er også relativt god.

Skjøtsel og hensyn: *Skjøtsel og hensyn:* Fortsatt godt beite er nødvendig. Noe rydding av trær og busker år om annet vil også være nødvendig. De engpartiene som har mottatt minst gjødsel tidligere bør helst ikke gjødsles i framtida.

Artsliste for lokaliteten

Totalt 43 art(er) påvist: harerug, ettårsknavel, tepperot, tiriltunge, engfiol, legeveronika, smalkjempe, blåknapp, blåklokke, aurikkelsveve, grov nattfiol, engfrytle, kornstarr, bråtestarr, gulaks, finnskjegg, hvit køllesopp, gul småkøllesopp, rødgul småkøllesopp, blektuppet småkøllesopp, Entoloma exile, Entoloma longistriatum, vorterødkivesopp, tjærerødkivesopp, skjelljordtunge, brunsvart jordtunge, kantarellvokssopp, skjør vokssopp, mønjevokssopp, kjeglevokssopp, brunfnokket vokssopp, liten vokssopp, grå vokssopp, seig vokssopp, lutvokssopp (NT), éngvokssopp, grønn vokssopp, rødkivevokssopp (NT), honningvokssopp, kritt vokssopp, gul slimvokssopp (VU), elfenbenshette, svartlodnetunge.

Litteratur

Gaarder, G. 2007. Biologisk verdifulle kulturlandskap i Tingvoll kommune. Miljøfaglig utredning, rapport 2007.

Gaarder, G. 2007. Biologisk verdifulle kulturlandskap i Tingvoll kommune. Miljøfaglig utredning, rapport 2007:8. 71 s. + vedlegg.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Slåttemark
Utforming:
Mosaikk:
Feltsjekk: 20.10.2006 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Lokalitetsbeskrivelsen er innlagt av Geir Gaarder 30.12.2010, basert på årlig, eget feltarbeid fra 2004 til 2010, delvis oppsummert av Gaarder (2007), men her omarbeidet etter ny mal for slike beskrivelser og supplert med data fra de siste par årene.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter deler ei hyttetomt ute på Vikahammaren mellom Tessvikbukta og Plassbukta på Holmeide. Den ligger ute på en liten odde og avgrenses av skogkledt ytterdel av odden i øst, mot mer oppgjødslet plen i nord, mot gjerde i vest og mot hytta i sør. Lokaliteten omfatter par noen ti-talls kvadratmeter.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Vegetasjonstype er noe vanskelig å vurdere, men den kan kanskje plasseres som ei gulaks-engkveineng. Muligens er det litt innslag av kalk (skjellsand) i den.

Artsmangfold: Særlig partier inntil nordsiden av det ytre huset er ganske artsrike og inneholder enkelte kravfulle naturengplanter som harerug og marinøkkel. I tillegg er det her god forekomst av beitemarkssopp og så langt er 21 ulike arter funnet. Dette inkluderer flere rødlistearter som elegant småfingersopp (NT) i 2004, lillagrå rødskivesopp (VU) i 2005, Entoloma velenovskyi (VU) i 2005, svartdogget vokssopp (NT) i 2007 og skifervokssopp (NT) i 2008.

Bruk, tilstand og påvirkning: Engpartiene her forvaltes som plen og klippes jevnlig. Deler av plenen er trolig nokså ung, men det er tydelig også partier som må være rester av gammel beitemark eller slåttemark, noe som gjelder det meste av avgrenset lokalitet. Plenen ser ikke ut til å

bli gjødslet.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger innenfor ei grend med flere verdifulle slåtteenger og naturbeitemarker, og utgjør en verdifull del av dette landskapet.

Verdivurdering: Gaarder (2007) vurderte verdien slik: "Lokaliteten verdsettes som viktig (B), siden flere kravfulle engplanter og beitemarkssopp er påvist, inkludert to rødlistearter." Nye funn og revisjon av rødlista gjør at det nå er snakk om 5 rødlistearter, og verdien opprettholdes.

Skjøtsel og hensyn: *Skjøtsel og hensyn:* Det er viktig med fortsatt årlig slått/plenklipp, og helst at graset fjernes. Bruk av gjødsel eller sprøytemidler vil raskt kunne ødelegge naturverdiene. Det samme gjelder jordbearbeiding.

Artsliste for lokaliteten

Totalt 33 art(er) påvist: marinøkkel, harerug, tepperot, tiriltunge, legeveronika, smalkjempe, blåknapp, engfrytle, gul småfingersopp, gul småkøllesopp, blektuppet småkøllesopp, Entoloma clandestinum, bronserødsdivesopp, lillagrå rødskivesopp (VU), vorterødsdivesopp, tjærerødsdivesopp, silkerødsdivesopp, beiterødsdivesopp, mørktannet rødskivesopp, Entoloma velenovskyi (VU), skjelljordtunge, skjør vokssopp, kjeglevokssopp, brunfokket vokssopp, liten vokssopp, skifervokssopp (NT), svartdugget vokssopp (NT), éngvokssopp, grønn vokssopp, honningvokssopp, kritt vokssopp, elfenbenshette, elegant småfingersopp (NT).

Litteratur

Gaarder, G. 2007. Biologisk verdifulle kulturlandskap i Tingvoll kommune. Miljøfaglig utredning, rapport 2007.

Gaarder, G. 2007. Biologisk verdifulle kulturlandskap i Tingvoll kommune. Miljøfaglig utredning, rapport 2007:8. 71 s. + vedlegg.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Slåttemark
Utforming: Vekselfuktig baserik eng
Mosaikk:
Feltsjekk: 29.10.2006 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Lokalitetsbeskrivelsen er innlagt av Geir Gaarder 31.12.2010, basert på årlig, eget feltarbeid fra 2004 til 2010, delvis oppsummert av Gaarder (2007), men her omarbeidet etter ny mal for slike beskrivelser og supplert med data fra de siste par årene.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten er ei slåtteeing som ligger utenfor Vågbø, på selve Aksneset, rett på oversiden av det første (vestre) bruket der. Den avgrenses skarpt mot skog i øst og kratt i nord. Det er litt uregelmessig grense i vest, der gjenopptatt hevd at tidligere gjengroende eng de siste par årene (2008-2010) har medført litt utvidelser av enga. Også mot bygningene og plenen i sør er det en gradvis overgang, da det er tydelig artsrike partier øverst på plenen ovenfor garasjen, samt også gjort enkelte interessante soppfunn på plenen ned mot veggen og langs en gammel veg mot bekken i sørvest.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Enga er helt klart for rik til å høre inn under gulaks-engkveinengene, og flere av artene indikerer et noe vekselfuktig og ganske kalkrikt preg.

Artsmangfold: Til å være såpass liten er enga usedvanlig artsrik, med funn av flere sjeldne og kravfulle engplanter, som brudespore, vill-lin og marinøkkel. For brudespore er dette en av svært få slåtteeingforekomster i distriktet (ca 15 blomstrende eks. sett på 2000-tallet), for vill-lin er dette eneste slåtteeingforekomst i distriktet (og regionen?), mens marinøkkel er noe vanligere, men har her en relativt god forekomst, med flere delbestander. Av andre naturengplanter kan nevnes hårsveve, kornstarr, tiriltunge, smalkjempe, blåknapp, blåklokke, tepperot, grov nattfiol og storblåfjor. I følge eier skal det tidligere også ha vært kattedot her. I tillegg er det meget god forekomst av beitemarkssopp (44 arter), inkludert flere kravfulle og rødlistede arter. Spesielt er det grunn til å trekke fram flere delforekomster av den sårbare arten fruktrøds-kivesopp (sett i 2004 og 2009), Også funn av sauevokssopp (VU) (3 delfunn, der særlig ett sees årlig, men også ofte et annet), melrøds-kivesopp (VU) er ganske årlig, grå dufrøds-kivesopp (NT) i 2004, vrangtunge (NT) i 2006, slåtteeingrøds-kivesopp (VU) i 2006, blåsvart røds-kivesopp (NT) i 2009, ravnerøds-kivesopp (NT) i 2006 og 2009, *Entoloma anatinum* i 2004 og 2007, lillagrå røds-kivesopp (VU) i 2004, semsket røds-kivesopp (NT) i 2006 og 2007, praktrøds-kivesopp (VU) i 2009, musserongvokssopp (NT) i 2007, papillvokssopp (VU) i 2007 og 2009 (nede på plenen) og grå småfingersopp (NT) er interessante funn. I alt snakker vi om 15 rødlistede beitemarkssopp, inkludert flere som regnes som meget kravfulle og både nasjonalt og dels internasjonalt sjeldne. I kantsoner er det bl.a. en del røsslyng, trolig som følge av at marka er relativt grunnlendt og periodevis ganske tørr.

Bruk, tilstand og påvirkning: Enga skal i følge grunneier (Marit Lervik) ikke har vært gjødslet tidligere, noe som arts mangfoldet også klart indikerer på det meste av enga (noen gjengroende partier har riktignok preg av nitrofile engarter, men litt uklart hva dette skyldes). Sentrale og østlige deler har samtidig vært i kontinuerlig hevd i moderne tid som slåtteeing (små partier ned mot bygningene har blir hevdet som plen). Øvre og vestre deler har derimot grodd igjen en periode, men særlig de øvre delene har igjen blitt slått siden 2004 og det har skjedd en gradvis utvidelse mot vest. Enga har særlig blitt skjøttet med ljà, men to-hjuls slåmaskin er også brukt enkelte år på 2000-tallet. Noe husdyrbeite har det ikke vært i nyere tid, men det er trolig litt beitetrykk fra rådyr her i perioder.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger innenfor ei grend med flere verdifulle slåtteeinger og naturbeitemarker, og utgjør en svært verdifull del av dette landskapet.

Verdivurdering: Gaarder (2007) vurderte verdien slik: "Dette er den mest artsrike (i forhold til

størrelsen) og best bevarte slåtteeenga som er kjent på Tingvoll, og også en av de mest interessante som er kjent fra fjordstrøkene i Møre og Romsdal. Funn av mange rødlistearter, inkludert flere høyt rødlistede arter, gjør at verdien opplagt blir svært viktig (A).” Det som har kommet til av ny kunnskap de siste par årene styrker bare denne vurderingen.

Skjøtsel og hensyn: Gaarder (2007): “Den tradisjonelle slåtten med påfølgende fjerning av graset bør fortsette. En viss rydding av kantsoner for trær og kratt er ønskelig (dette har delvis skjedd i løpet av de siste par årene, da deler av tidligere gjengroende engareal har fått gjenopptatt skjøtelsen). En ytterligere økning av engarealet mot vest, samt en del rydding av lauvskog i den retningen vil være positivt.”

Artsliste for lokaliteten

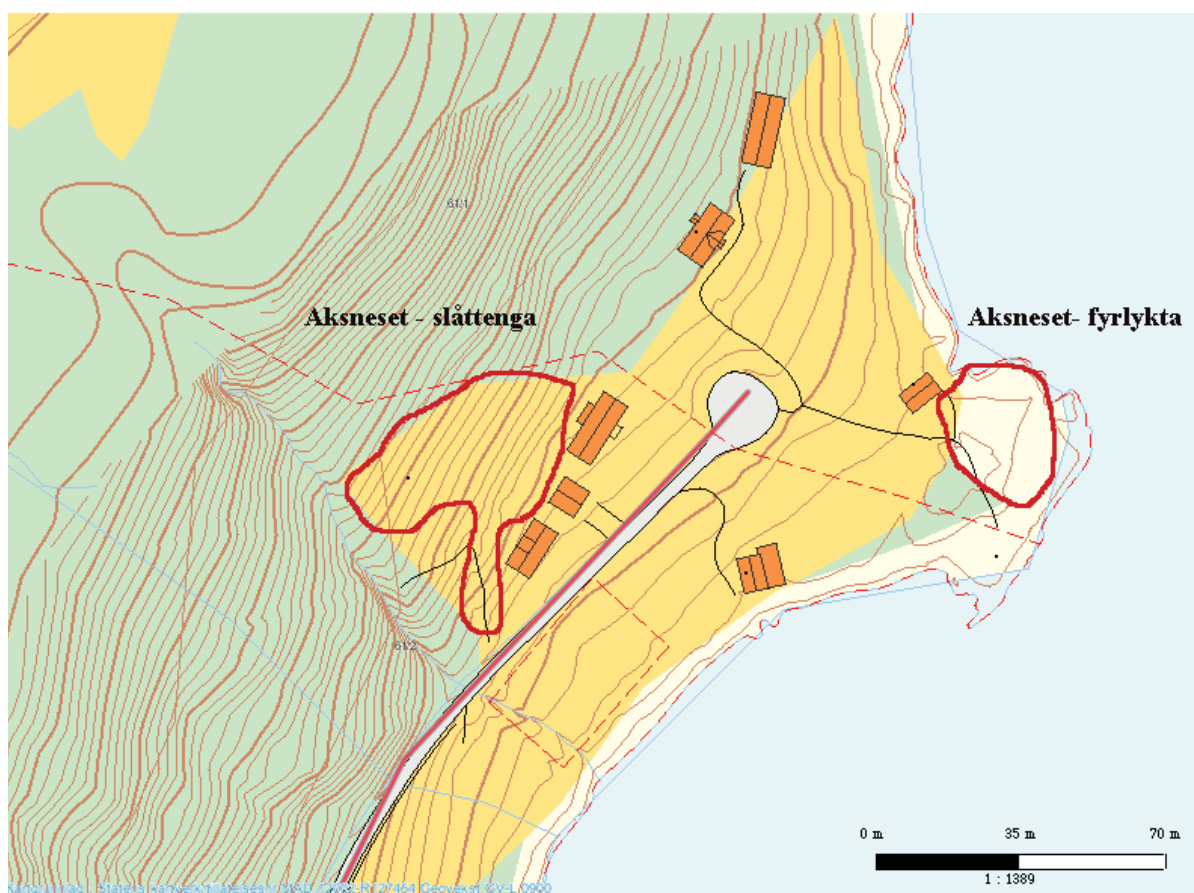
Totalt 57 art(er) påvist: storfugl, marinøkkel, tiriltunge, vill-lin, storblåfjær, småengkall, gjeldkarve, blåknapp, blåklokke, hårsveve, brudespore, grov nattfiol, kornstarr, hvit køllesopp, *Clavulinopsis cineroides*, gul småfingersopp, gul småkøllesopp, rødgul småkøllesopp, grå dufrødslikesopp (NT), praktrødslikesopp (VU), svartblå rødskivesopp (NT), ravnerødslikesopp (NT), *Entoloma exile*, lillagrå rødskivesopp (VU), blekskivet rødskivesopp, semsket rødskivesopp (NT), vorterødslikesopp, tjærerødslikesopp, *Entoloma pratulense* (VU), melrødslikesopp (VU), *Entoloma sacchariolens* (VU), silkerødslikesopp, beiterødslikesopp, vrangtunge (VU), skjelljordtunge, kantarellvokssopp, skjør vokssopp, gul vokssopp, mønjevokssopp, kjeglevokssopp, gulfotvokssopp (NT), musserongvokssopp (NT), limvokssopp, liten vokssopp, grå vokssopp, liten mønjevokssopp, lutvokssopp (NT), sauevokssopp (VU), éngvokssopp, blek engvokssopp, grønn vokssopp, skarlagenvokssopp, honningvokssopp, *Hygrocybe subpapillata* (VU), krittivokssopp, elfenbenshette, marsipankremle.

Litteratur

Gaarder, G. 2007. Biologisk verdifulle kulturlandskap i Tingvoll kommune. Miljøfaglig utredning, rapport 2007.

Gaarder, G. 2007. Biologisk verdifulle kulturlandskap i Tingvoll kommune. Miljøfaglig utredning, rapport 2007:8. 71 s. + vedlegg.

Gaarder, G. 2007. Biologisk verdifulle kulturlandskap i Tingvoll kommune. Miljøfaglig utredning, rapport 2007.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Slåttemark
Utforming: Frisk/tørr, middels baserik eng
Mosaikk:
Feltsjekk: 21.10.2006 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Lokalitetsbeskrivelsen er innlagt av Geir Gaarder 31.12.2010, basert på årlig, eget feltarbeid fra 2004 til 2010, delvis oppsummert av Gaarder (2007), men her omarbeidet etter ny mal for slike beskrivelser og supplert med data fra de siste par årene.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger helt ute på odden ved fyrlykta på Aksneset utenfor Vågbø. Det er bare snakk om et par ti-talls kvm. med eng. Den avgrenses skarpt mot sjøen og strandberg på to kanter, mot et nedfallent naust og kulturing på innsiden, samt mot ikke skjøttede enger og strandnære berg i vest. Miljøet er generelt grunnlendt og litt småkupert. Ei stor selje står sentralt på enga og det er noen tornekratt her.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Det er trolig dels snakk om friske gulaks-engkveinenger på indre del, men med overgang mot fukteng med blåknappdominans. I tillegg overgang mot finnskjeggye ut mot fyrlykta, samt trolig litt mer kalkrike, skjellsandpåvirkede partier mot øst.

Artsmangfold: Engpartiet er ganske artsrikt, og inneholder både enkelte kravfulle arter som marinøkkel og vanlig nattfiol, samt gulaks, harerug, tepperot, tiriltunge, smalkjempe, knegras, engfrytle, småengkall, blåknapp, grov nattfiol, legeveronika, geitsvingel, finnskjegg, kornstarr og aurikkelsveve. Også en art som finnskjegg opptrer. I tillegg er det ganske god forekomst av beitemarkssopp her (21 arter), men for det meste av de mest vanlige og minst kravfulle arter. Dette inkluderer likevel et par rødlistearter som ravnerødskivesopp (NT), svartblå rødskivesopp (NT) og

elegant småfingersopp (NT), samt den kalkkrevende arten spiss vokssopp.

Bruk, tilstand og påvirkning: Dette er trolig gamle slåtteeengrester, men som har ligget for kronglete til å bli innlemmet i kulturenga ovenfor, og der både ferdsel, nærhet til sjøen og grunnlendt mark har ført til at de ikke har grodd særlig igjen, selv om de har vært uten hevd av betydning i mange år. Siden 2004 er de derimot igjen blitt slått på tradisjonelt vis med ljà eller to-hjuls slåmaskin. Trolig har det kommet inn litt gjødsel tidligere fra hevd av kulturmarka innenfor på de indre partiene, mens de ytre neppe har blitt gjødslet annet enn fra sjøen mv.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger innenfor ei grend med flere verdifulle slåtteeenger og naturbeitemarker, og utgjør en verdifull del av dette landskapet.

Verdivurdering: Gaarder (2007) vurderte verdien slik: "Enga er lita, ikke spesielt artsrik og bare funn av en rødlisteart. Det er likevel snakk om ei eng som nå skjøttes som slåtteeeng og som preges av typiske engplanter. Verdien settes derfor til lokalt viktig (C)." Skjøtselen har siden dette vært god og flere rødlistearter er påvist. Det virker derfor mest korrekt å øke verdien til viktig - B, også fordi den utgjør en viktig del av et større, helhetlig kulturlandskap.

Skjøtsel og hensyn: Gaarder (2007): "Den tradisjonelle slåtten med påfølgende fjerning av graset bør fortsette. Ytterligere noe rydding av busker og kratt er ønskelig. Skånsomt friluftsliv er greitt, men en bør unngå at lokaliteten forsøples, brukes til bålplass o.l."

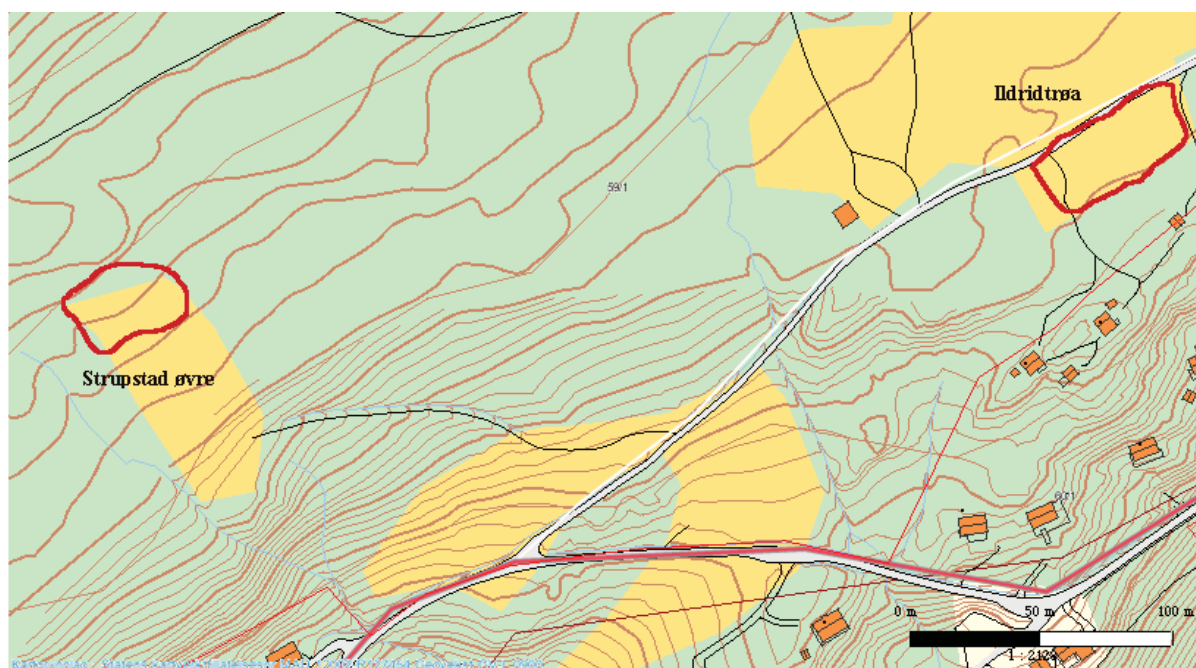
Artsliste for lokaliteten

Totalt 39 art(er) påvist: lemen, marinøkkel, harerug, tepperot, tiriltunge, småengkall, legeveronika, smalkjempe, blåknapp, aurikkelsveve, nattfiol, grov nattfiol, engfrytle, kornstarr, gulaks, knegras, geitsvingel, finnskjegg, gul småkøllesopp, blektuppet småkøllesopp, svartblå rødskivesopp (NT), ravnerødskivesopp (NT), Entoloma longistriatum, vorterødskivesopp, tjærerødskivesopp, skjør vokssopp, mønjevokssopp, kjeglevokssopp, liten vokssopp, grå vokssopp, seig vokssopp, lutvokssopp (NT), spissvokssopp, éngvokssopp, grønn vokssopp, honningvokssopp, kritt vokssopp, elfenbenshette, elegant småfingersopp (NT).

Litteratur

Gaarder, G. 2007. Biologisk verdifulle kulturlandskap i Tingvoll kommune. Miljøfaglig utredning, rapport 2007.

Gaarder, G. 2007. Biologisk verdifulle kulturlandskap i Tingvoll kommune. Miljøfaglig utredning, rapport 2007:8. 71 s. + vedlegg.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Slåttemark
Utforming: Frisk/tørr, middels baserik eng
Mosaikk:
Feltsjekk: 21.10.2006 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Lokalitetsbeskrivelsen er innlagt av Geir Gaarder 31.12.2010, basert på årlig, eget feltarbeid fra 2004 til 2010, delvis oppsummert av Gaarder (2007), men her omarbeidet etter ny mal for slike beskrivelser og supplert med data fra de siste par årene.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på Holmeide, på sørsida av gamlevegen ut til Aksneset. Den avgrenses skarpt av gamlevegen i nord, av skog og kratt i vest og dels nord, ei hyttetomt i nordøst og stien ned til denne i øst.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: For det meste er det frisk eng, men også svakt utviklede tørrbakker og overgang mot fukteng, muligens også litt vekselfuktige trekk. Mye av enga har et intermediært preg med funn av enkelte litt kalkkrevende arter.

Artsmangfold: Lokaliteten har en forholdvis artsrik flora, der ikke minst ganske god forekomst av orkidéer er av interesse. Det er stedvis mye skogmarihand, noe grov nattfiol og flere delbestand av stortveblad (opptil 20-30 eksemplarer sett). I tillegg finnes lokalt litt marinøkkel og diverse andre vanlige naturengplanter (som hvitmaure, tiriltunge, blåknapp, gulaks, tepperot). Mangfoldet av beitemarkssop er høyt og hittil er 40 arter påvist. Dette inkluderer en god del rødlistede og truede arter, med funnet av safransmåfingersopp (VU) i vestkant av enga i 2009 som det mest spesielle, siden dette så langt er fylkets eneste kjente forekomst av arten. Andre rødlistearter er røykkøllesopp (NT) i 2005, *Entoloma cocles* (VU) i 2004, himmeblå rødskivesopp (VU) i hvertfall i 2006, melrødskivesopp (VU) år om annet, *Entoloma pseudocoelestinum* (VU) i 2006, blåsvart

rødskivesopp (NT) i 2007 og 2009, musserongvokssopp (NT) i 2007 og 2009, rødneende lutvokssopp (VU) i 2010, lutvokssopp (NT) omtrent årlig, svartdogget vokssopp (NT) omtrent årlig, rødskivevokssopp (NT) omtrent årlig og elegant småfingersopp (NT) i 2009.

Bruk, tilstand og påvirkning: Etter at enga hadde fått gro gradvis igjen i 20-30 år ble slåttent tatt opp igjen i 2004, og den har siden blitt slått årlig. Det kan nok være at enga har blitt så vidt gjødslet tidligere, men dette må ha vært ganske så begrenset, og sist for flere ti-år siden.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger innenfor ei grend med flere verdifulle slåtteenger og naturbeitemarker, og utgjør en meget verdifull del av dette landskapet.

Verdivurdering: Gaarder (2007) vurderte verdien slik; "Lokaliteten verdsettes som svært viktig (A), siden det er snakk om ei slåtteeng som nå er velhevdet og med et ganske intakt artsmangfold med en del kravfulle engplanter og beitemarkssopp, inkludert flere rødlistearter." Det er siden funnet ytterligere noen truede og regionalt sjeldne arter her og verdien opprettholdes. Dette er blant de mest artsrike og verdifulle slåtteengene i regionen.

Skjøtsel og hensyn: Gaarder (2007): "Hvis slåttent i framtida utføres årlig, graset fjernes og enga ikke gjødsles, kan en forvente en gradvis bedring av kvaliteten og mangfoldet på enga. Allerede etter et år med gjenopptatt skjøtsel kunne en positiv effekt observeres, og mens verdien i 2004 ble vurdert som viktig (B), er den siden hevet."

Artsliste for lokaliteten

Totalt 49 art(er) påvist: marinøkkel, tepperot, tiriltunge, blåknapp, hvitmaure, skogmarihand, stortveblad, grov nattfiol, gulaks, røykfarget køllesopp (NT), gul småkøllesopp, svartblå rødskivesopp (NT), Entoloma cocles (VU), Entoloma cruentatum (VU), Entoloma exile, bronserødskivesopp, blekskivet rødskivesopp, Entoloma longistriatum, vorterødskivesopp, tjærerødskivesopp, melrødskivesopp (VU), Entoloma pseudocoelestinum (VU), silkerødskivesopp, beiterødskivesopp, sleip jordtunge, kantarellvokssopp, skjør vokssopp, gul vokssopp, mønjevokssopp, kjeglevokssopp, musserongvokssopp (NT), limvokssopp, brunfnokket vokssopp, rødneende lutvokssopp (VU), liten vokssopp, grå vokssopp, liten mønjevokssopp, lutvokssopp (NT), svartdugget vokssopp (NT), éngvokssopp, grønn vokssopp, rødskivevokssopp (NT), honningvokssopp, mørkskjellet vokssopp (VU), kritt vokssopp, elfenbenshette, safransmåfingersopp (VU), elegant småfingersopp (NT), hvit kragesopp.

Litteratur

Gaarder, G. 2007. Biologisk verdifulle kulturlandskap i Tingvoll kommune. Miljøfaglig utredning, rapport 2007.

Gaarder, G. 2007. Biologisk verdifulle kulturlandskap i Tingvoll kommune. Miljøfaglig utredning, rapport 2007:8. 71 s. + vedlegg.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Slåttemark
Utforming: Frisk fattigeng
Mosaikk:
Feltsjekk: 21.10.2006 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Lokalitetsbeskrivelsen er innlagt av Geir Gaarder 31.12.2010, basert på årlig, eget feltarbeid fra 2005 til 2010, delvis oppsummert av Gaarder (2007), men her omarbeidet etter ny mal for slike beskrivelser og supplert med data fra de siste par årene.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på Holmeide, ovenfor Strupstad. Den omfatter den øverste knausen på ei kultureng som ligger i skogen der. Lokaliteten er skarpt avgrenset mot pløyd og gjødslet kultureng i nedkant, mens det er skarpe grenser mot skog på andre kanter (dels granplantefelt).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Det er snakk om ei gulaks-engkveineng med overganger mot kalkfattig tørreng med arter som gjeldkarve og rødknapp. Et par bjørketrær står på enga.

Artsmangfold: Foruten tørrengarter som gjeldkarve og rødknapp, finnes andre naturengplanter som legeveronika, smalkjempe, teppeort, bråtestarr, tiriltunge, engfiol, prestekrage og jonsokkoll. Så langt er 16 arter beitemarkssopp påvist, men dette inkluderer relativt mange rødlistearter som røykkøllesopp (NT) omtrent årlig, vridd køllesopp (VU) i 2010, melrødskivesopp (VU) enkelte år, antatt himmelblå rødskivesopp (VU) i 2007, *Entoloma atrocoeruleum* (NT) i 2009 og rødneende lutvokssopp (VU) omtrent årlig.

Bruk, tilstand og påvirkning: Denne delen av enga bærer ganske tydelig preg av ikke å ha vært jordbearbeidet på lang tid og antagelig aldri mer en overflatoryddet. Det har nok kommet litt

gjødsel på de nederste bitene tidligere, mens øvre deler av enga trolig har mottatt svært lite. Den grodde igjen en god del år fram til slåtten ble tatt opp igjen i 2005 og har siden blitt slått årlig.

Del av helhetlig landskap: Lokalteten ligger innenfor ei grend med flere verdifulle slåtteeenger og naturbeitemarker, og utgjør en verdifull del av dette landskapet.

Verdivurdering: Gaarder (2007) vurderte området slik: "Lokaliteten er liten og ikke spesielt artsrik. Funn av flere nokså kravfulle og rødlistede arter gir likevel en relativt klar verdi som viktig (B)." Lokaliteten er liten, men konsentrasjonen av truede arter er såpass høy at det her velges å heve verdien til svært viktig - A.

Skjøtsel og hensyn: Gaarder (2007): "Tradisjonell slått og gjerne også litt etterbeite år om annet er nødvendig for å bevare naturverdiene. I tillegg bør de fleste og helst alle bjørketrærne fjernes. Det er også ønskelig å ta vekk noe av skyggende plantefelt og skog rundt enga, for å få god solinnstråling og unngå at tretilknyttede mykhorrisasopp konkurrerer ut beitemarkssoppene."

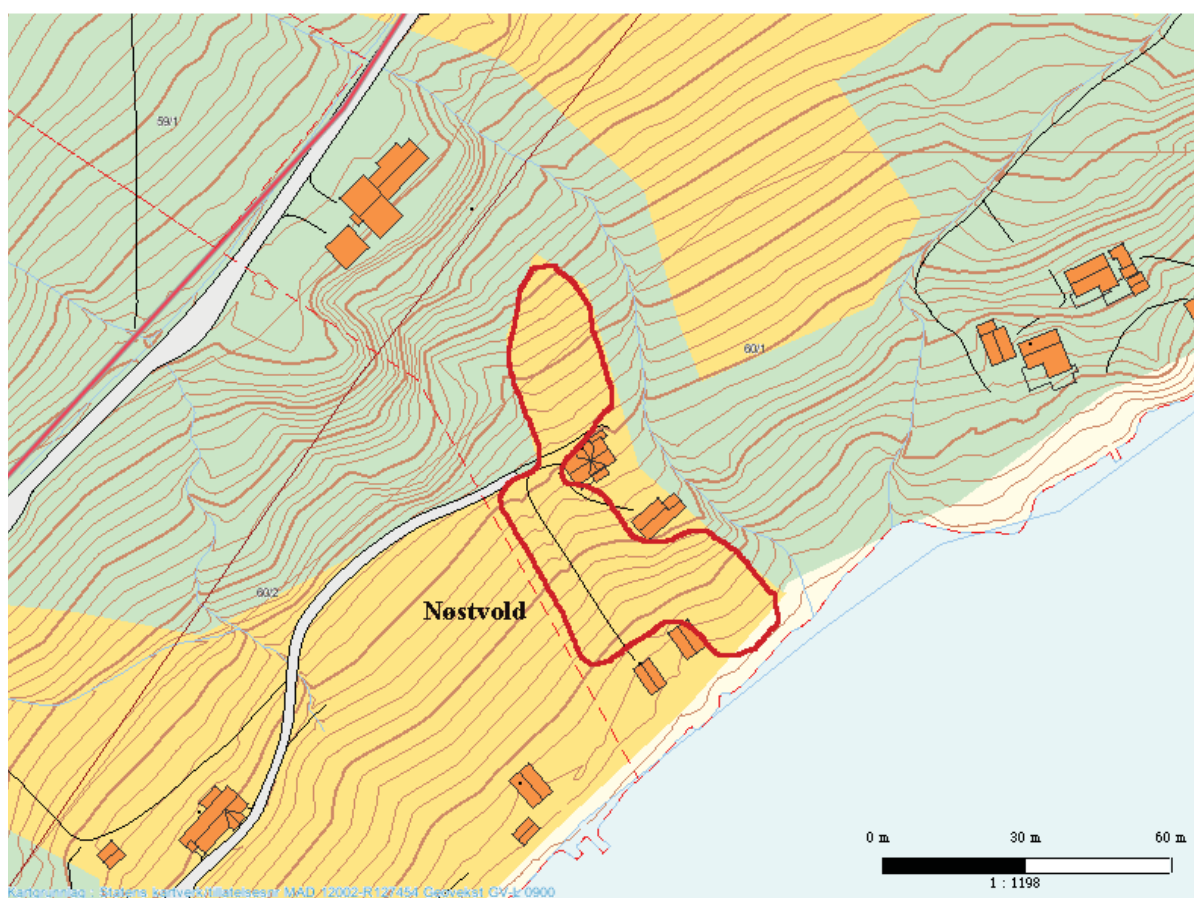
Artsliste for lokaliteten

Totalt 27 art(er) påvist: tepperot, tiriltunge, engfiol, jonsokkoll, legeveronika, smalkjempe, gjeldkarve, rødknapp, blåknapp, prestekrage, bråtestarr, vridd køllesopp (VU), røykfarget køllesopp (NT), Entoloma atrocoeruleum (NT), Entoloma caesiocinctum, Entoloma cruentatum (VU), blekskivet rødskivesopp, tjærerødskivesopp, melrødskivesopp (VU), beiterødskivesopp, kantarellvokssopp, skjør vokssopp, kjeglevokssopp, rødrende lutvokssopp (VU), liten vokssopp, éngvokssopp, elfenbenshette.

Litteratur

Gaarder, G. 2007. Biologisk verdifulle kulturlandskap i Tingvoll kommune. Miljøfaglig utredning, rapport 2007.

Gaarder, G. 2007. Biologisk verdifulle kulturlandskap i Tingvoll kommune. Miljøfaglig utredning, rapport 2007:8. 71 s. + vedlegg.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Slåttemark
Utforming: Frisk fattigeng
Mosaikk: Totalt 1 naturtype(r) registrert: Slåttemark D01 - (%).
Feltsjekk: 21.10.2006 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Lokalitetsbeskrivelsen er innlagt av Geir Gaarder 31.12.2010, basert på årlig, eget feltarbeid fra 2004 til 2010, delvis oppsummert av Gaarder (2007), men her omarbeidet etter ny mal for slike beskrivelser og supplert med data fra de siste par årene.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på Holmeide, ved sjøen nedenfor Strupstad. Den omfatter engene på småbruket Nøstvold, som er nedlagt, men benyttes til feriehuse. Det meste av engene og beitet mellom Holmeidelta, vegen, sjøen og Tessvikbukta i øst består av intensivt utnyttede og godt oppgjødslede enger ned mot sjøen, samt litt småskog med blanding av bl.a. furu, bjørk og gråor. Svartor finnes også sparsomt, men i liten grad innenfor avgrenset lokalitet. Den østligste delen, samt partier mellom sjøen og småskogen i Plassbukta har derimot et noe bedre innslag av naturengplanter og virker generelt svakere gjødslet. Lokaliteten avgrenses av sjøen i sør, av skog mot vest og dels nord og ei sommerhustomt i øst. Av arronderingsmessige hensyn er litt småskog inkludert i lokaliteten.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Det er snakk om hagepregede partier (med enkelte frukttrær) både ovenfor og på nedsiden av tunet. Det er for det meste gulaks-engkveinenger, men også mindre partier med tørrengpreg (med mye hårsveve) på nedsiden og litt mer fuktige enger på oversiden av tunet.

Artsmangfold: Karplantefloraen er ikke spesielt artsrik, men inneholder enkelte naturengplanter, inkludert sparsomt med marinøkkel (NT). I tillegg kan nevnes engfiol, smalkjempe, gulaks,

engfrytle, blåknapp, grov nattfiol, tepperot, harerug, bråtestorr, tiriltunge, blåklokke, legeveronika, jonsokkoll, prestekrage og hårsveve. I tillegg er det en god del beitemarkssopp, og i alt 29 arter er så langt funnet, inkludert rødlisteartene svartblå rødskivesopp (NT) i 2005, *Entoloma pseudocoelestinum* (VU) i 2005, *Entoloma velenovskyi* (VU) i 2005, svartdogget vokssopp (NT) i 2009 og mørkskjellet vokssopp (VU) i 2005. Det er få arter på øvre deler, men litt gulfotvokssopp (NT) årlig. På nedre deler er flere arter funnet, inkludert de fleste rødskivesoppene.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det er grunn til å anta at en del av engene har blitt gjødslet og jordbearbeidet tidligere, men at de i lengre tid bare er blitt slått (dette er ikke nærmere sjekket med eier). Den har i nyere tid i stor grad blitt skjøttet som plen (men trolig med lengre perioder mellom klippingen på deler av engene om sommeren).

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger innenfor ei grend med flere verdifulle slåtteenger og naturbeitemarker, og utgjør en verdifull del av dette landskapet.

Verdivurdering: Gaarder (2007) gav lokaliteten verdi viktig - B, som følge av at det er snakk om slåtteenger som er i ganske god hevd og med innslag av en del engarter, inkludert enkelte rødlistede arter. Det er ikke grunnlag for å endre denne vurderingen, da tilstanden fremdeles er god og artsmangfoldet intakt.

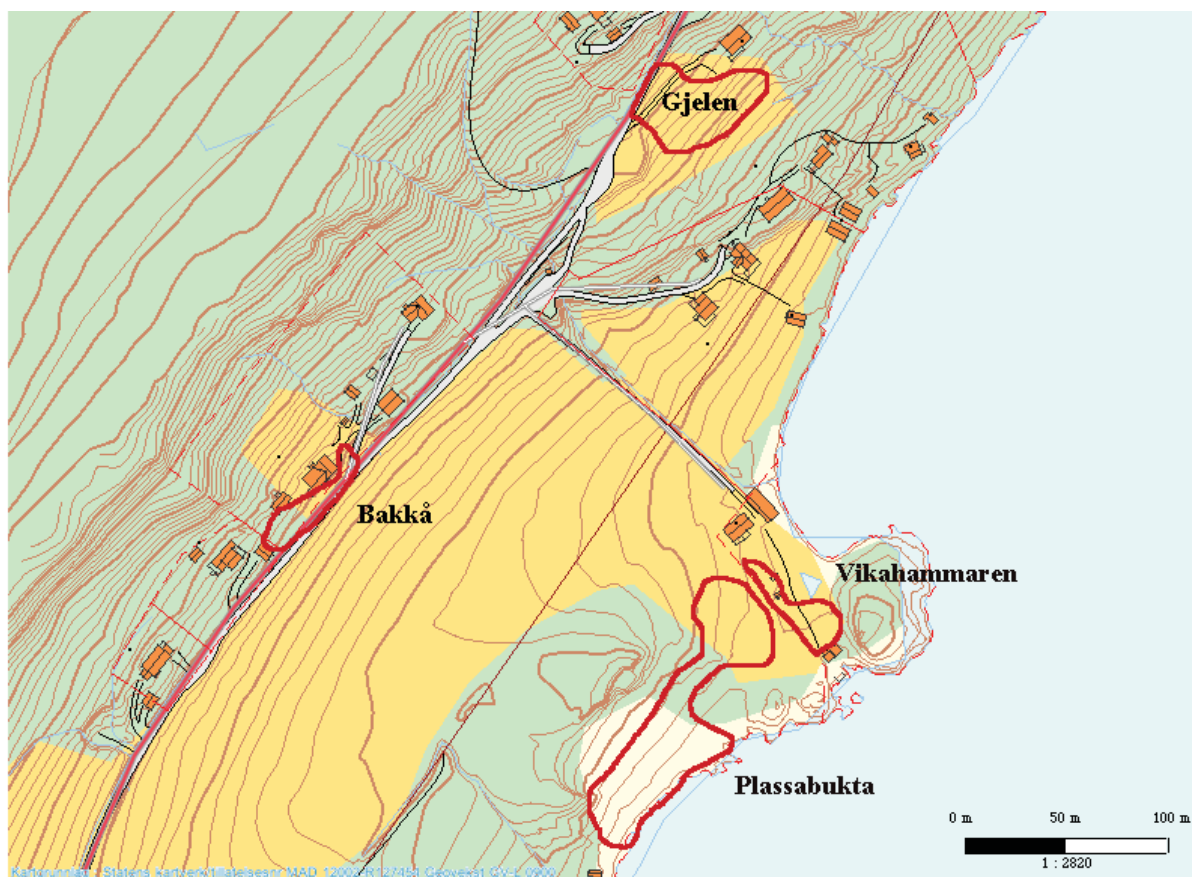
Skjøtsel og hensyn: Gaarder (2007): "Fortsatt årlig slått er nødvendig for å bevare verdiene (dels plenslått er helt i orden). Gjødsling bør helst ikke forekomme."

Artsliste for lokaliteten

Totalt 45 art(er) påvist: marinøkkel, tepperot, tiriltunge, engfiol, jonsokkoll, legeveronika, smalkjempe, rødknapp, blåknapp, blåklokke, hårsveve, prestekrage, grov nattfiol, engfrytle, bråtestarr, gulaks, gul småkøllesopp, rødgul småkøllesopp, svartblå rødskivesopp (NT), *Entoloma exile*, bronserødskivesopp, blekskivet rødskivesopp, vorterødskivesopp, tjærerødskivesopp, *Entoloma pseudocoelestinum* (VU), belterødskivesopp, *Entoloma velenovskyi* (VU), skjelljordtunge, kantarellvokssopp, skjør vokssopp, kjeglevokssopp, gulfotvokssopp (NT), limvokssopp, brunfnokket vokssopp, liten vokssopp, seig vokssopp, liten mønjevokssopp, lutvokssopp (NT), svartdugget vokssopp (NT), éngvokssopp, grønn vokssopp, honningvokssopp, mørkskjellet vokssopp (VU), kritt vokssopp, elfenbenshette.

Litteratur

Gaarder, G. 2007. Biologisk verdifulle kulturlandskap i Tingvoll kommune. Miljøfaglig utredning, rapport 2007.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Naturbeitemark
Utforming: (D04) Frisk fattigeng
Mosaikk:
Feltsjekk: 21.10.2006 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Lokalitetsbeskrivelsen er innlagt av Geir Gaarder 30.12.2010, basert på eget feltarbeid i første rekke ved et par besøk høsten 2006, delvis oppsummert av Gaarder (2007), men her omarbeidet etter ny mal for slike beskrivelser og supplert med data fra de siste par årene.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten er ei lita beitemark på nedsiden av bygdevegen, rett etter snuplassen ovenfor Tessvikbukta, på Holmeidstranda. Lokaliteten grenser skarpt til bygdevegen mot nord, ganske skarpt til småskog og hyttetomt i øst og vest, samt mot tidligere opppløyd eng i sør.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Det er snakk om ei frisk fattigeng av gulaks-engkveintype.

Artsmangfold: Lokaliteten virker ikke særlig artsrik, og indifferente og nitrofile engplanter dominerer. Lokalt er det også noe naturengplanter, dels med bl.a. en del legeveronika opp mot vegen, samt i øvre kant mot den tidligere opppløyd beitemarka også andre arter som smalkjempe, blåknapp, tepperot, kornstarr og gulaks. I sistnevnte parti ble det i tillegg ved besøk i 2006 funnet spredt med beitemarkssopp (13 arter), inkludert de to rødlisteartene gulbrun narrevokssopp (NT) og musserongvokssopp (NT).

Bruk, tilstand og påvirkning: Hevden har vært ujevn en periode, og inntil 2005 var området noe preget av gjengroing, men dette året og i 2006 beitet noen hester her periodevis på sommeren, mens det etter den tid i stor grad har grodd igjen (litt beite igjen også i 2010). Nedre deler har spor

etter plogfurer og har tydeligvis vært jordbearbeidet, mens øvre halvdel trolig bare har vært overflatelyddet eng og beitemark. Trolig har avgrenset lokalitet vært litt gjødslet tidligere, men neppe mye.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger innenfor ei grend med flere verdifulle slåtteeenger og naturbeitemarker, og utgjør en naturlig del av dette landskapet.

Verdivurdering: Gaarder (2007) vurderte lokaliteten slik: "Det virker riktig å gi lokaliteten verdi viktig (B), spesielt fordi to nokså kravfulle rødlistearter er påvist. Få andre interessante arter og relativt lite areal gjør at noen høyere verdi er lite aktuell, men ganske god, gjenopptatt hevd trekker i positiv retning." Som følge av dårlig hevd de siste par årene, virker det nå mest korrekt å redusere verdien til lokalt viktig - C.

Skjøtsel og hensyn: Gaarder (2007): "Det er viktig å sørge for en årlig god nedbeiting. Noe variasjon i husdyrslag, f.eks. bruk av ungdyr enkelte år er sannsynligvis positivt. Enga bør helst ikke gjødsles, i hvert fall ikke de artsrike partiene. Fortsatt rydding av busker og trær i kantsonene er en fordel."

Artsliste for lokaliteten

Totalt 21 art(er) påvist: tepperot, legeveronika, smalkjempe, blåknapp, kornstarr, gulaks, gulbrun narrevokssopp (NT), gul småkøllesopp, bronserødskevessopp, silkerødskevessopp, skjør vokssopp, musserongvokssopp (NT), brunfnokket vokssopp, liten vokssopp, grå vokssopp, éngvokssopp, grønn vokssopp, honningvokssopp, kritt vokssopp, elfenbenshette, hvit kragesopp.

Litteratur

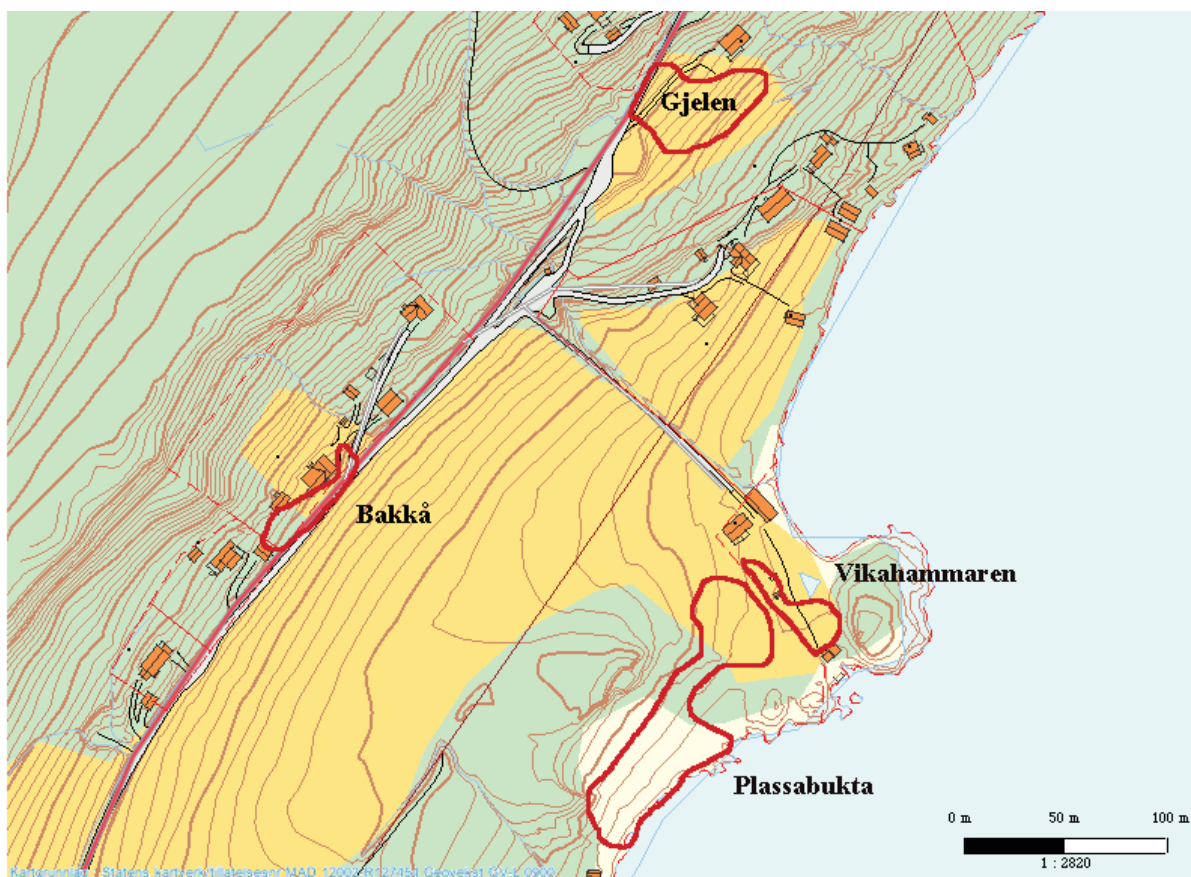
Gaarder, G. 2007. Biologisk verdifulle kulturlandskap i Tingvoll kommune. Miljøfaglig utredning, rapport 2007.

Gaarder, G. 2007. Biologisk verdifulle kulturlandskap i Tingvoll kommune. Miljøfaglig utredning, rapport 2007:8. 71 s. + vedlegg.

Gaarder, G. 2007. Biologisk verdifulle kulturlandskap i Tingvoll kommune. Miljøfaglig utredning, rapport 2007.

Gaarder, G. 2007. Biologisk verdifulle kulturlandskap i Tingvoll kommune. Miljøfaglig utredning, rapport 2007:8. 71 s. + vedlegg.

Gaarder, G. 2007. Biologisk verdifulle kulturlandskap i Tingvoll kommune. Miljøfaglig utredning, rapport 2007.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Slåttemark
Utforming: Frisk fattigeng
Mosaikk: Totalt 1 naturtype(r) registrert: Slåttemark D01 - (70%).
Feltsjekk: 20.10.2006 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Lokalitetsbeskrivelsen er innlagt av Geir Gaarder 30.12.2010, basert på årlig, eget feltarbeid fra 2005 til 2010, delvis oppsummert av Gaarder (2007), men her omarbeidet etter ny mal for slike beskrivelser og supplert med data fra de siste par årene.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på Holmeide, på oversiden av bygdevegen litt øst for Nordigarden. Dette er snakk om partier av ei boligtomt med plen og kantsoner mot bygdevegen i nedkant. Grenser mot artsfattig plen er litt gradvis i nordvest, ellers er det for det meste skarpe grenser, men små areal med bl.a. en hekk er inkludert av arronderingsmessige årsaker. De interessante partiene begrenser seg til ei lita kantsoner nær oppkjørsla i øst, og tillegg kommer nedre deler av vestre deler av plenen. Det er også innslag av naturengplanter, inkludert noe grov nattfiol i øvre del av tomta, men disse arealene holdes ikke i hevd og gror langsomt igjen og inkluderes derfor ikke i lokaliteten.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Selve plenen, dvs vestre og midtre deler av lokaliteten, har en artsfattig flora som indikerer friske, middels rik mark (smalkjempeeng). Kantsona i øst er derimot mer preg av intermediaær tørrbakke.

Artsmangfold: I østre deler vokser det en del marinøkkel i enga, ellers er det bare funnet et fåtall naturengplanter. Av beitemarkssopp er det funnet i alt 18 arter, flest i vest og der inkludert halmgul køllesopp (VU) i 2008, mens lutvokssopp (NT) opptrer omtrent årlig i øst.

Bruk, tilstand og påvirkning: Alder på plenen er ikke nærmere kjent, men den er trolig noen ti-år

gammel. Det er ikke nærmere sjekket om den har vært gjødslet, men den bærer i liten grad preg av dette. Den blir regelmessig skjøttet som plen.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger innenfor ei grend med flere verdifulle slåtteenger og naturbeitemarker, og utgjør en verdifull del av dette landskapet.

Verdivurdering: Gaarder (2007) gav lokaliteten verdi lokalt viktig - C, noe som da virket klart logisk ut fra at bare en ganske utbredt karplanteart var eneste kjente rødlisteart, samt at lokaliteten er liten og nok ikke spesielt gammel. Med endringene i rødlista samt funn av flere arter, inkludert den sårbare arten halmgul køllesopp, virker det nå derimot korrekt å gi den verdien viktig - B.

Skjøtsel og hensyn: Gaarder (2007): "Fortsatt skjøtsel som plen vil ivareta verdiene, så sant partiene ikke blir gjødslet. En bør unngå jordbearbeiding, tilplanting og lignende inngrep."

Artsliste for lokaliteten

Totalt 19 art(er) påvist: marinøkkel, halmgul køllesopp (VU), tuet køllesopp, gul småkøllesopp, Entoloma clandestinum, blekskivet rødskivesopp, vorterødskivesopp, tjærerødskivesopp, silkerødskivesopp, beiterødskivesopp, skjør vokssopp, kjeglevokssopp, brunfnokket vokssopp, liten vokssopp, lutvokssopp (NT), grønn vokssopp, honningvokssopp, kritt vokssopp, elfenbenshette.

Litteratur

Gaarder, G. 2007. Biologisk verdifulle kulturlandskap i Tingvoll kommune. Miljøfaglig utredning, rapport 2007.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Slåttemark
Utforming: Frisk fattigeng
Mosaikk:
Feltsjekk: 18.10.2006 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Lokalitetsbeskrivelsen er innlagt av Geir Gaarder 30.12.2010, basert på årlig, eget feltarbeid fra 2004 til 2010, delvis oppsummert av Gaarder (2007), men her omarbeidet etter ny mal for slike beskrivelser og supplert med data fra de siste par årene.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligg på Holmeide, på gardsbruket Oppistua, og omfatter en liten plenflekk på vestsiden av hovedbygningen. Den er meget skaprt avgrenset mot andre miljøer (bygninger i nord og øst, gardsveg i sør/vest).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Det er snakk om ei frisk gulaks-engkveineng.

Artsmangfold: Enkelte naturengplanter forekommer sparsomt, som gulaks, tepperot, engfrytle, blåknapp og legeveronika. Grov nattfiol forekommer med 6-8 eksemplar. Av beitemarksopp er 10 arter påvist. For det meste er det snakk om de mest vanlige og minst kravfulle artene, men også rødlistearten mørkskjellet vokssopp (VU) ble funnet her i 2006 og 2007, samt svardogget vokssopp (NT) i 2009.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten har for det meste blitt skjøttet som plen de seinere årene, men periodevis i løpet av sommeren klipt med noen ukers mellomrom. Den er ikke gjødslet i nyere tid, men har sannsynligvis mottatt litt gjødsel tidligere. Den har ikke vært jordbearbeidet på flere ti-år, kanskje enda lenger tilbake.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger innenfor ei grend med flere verdifulle slåtteeenger og naturbeitemarker, og utgjør en verdifull del av dette landskapet.

Verdivurdering: Lokaliteten fikk tidligere verdi viktig - B, og dette opprettholdes her, ikke minst fordi det er forekomst av en sårbar art her. I tillegg er hevdens ganske god.

Skjøtsel og hensyn: Gaarder (2007): "Fortsatt årlig slått og ingen gjødsling er mest aktuelle og praktiske form for skjøtsel. I den grad det er mulig vil litt etterbeite av husdyr bare være en fordel. En bør unngå kjøring med tunge maskiner på enga og gjenlegging av gardsredskap m.v."

Artsliste for lokaliteten

Totalt 20 art(er) påvist: linerle, munk, tepperot, legeveronika, blåknapp, aurikkelsveve, grov nattfiol, engfrytle, gulaks, gul småkøllesopp, bronserødslikesopp, silkerødslikesopp, kantarellvokssopp, skjør vokssopp, liten vokssopp, svartdugget vokssopp (NT), grønn vokssopp, honningvokssopp, mørkskjellet vokssopp (VU), elfenbenshette.

Litteratur

Gaarder, G. 1999. Durmålhaugen pukkverk. Konsekvensutredning på tema Naturmiljø. Miljøfaglig Utredning, rapport 1999/23. 28 s.

Gaarder, G. 2007. Biologisk verdifulle kulturlandskap i Tingvoll kommune. Miljøfaglig utredning, rapport 2007.

Gaarder, G. 2007. Biologisk verdifulle kulturlandskap i Tingvoll kommune. Miljøfaglig utredning, rapport 2007:8. 71 s. + vedlegg.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Naturbeitemark

Utforming:

Mosaikk: Totalt 1 naturtype(r) registrert: Naturbeitemark D04 - (70%).

Feltsjekk: 18.10.2006 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Lokalitetsbeskrivelsen er innlagt av Geir Gaarder 31.12.2010, basert på årlig, eget feltarbeid fra 2004 til 2010, delvis oppsummert av Gaarder (2007), men her omarbeidet etter ny mal for slike beskrivelser og supplert med data fra de siste par årene.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på Holmeide, på gardsbruket Oppistua, og omfatter et beitemarksareal på nedsiden av bygdevegen, ned mot sjøen. Det avgrenses skarpt mot vegen i nord og mot kulturessen i øst. Det er også satt ei skarp grense mot sjøen i sør, men dette innebærer at noe småskog blir inkludert av arronderingsmessige årsaker. Mot vest er det også ganske klar grense mot skogsmark. Noe rydding av skog og kratt har medført litt økning av engarealet de siste årene og dette kommer trolig til å øke ytterligere i årene framover, men det er usikkert om/når det gir seg utslag på tellende areal med naturbeitemark.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Øvre, hoveddel av beitemarka har kanskje mest preg av godt nedbeitet sølvbunkeeng, i overgang mot fukteng eller gulaks-engkveineing i partier, samt tørre kantsone mot vegen i nord. På nedre deler er det litt mer fuktig, urterik eng av intermediær type, mens det er små flekker med frisk, svakt kalkrik eng ned mot sjøen (ved det gamle laksevarpet).

Artsmangfold: Karplantefloraen er ikke særlig artsrik og på hoveddelen av enga er det sparsomt med naturengplanter, primært med litt gulaks og hist og her tepperot. I den glissen tresatte nedre deler er det derimot mer rikt og stedvis mye av arter som engfiol og blåknapp, samt bl.a.

smalkjempe. Ned mot sjøen ved laksevarpet vokser litt av den uvanlige arten ettårsknavel på knausene. Mer negativt er det at det her også finnes forekomster av svartelistearten rynkerose i strandkanten. Området har vist seg å ha en relativt rik forekomst av beitemarkssopp, og hittil er 38 ulike arter påvist. Dette inkluderer også flere rødlistede og dels nasjonalt sjeldne arter, som papillvokssopp (VU) i 2007, *Hygrocybe roseascens* (VU) i 2007, himmelblå rødskivesopp (VU) i 2009 og *Entoloma coeruleoflocculosum* (VU) i 2010. I tillegg også andre rødlistearter som lutvokssopp (NT) i 2008, blåsvart rødskivesopp (NT) i 2009, svartdogget vokssopp (NT) i 2009, antatt trolljordtunge (NT) i 2009, slåtterøds-kivesopp (VU) i 2009, samt en kalkkrevende arter som spiss vokssopp både i 2007 og 2009 (nær sjøen).

Bruk, tilstand og påvirkning: Det meste av beitemarka må ha vært gjødslet og noe jordbearbeidet tidligere, men det spørs om ikke dette har vært ganske så ubetydelig de siste 30 årene, og neppe heller så mye før den tid. Engflekkene ned mot sjøen og nedenfor hovedenga har trolig aldri fått særlig gjødsel. Dette er nok gammel beitemark, men med en periode med lite eller ingen hevd, før beitet ble tatt opp igjen i 2004. Etter den tid har den blitt god nedbeitet hvert år, i første rekke med ungdyr og hest, men i 2010 også med etterbeite av geit. Det har samtidig vært ryddet en del lauvkratt og småskog i kantene av enga, slik at den har blitt gradvis mer åpen og utvidet. Beitemarka har ikke blitt gjødslet etter at hevd ble tatt opp igjen.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger innenfor ei grend med flere verdifulle slåtteenger og naturbeitemarker, og utgjør en verdifull del av dette landskapet.

Verdivurdering: Gaarder (2007) vurderte verdien slik: "Lokaliteten har en ganske grei verdi som lokalt viktig (C). Den er ikke spesielt stor og har hatt dårlig hevd i en del år, samtidig som ingen spesielt sjeldne og kravfulle arter er påvist. Nå er likevel hevd igjen ganske god, og det finnes tross alt flere typiske arter for naturbeitemark her, til dels i gode bestander." En rekke funn av rødlistearter, inkludert truede og nasjonalt sjeldne arter, de siste årene, medfører at denne verdivurderinger ikke lenger er korrekt, og representerer en klar undervurdering av verdien. Beitemarka har i stedet en klar verdi som viktig - B, som følge av et stort artsmangfold, inkludert mange sjeldne og truede arter, og god tilstand. Siden den samtidig utgjør en viktig del av et helhetlig kulturlandskap i området, virker det også mest korrekt å sette verdien opp til svært viktig - A.

Skjøtsel og hensyn: Gaarder (2007): "Fortsatt godt beite er nødvendig. Noe rydding av trær og busker i nedkant av enga vil være en fordel. Skal de biologiske verdiene opprettholdes, er det i tillegg en fordel om de mest artsrike delene av beitemarka i liten grad blir gjødslet med kunstgjødsel, gylle o.l. "

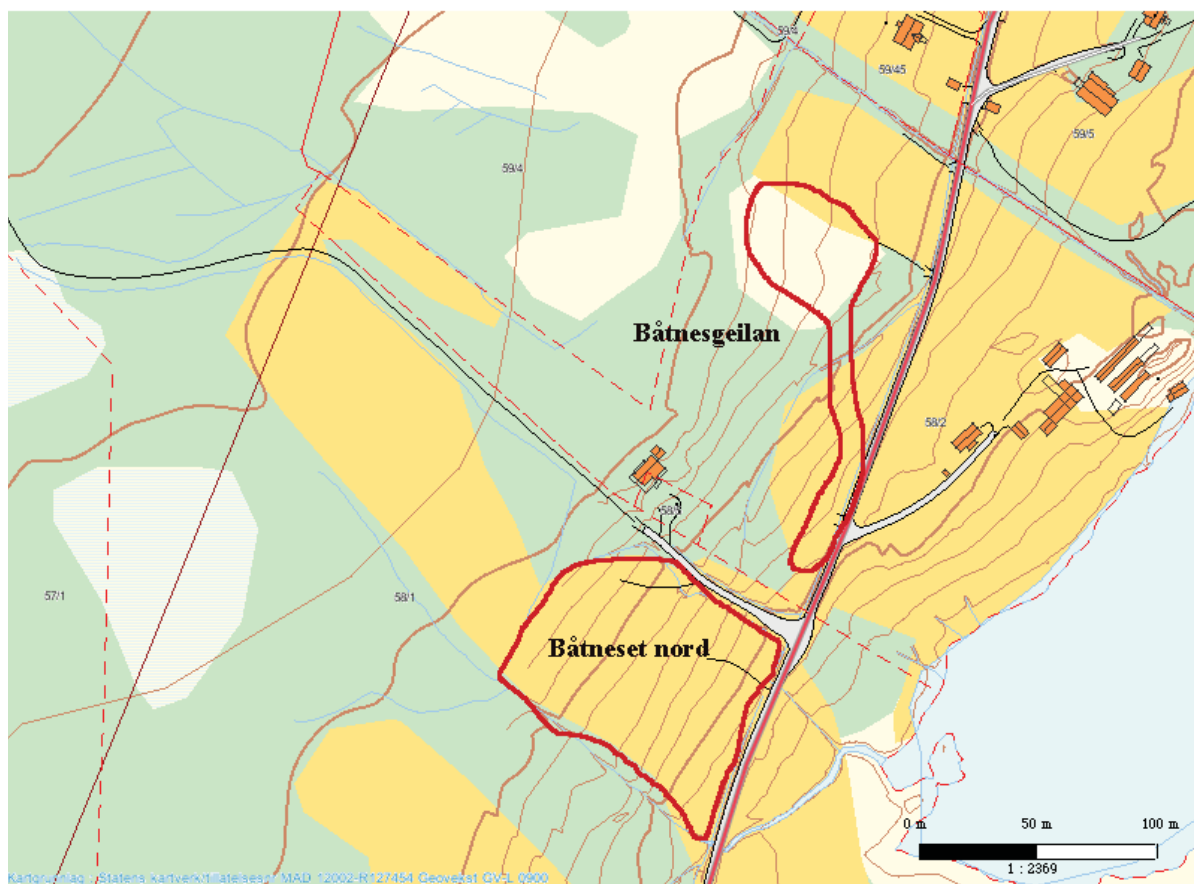
Artsliste for lokaliteten

Totalt 45 art(er) påvist: ettårsknavel, engfiol, smalkjempe, blåknapp, blåklokke, hvit køllesopp, tuet køllesopp, gul småfingersopp, gul småkøllesopp, blektuppet småkøllesopp, rød åmeklubbe, *Entoloma caesiocinctum*, svartblå rødskivesopp (NT), *Entoloma coeruleoflocculosum* (VU), blekskivet rødskivesopp, *Entoloma lividocyanulum*, *Entoloma longistriatum*, vorterødskivesopp, tjærerødskivesopp, *Entoloma pratulense* (VU), silkerødskivesopp, beiterødskivesopp, mørktannet rødskivesopp, sleip jordtunge, trolljordtunge (NT), kantarellvokssopp, skjør vokssopp, mønjevokssopp, kjeglevokssopp, limvokssopp, brunfnokket vokssopp, liten vokssopp, grå vokssopp, liten mønjevokssopp, lutvokssopp (NT), spissvokssopp, svartdugget vokssopp (NT), éngvokssopp, grønn vokssopp, *Hygrocybe radiata* (NT), honningvokssopp, *Hygrocybe subpapillata* (VU), kritt vokssopp, elfenbenshette, blekgrønn kragesopp.

Litteratur

Gaarder, G. 2007. Biologisk verdifulle kulturlandskap i Tingvoll kommune. Miljøfaglig utredning, rapport 2007.

Gaarder, G. 2007. Biologisk verdifulle kulturlandskap i Tingvoll kommune. Miljøfaglig utredning, rapport 2007:8. 71 s. + vedlegg.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Naturbeitemark
Utforming: (D04) Frisk fattigeng
Mosaikk:
Feltsjekk: 18.10.2006 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Lokalitetsbeskrivelsen er innlagt av Geir Gaarder 30.12.2010, basert på årlig, eget feltarbeid fra 2006 til 2010, delvis oppsummert av Gaarder (2007), men her omarbeidet etter ny mal for slike beskrivelser og supplert med data fra de siste par årene.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på Holmeide, på oversiden av bygdevegen litt øst for Båtneset. Den er i realiteten skarpt avgrenset mot tidligere pløyd og oppgjødslet eng mot øst, ganske skarpt mot skog i nord og dels vest og sør, men har fått en smal "tarm" mot sørvest for å fange opp et lite engparti ned mot vegen der. Deler av lokaliteten er nokså artsfattig, og bare 70% av avgrenset areal vurderes å være velutviklet naturbeitemark (det er i første rekke mye av den såkalte tarmen som er av mindre verdi).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Mye av enga har preg av fukteng, men det er nok også en del som bør regnes som frisk eng og ned mot riksvegen i sørvest er det innslag av urterik, frisk til nokså tørr eng. Miljøet er basefattig. De åpne beitemarkspartiene utenfor avgrenset areal er gjennomgående artsfattige og kan trolig delvis betegnes som sølvbunkeenger (men også strandrør er stedvis vanlig)

Artsmangfold: Ingen spesielle naturengplanter er påvist, bare et knippe vanlige arter (en del engfiol nær vegen, samt der også legeberonika og smalkjempe). I løpet av årene har i alt 26 arter beitemarkssopp blitt funnet her. Nede ved vegen er bare en håndfull arter funnet, inkludert lillagrå rødskivesopp (NT) i 2006, samt enkelte andre arter i samme slekt. De fleste er påvist i

hovedområdet i nordøst, inkludert art som glassblå rødskivesopp (VU) i 2008, lutvokssopp (NT) enkelte år og et par arter jordtunger.

Bruk, tilstand og påvirkning: Etter det som nok har vært en lengre periode med noe ujevn beiting (enkelte år trolig bra nedbeitet, andre år lite beite), har beitemarka her fra 2006 årlig blitt beitet brukbart (men ikke hardt) av hest. Mye av beitemarksområdet bærer preg av å ha vært både gjødslet og pløyd, men avgrenset hovedområde og knausen i sørvest har neppe vært pløyd på lenge, og særlig beitemarka i nordøst har nok heller ikke mottatt så mye gjødsel (ingen gjødsling de siste årene).

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger innenfor ei grend med flere verdifulle slåtteeenger og naturbeitemarker, og utgjør en verdifull del av dette landskapet.

Verdivurdering: Lokaliteten fikk av Gaarder (2007) verdien lokalt viktig - C, siden den ble regnet som ganske artsfattig og uten funn av særlig mange kravfulle eller rødlistede arter. Hevden er fremdeles god og samtidig har artslista økt en del de siste årene, og inkluderer nå flere rødlistearter. Verdien heves derfor til viktig - B.

Skjøtsel og hensyn: Gaarder (2007): "Fortsatt godt beite er nødvendig, men en bør samtidig helst unngå for mye tråkkskader i kantsoner mot vegen. Gjødsling bør unngås på de små, mer artsrike partiene."

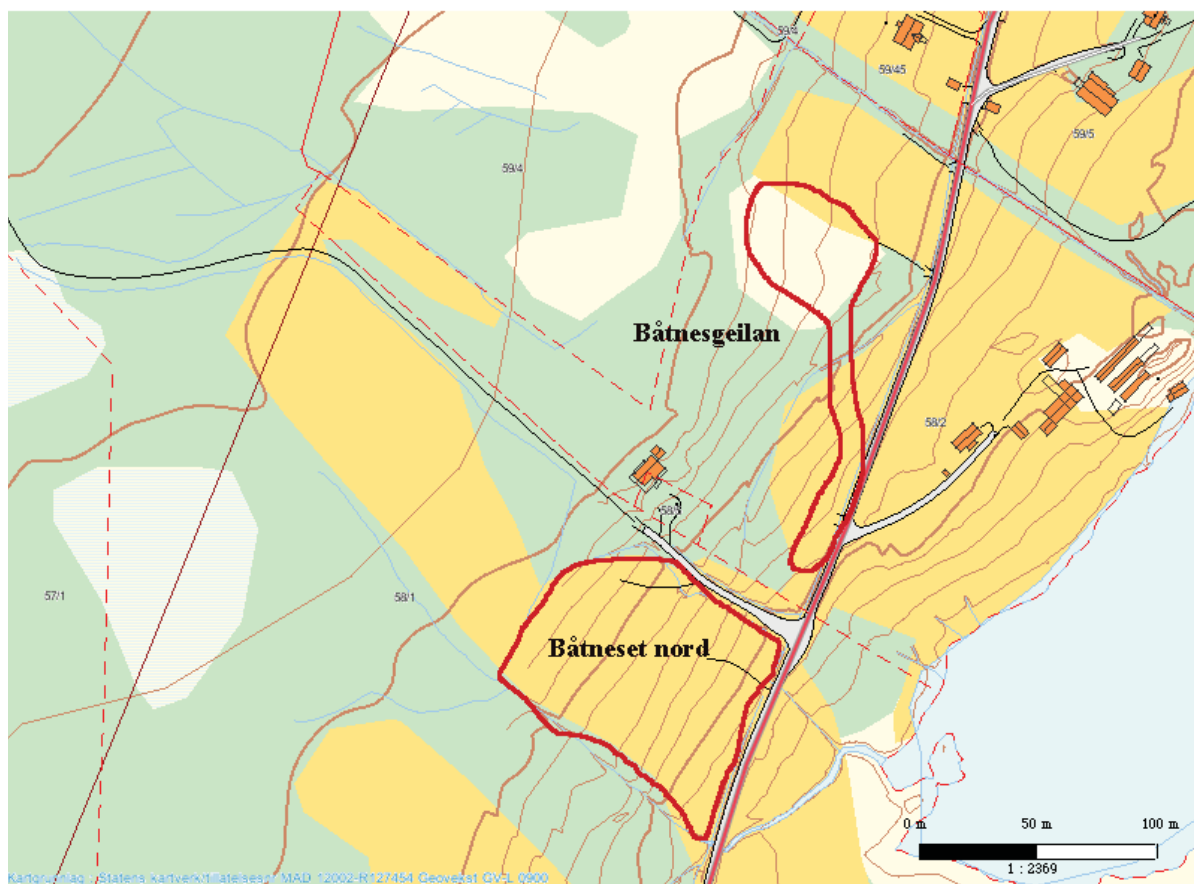
Artsliste for lokaliteten

Totalt 29 art(er) påvist: sanglerke (VU), engfiol, smalkjempe, gul småfingersopp, gul småkøllesopp, blektuppet småkøllesopp, glassblå rødskivesopp (VU), Entoloma caesiocinctum, bronserødskivesopp, lillagrå rødskivesopp (VU), Entoloma longistriatum, vorterødskivesopp, tjærerødskivesopp, silkerødskivesopp, sleip jordtunge, brunsvart jordtunge, skjør vokssopp, mønjevokssopp, kjeglevokssopp, brunfnokket vokssopp, liten vokssopp, seig vokssopp, liten mønjevokssopp, lutvokssopp (NT), éngvokssopp, grønn vokssopp, honningvokssopp, elfenbenshette, blekgrønn kragesopp.

Litteratur

Gaarder, G. 2007. Biologisk verdifulle kulturlandskap i Tingvoll kommune. Miljøfaglig utredning, rapport 2007.

Gaarder, G. 2007. Biologisk verdifulle kulturlandskap i Tingvoll kommune. Miljøfaglig utredning, rapport 2007:8. 71 s. + vedlegg.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Naturbeitemark

Utforming: (D04) Frisk fattigeng

Mosaikk: Totalt 1 naturtype(r) registrert: Naturbeitemark D04 - (D04) Frisk fattigeng D0404 (60%).

Feltsjekk: 26.09.2006 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Lokalitetsbeskrivelsen er innlagt av Geir Gaarder 30.12.2010, basert på årlig, eget feltarbeid fra 2006 til 2010, delvis oppsummert av Gaarder (2007), men her omarbeidet etter ny mal for slike beskrivelser og supplert med data fra de siste par årene.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på Holmeide, på oversiden av bygdevegen rett øst for Båtneset. Den er skarpt avgrenset mot skog og landbruksveg i øst, mot lokalvegen i sør, mot skog i vest og mot småskog og oppdyrket eng i nord. Deler av lokaliteten er nokså artsfattig, og bare 60% av avgrenset areal vurderes å være velutviklet naturbeitemark.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Mye av enga har preg av fukteng, men det er nok også en del som bør regnes som frisk eng. Miljøet er basefattig.

Artsmangfold: På tross av god tilstand og lite nitrofile arter, samt preg av ganske gammel eng, så er ikke karplantefloraen særlig rik. Av naturengplanter er bare et knippe av de mest vanlige artene funnet. Det er noe bedre med beitemarkssopp, og så langt er 24 ulike arter funnet, inkludert gulbrun narrevokssopp (NT) i 2009, ganske årlig med svartdogget vokssopp (NT) og lutvokssopp (NT) i 2008, samt enkelte år også jordtunger som brunsvart jordtunge og sleip jordtunge.

Bruk, tilstand og påvirkning: Beitemarksområdet har på mye av 2000-tallet blitt ganske godt og dels hardt nedbeitet med hest gjennom barmarkssesongen (dyrene går til dels seint ute her). Det er mulig hevden har vært litt mer ujevn tidligere, men området har nå et uvanlig pent beitemarkspreg, med godt nedbeitet eng med spredte busker og trær. Beitemarka virker ikke særlig jordbearbeidet i

nyere tid, og har lite innslag av nitrofile arter som indikerer sterk gjødsling.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger innenfor ei grend med flere verdifulle slåtteeenger og naturbeitemark, og utgjør en verdifull del av dette landskapet.

Verdivurdering: Gaarder (2007) gav lokaliteten bare verdi lokalt viktig - C, der begrunnelsen var at på tross av god hevd så var få kravfulle arter påvist. Dette inntrykket har endret seg litt de siste par årene til det positive og verdien settes derfor opp til viktig - B. Hevden og tilstanden virker fremdeles god, samtidig som artsmangfoldet av beitemarkssopp er brukbart og inkluderer flere noe kravfulle og rødlistede arter.

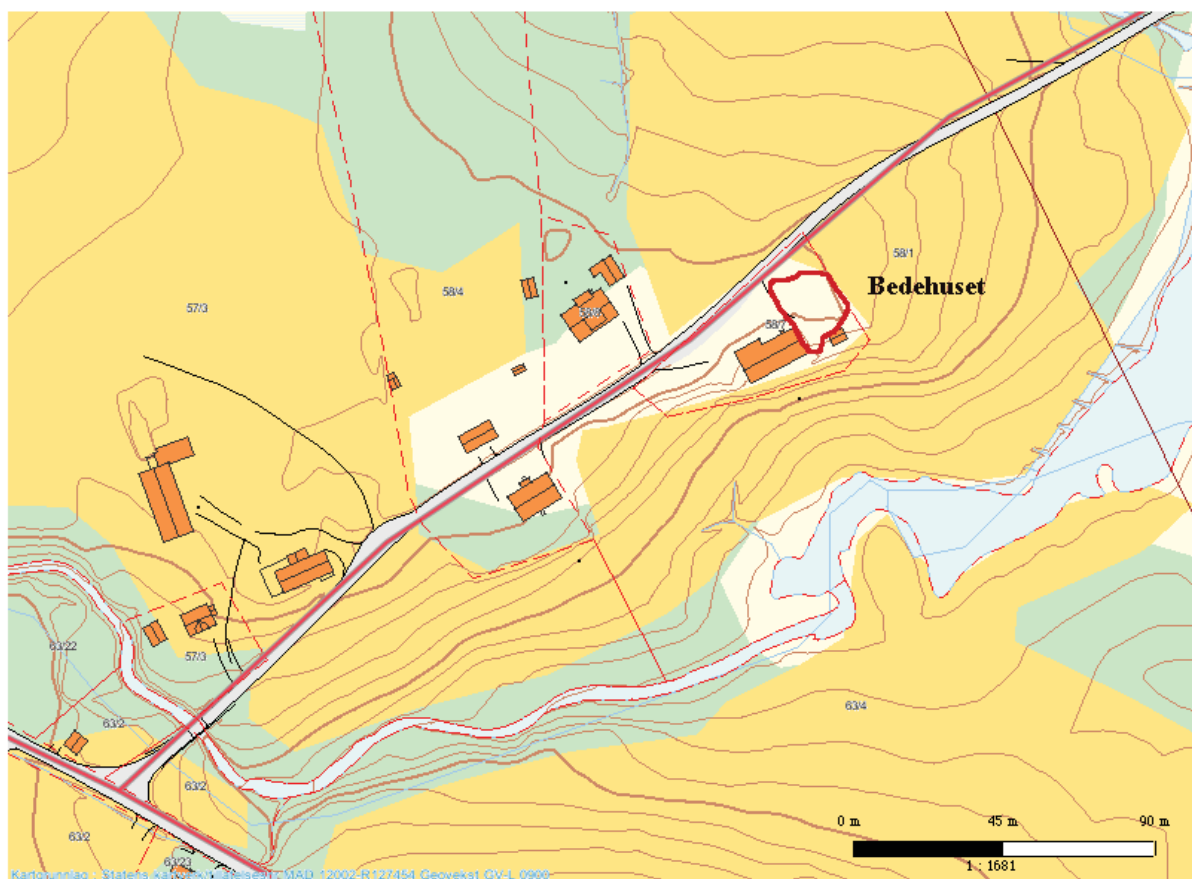
Skjøtsel og hensyn: Gaarder (2007): "Fortsatt godt beite er nødvendig. Det er positivt om en kan bevare preget av ei halvåpen beitemark med spredte busker og lave trær, mens en bør unngå for store og tette kratt og høyvokste trær. Gjødsling kan lokalt redusere naturverdiene."

Artsliste for lokaliteten

Totalt 24 art(er) påvist: tepperot, blåknapp, gulbrun narrevokssopp (NT), hvit køllesopp, gul småkøllesopp, blektuppet småkøllesopp, glassblå rødsivesopp (VU), Entoloma cocles (VU), Entoloma lividocyanulum, tjærerødsivesopp, silkerødsivesopp, beiterødsivesopp, brunsvart jordtunge, kantarellvokssopp, skjør vokssopp, kjeglevokssopp, brunfnokket vokssopp, liten vokssopp, liten mønjevokssopp, lutvokssopp (NT), svartdugget vokssopp (NT), éngvokssopp, grønn vokssopp, kritt vokssopp.

Litteratur

Gaarder, G. 2007. Biologisk verdifulle kulturlandskap i Tingvoll kommune. Miljøfaglig utredning, rapport 2007.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Slåttemark
Utforming: Frisk fattigeng
Mosaikk:
Feltsjekk: 26.09.2006 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Lokalitetsbeskrivelsen er innlagt av Geir Gaarder 30.12.2010, basert på årlig, eget feltarbeid fra 2004 til 2010, delvis oppsummert av Gaarder (2007), men her omarbeidet etter ny mal for slike beskrivelser og supplert med data fra de siste par årene.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på Vågbø, rett på østsiden av bedehuset, rundt flaggstanga. Den er skarpt avgrenset mot gardsplassen og huset i vest, mot uthus og beitemark i sør, mot dyrket mark i øst og mot noen bjørketrær mot vegen i nord.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Her er det ganske urterik gulaks-engkveineng.

Artsmangfold: Flere typiske, vanlige naturengplanter forekommer, og det ble i det minste rundt 2005 funnet marinøkkel her. Det er også ganske god forekomst av beitemarkssopp på dette vesle arealet, og så lang er 16 ulike arter påvist, inkludert funn av lutvokssopp (NT) i 2009.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det meste av enga blir slått årlig, men de østre delen gror gradvis igjen med perikum og høyt gras. Sannsynligvis har det blitt påført så vidt kunstgjødsel år om annet, men trolig lite de siste årene, og neppe så mye før heller. Enga er antagelig ganske gammel, uten at alderen er nærmere kjent.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger innenfor ei grend med flere verdifulle slåtteenger og naturbeitemarker, og utgjør en verdifull del av dette landskapet.

Verdivurdering: Gaarder (2007) gav lokaliteten verdi lokalt viktig - C. Dette opprettholdes her under klar tvil, selv om hevdene er brukbar og enga er ganske artsrik. Den er likevel svært liten og

Lok. nr. 109 Holmeide: Bedehuset forts.

hittil uten funn av høyt rødlistede arter.

Skjøtsel og hensyn: Gaarder (2007): “Tradisjonell, årlig slått med påfølgende fjerning av graset bør fortsette. Det er viktig å unngå gjødsling. Slåtten bør utvides til også å inkludere de østlige delene som ikke er blitt slått de siste årene.”

Artsliste for lokaliteten

Totalt 17 art(er) påvist: marinøkkel, gul småkøllesopp, blekskivet rødskivesopp, tjærerødskivesopp, silkerødskivesopp, kantarellvokssopp, skjør vokssopp, mønjevokssopp, kjeglevokssopp, liten vokssopp, seig vokssopp, lutvokssopp (NT), éngvokssopp, grønn vokssopp, honningvokssopp, kritt vokssopp, elfenbenshette.

Litteratur

Gaarder, G. 2007. Biologisk verdifulle kulturlandskap i Tingvoll kommune. Miljøfaglig utredning, rapport 2007.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Naturbeitemark
Utforming: (D04) Frisk fattigeng
Mosaikk: Totalt 1 naturtype(r) registrert: Naturbeitemark D04 - (80%).
Feltsjekk: 06.11.2010 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Lokalitetsbeskrivelsen er innlagt av Geir Gaarder 31.12.2010, basert på besøk i 2005, 2007, 2008 og 2010 (sistnevnte år også en befaring sammen med bl.a. grunneier, jordbrukssjef, Kirstin Sørheim, Kirstin Maria Flynn og Ulrike Hanssen på forsommeren), delvis oppsummert av Gaarder (2007), men her omarbeidet etter ny mal for slike beskrivelser og supplert med data fra de siste par årene.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter enkelte kantsoner mot nord og vest av engmarkene på Vågbø-øya på Vågbø. Den grenser ganske skarpt mot sjøen i vest (dvs mot annen naturtypelokalitet der), dels skarpt mot skog i sørøst og litt mer gradvis mot mer oppgjødslet engmark i nordøst. Litt oppgjødslet engmark er av arronderingsmessige årsaker inkludert. Sammenlignet med avgrensning hos Gaarder (2007) er det litt utvidelser mot nord for å fange opp svakere utviklet naturengarealer der.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Mye av engene på øya er noe nitrofile sølvbunkeenger og det gjelder også stedvis innenfor avgrenset areal. Her er det likevel i tillegg mer artsrike enger med mer naturengplanter, særlig på odden i sørvest, nær naustet, samt på og bak noen små knauser litt lenger nord på øya, mot sjøen. Disse kan nok delvis betegnes som gulaks-engkveinenger, men enkelte artsfunn indikerer stedvis noe mer kalkrike forhold (antagelig skjellsandpåvirkning).

Artsmangfold: Deler av denne kantsona som sjøen er har en del naturengplanter, beitemarkssopp

og med ganske god dekning av engkransmose i bunnsjiktet. Trolig har disse partiene mottatt noe mindre gjødsel sammenlignet med resten av engene. De fleste observerte arter er mindre kravfulle, men marinøkkel er også funnet her. Av andre naturengplanter vokser gulaks, finnskjegg, tepperot, engfiol, engfrytle, smalkjempe, legeveronika, blåklokke, aurikkelsveve, tiriltunge, grov nattfiol og harerug. I tillegg finnes den uvanlige arten ettårsknavel på bergknausene ved naustet. Enda mer overraskende er spredt forekomst av edellauvskogsarten lerkespore i enga flere steder bortetter stranda, samt framfor alt klourt i ei lita vik nær naustet (begge disse ble først påvist i 2010, men bør ha vokst her i flere år). Sistnevnte sørlige havstrandplante er bare kjent fra to andre lokaliteter i fylket (et gammelt funn i Frei og en intakt lokalitet på Ertvågøya i Aure). Av beitemarkssopp er det så langt funnet 32 arter, inkludert en sjelden og kalkkrevende art som brun engvokssopp (VU) i 2010, samt blåsvart rødskivesopp (NT) i 2005, semsket rødskivesopp (VU) i 2005 og 2010 og lillabrun rødskivesopp (VU) i 2010.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det har tidligere vært et gardsbruk på øya. Dette er fraflyttet, men bygningene holdes fortsatt vedlike. I tillegg beites engene noe av sau, selv om beitetrykket er nokså lavt. Sentrale deler av engene har vært oppdyrket, er artsfattige og har nok vært en del gjødslet tidligere. I kantsoner ned mot sjøen virker det derimot ikke som om det har vært jordbearbeidet i særlig grad (evt. overflatedyrket for lenge siden) og helst noe mindre gjødslet. Det har neppe vært gjødslet på øya de siste 10-20 årene.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger innenfor ei grend med flere verdifulle slåtteeenger og naturbeitemarker, og utgjør en verdifull del av dette landskapet.

Verdivurdering: Gaarder (2007) vurderte verdien slik: "Lokaliteten får verdi som viktig (B). Beitemarka har noe svak hevd, men verdiene opprettholdes så noenlunde fortsatt. Samtidig forekommer flere noe kravfulle arter her, inkludert to rødlistearter. Lokaliteten sin verdi øker ytterligere litt siden den ligger inntil et av de best utviklede gruntvannsområdene i kommunen." Noen flere kravfulle og rødlistede arter er funnet etter denne tid, mens beitetrykket fremdeles holder seg noe for svakt. Verdivurderingen virker fremdeles korrekt og opprettholdes, men flere artsfunn indikerer at litt bedre skjøtsel raskt gir grunnlag for å heve verdien.

Skjøtsel og hensyn: Gaarder (2007): "Det hadde vært ønskelig med et noe høyere beitetrykk i perioder, slik at engene av og til ble godt nedbeitet. Rydding av trær og busker vil være nødvendig av og til, men er ingen akutt problemstilling. De artsrike kantsonene bør ikke gjødsles."

Artsliste for lokaliteten

Totalt 47 art(er) påvist: marinøkkel, harerug, ettårsknavel, lerkespore, tepperot, tiriltunge, engfiol, klourt, bakkeveronika, legeveronika, smalkjempe, blåklokke, aurikkelsveve, grov nattfiol, engfrytle, gulaks, finnskjegg, gul småkøllesopp, blektuppet småkøllesopp, svartblå rødskivesopp (NT), Entoloma clandestinum, Entoloma exile, bronserødskivesopp, blekskivet rødskivesopp, semsket rødskivesopp (NT), vorterødskivesopp, tjærerødskivesopp, lillabrun rødskivesopp (VU), silkerødskivesopp, beiterødskivesopp, skjelljordtunge, kantarellvokssopp, skjør vokssopp, gul vokssopp, mønjevokssopp, brun engvokssopp (VU), kjeglevokssopp, liten vokssopp, grå vokssopp, lutvokssopp (NT), éngvokssopp, grønn vokssopp, skarlagenvokssopp, kritt vokssopp, elfbenshette, blekgrønn kragesopp, hvit kragesopp.

Litteratur

Gaarder, G. 2007. Biologisk verdifulle kulturlandskap i Tingvoll kommune. Miljøfaglig utredning, rapport 2007.

Gaarder, G. 2007. Biologisk verdifulle kulturlandskap i Tingvoll kommune. Miljøfaglig utredning, rapport 2007:8. 71 s. + vedlegg.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Slåttemark
Utforming:
Mosaikk:
Feltsjekk: 22.10.2006 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Lokalitetsbeskrivelsen er innlagt av Geir Gaarder 30.12.2010, basert på årlig, eget feltarbeid fra 2006 til 2010, delvis oppsummert av Gaarder (2007), men her omarbeidet etter ny mal for slike beskrivelser og supplert med data fra de siste par årene.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på Vågbø og omfatter det meste av badestranda på Brevikstranda. Den avgrenses skarpt mot bilvegen i vest mot sjøen i øst og mot opphør av skjøttet badestrånd på andre kanter. En bekk går gjennom området.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Naturtype er noe diskutabel, og f.eks. ”erstatningsbiotop” kunne kanskje også vært brukt, men det er engfloraen som gir lokaliteten verdi. Enkelte artsfunn indikerer lokalt noe kalkrik mark, sikkert skjellsandpåvirket, mens andre deler trolig representerer en eller annen variant av frisk fattigeng.

Artsmangfold: Plantelivet er artsfattig og det er ikke påvist spesielle naturengplanter her. Derimot er det noe overraskende funnet en del beitemarkssopp, i alt 19 arter. Nær innkjørselen omfattet dette også svært uventet enkelte sjeldne til meget sjeldne og antatt kravfulle arter, d.v.s. dyнетunge (NT) i 2006 og 2008 og *Clavaria greletii* (VU) i 2006. For sistnevnte art er dette eneste kjente lokalitet i fylket, og en av få på landsbasis. Trolig er arten betinget av det lave og usammenhengende vegetasjonsdekket, muligens med et visst kalkinnslag i grunnen (skjellsandpåvirkning?). Dyнетunge er regnet som en klart kalkkrevende art og dette er kommunens eneste kjente lokalitet. I tillegg ble også gulfovokssopp (NT) funnet i 2010.

Bruk, tilstand og påvirkning: Deler av enga er opparbeidet som badeplass i nyere tid, trolig dels oppfylt med løsmasser og med noe forbygning mot sjøen. Det virker likevel sannsynlig at partier særlig inn mot bygdevegen består av noe eldre eng. Den blir hevdet som plen og klipt jevnlig i sommerhalvåret. Bruken som badeplass innebærer bl.a. noe slitasje/tramp på vegetasjonen, særlig nær stranda, samt at biler parkerer fast inn mot innkjøringen.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger innenfor ei grend med flere verdifulle slåtteenger og naturbeitemarker, og utgjør en verdifull del av dette landskapet.

Verdivurdering: Gaarder (2007) vurderte verdien slik: "Lokaliteten får en klar verdi som viktig (B), siden et par rødlistearter er påvist, inkludert en sårbar art. Muligens burde verdien vært satt enda høyere, men dette avventes inntil videre, bl.a. fordi de økologiske kravene til den høyest rødlistede arten er litt uklare, og fordi brukshistorien er dårlig kjent." De supplerende undersøkelsene de siste par årene tilsier at dette er en korrekt verdi, da det bare er gjort enkelte nye artsfunn, men inkludert ytterligere en rødlisteart.

Skjøtsel og hensyn: Gaarder (2007): "Det er viktig at plenen ikke blir gjødslet, men at den fortsatt hevdes godt med plenklipp, og at det generelt tilstrebes et meget lavt feltsjikt. Tråkk er trolig en klar fordel for flere av de interessante artene, og selv moderat kjøring med tunge kjøretøy i tørre perioder (det er derimot viktig at kjøreskader ikke opp-står!) kan være svakt positivt."

Artsliste for lokaliteten

Totalt 19 art(er) påvist: Geoglossum cookeianum, tuet køllesopp, Clavaria greletii (VU), gul småkøllesopp, svartblå rødskivesopp (NT), Entoloma exile, Entoloma longistriatum, silkerødskivesopp, beiterødskivesopp, sleip jordtunge, skjør vokssopp, kjeglevokssopp, gulfotvokssopp (NT), seig vokssopp, liten mønjevokssopp, svartdugget vokssopp (NT), grønn vokssopp, kritt vokssopp, elfenbenshette.

Litteratur

Gaarder, G. 2007. Biologisk verdifulle kulturlandskap i Tingvoll kommune. Miljøfaglig utredning, rapport 2007.

Gaarder, G. 2007. Biologisk verdifulle kulturlandskap i Tingvoll kommune. Miljøfaglig utredning, rapport 2007:8. 71 s. + vedlegg.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Bekkekløft og bergvegg

Utforming: Bekkekløft

Mosaikk:

Feltsjekk: 24.10.2009 (siste)

Beskrivelse

Lokalitetsomtale innlagt av GGa den 28.10.2009 ut frå eige feltarbeid 24.10.2009.

Plassering: Lokaliteten ligg mellom Torjulvågen og Kamsvåg, like innafor Fløystaddalen.

Avgrensinga er ganske skarp mot granplantefelt i sør, slutt på kløfta i aust og vest, medan det er til dels verdfull gamal osp- og furuskog på nordsida som kunne ha vore inkludert i lokaliteten.

Naturgrunnlag: Birelva skjer seg her noko ned i berget og danner ei trong, lita kløft, dels med mindre fossefall. Det er tendensar til litt baserikt berg langs elva.

Naturtypar: Dette er ei ganske tydeleg lita bekkekløft. På nordsida er det tendensar til lågurtskog, men for det meste fattigare bærlyng- og blåbærskog. På sørsida litt høgstaudepreg nokre stader, men også fuktsig og blåbær- og småbregneskog.

Artsmangfald: På nordsida er det mest osp og furu, samt sparsamt med hassel i nedre delar. Langs elva einskilde tre av m.a. gråor og selje. På sørsida litt lauvtre, men ein kjem fort over i einsarta, tett granplanting. Feltsjiktet er ikkje spesielt rikt, men på bergveggar i nedre delar veks m.a.

Lok. nr. 229 Kamsvågdaalen forts.

bergfrue og svartburkne, og på sørsida av elva m.a. skogkarse og gulsildre. På berg i nedre delar sparsamt med lungenever-samfunn, inkludert rund porelav, grynfiltlav, skrubbenever og lungenever. Det vart søkt litt etter råtevedmoser på læger i nedre delar, men berre sagtvibladmose vart funnen, medan råteflak vaks på ein lauvtrellåg i øvre delar.

Verdivurdering: Lokaliteten får under litt tvil verdi lokalt viktig (C), men kanskje burde den vore sett høgare. Lokaliteten er ganske liten og ikkje spesielt godt utvikla. Likevel finst einiske kravfulle artar, og dette er ei av dei betre kløftane i kommunen.

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten vert best teken vare på utan inngrep som hogst av stadeigne treslag eller regulering av elva. Derimot bør grana fjernast så snart som råd, både plantefelt og ungtre som har spreidd seg frå plantefeltet.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Naturbeitemark
Utforming: (D04) Frisk fattigeng
Mosaikk:
Feltsjekk: 24.10.2009 (siste)

Beskrivelse

Lokalitetsomtale innlagt av GGa den 29.10.2009 ut frå eige feltarbeid 24.10.2009.

Plassering: Lokaliteten ligg mellom Torjulvågen og Kamsvåg, like innafor Fløystaddalen.

Avgrensinga er ganske skarp mot skog på alle kantar.

Naturgrunnlag: Lokaliteten ligg i ei slak austhelling. Det går ein større bekk på nordsida og ein liten ein på sørsida med noko oreskog inntil Berggrunnen verkar ganske fattig.

Naturtypar: Det ser ut til å vere hovudsakleg frisk fattigeng her, med overgang mot sølvbunkeeng i øvre delar. Innvandring av lyng i kantsonar i aust, der det gradvis går over til blåbærskog truleg.

Artsmangfald: Lokaliteten er ikkje spesielt artsrik, men fleire typiske naturengplanter finst. I 1993 vart marinøkkel (NT) funne her, og det kan godt vere at arten vekse her framleis. I 2009 vart artar som finnskjegg og smalkjempe (ein del) funne. Det bør kunne vekse fleire artar beitemarkssopp her, også raudlisteartar, men lokaliteten vart vitja etter at det hadde vore ein del frost, slik at ingen artar vart sett.

Lok. nr. 230 Biren forts.

Vegetasjon: Frisk fattigeng (G4)

Sølvbunke-eng (G3)

Verdivurdering: Lokaliteten får under litt tvil berre verdi lokalt viktig (C), sidan den er liten og hittil utan funn av spesielt sjeldsynte artar, samt er i gradvis attgroing. Ein skal likevel ikkje utelukke at betre undersøkingar tidlegare i sesongen gjev grunnlag for høgare verdi.

Skjøtsel og hensyn: Naturverdiane er avhengig av betre skjøtsel enn no. Det er enten naudsynt med slått eller husdyrbeite. I tillegg må ein fjerne noko lauvoppslag i kanten mot sør, samt furutre i nord/nordaust.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Gammel lauvskog

Utforming: Gammelt ospesholt

Mosaikk: Totalt 4 naturtype(r) registrert: Gammel barskog F08 - Gammel furuskog F0802 (10%), Gammel lauvskog F07 - Gammelt ospesholt F0701 (50%), Nordvendte kystberg og blokkmark B04 - Lavrik utforming B0401 (20%), Gammel lauvskog F07 - Gammel bjørkesuksesjon F0702 (20%).

Feltsjekk: 24.10.2009 (siste)

Beskrivelse

Lokalitetsomtale innlagt av GGa den 29.10.2009 ut frå eige feltarbeid 24.10.2009.

Plassering: Lokaliteten ligg mellom Torjulvågen og Kamsvåg, der fjordlia byrjar å vinkle noko (mot sør i aust). Lokaliteten grenser ganske skarpt mot fattigare skog og berghamre i aust og sør, litt diffust mot fattigare skog i vest og dels nord (der også sjøen dannar grense).

Naturgrunnlag: Det er snakk om ei nordvendt li under ein berghammer. Det har tidlegare rasa ut ein god del store steinblokker frå berghammaren og dei dannar nå ei skogkledd, noko tungt framkommelig ur med ein del overhengande berg, holrom mv. Vestre del av lokaliteten har veksling mellom søkk og slake rygger. Berggrunnen verkar ganske fattig.

Naturtypar: Det er ein del blåbærskog her, men også rikare innslag av lågurt- og svakt utvekla høgstaudeskog. Val av naturtype kan diskuteras, da det er kvalitetar knytt til både gamle lauvtre,

nordvendte steinblokker og furuskog, dels også hasselkratt.

Artsmangfold: Lokaliteten skil seg tydeleg ut i dette landskapet med å ha ein del gamle tre og dels også daudt trevirke, og ikkje minst grov blokkmark med tilhøyrande artar. I feltsjiktet er det lokalt noko myske. Det er potensial for litt vedbuande sopp, og nokre artar er samle inn (men ikkje sikkert artsbestemt) frå furulæger. På lauvtree er det eit ganske godt utvekla lungenever-samfunn som også inneheld ein del skorpefiltlav (VU) og sparsamt med kystnever, samt meir vanlege artar som lungenever, skrubbenever, filtlav-artar og edellav. I tillegg vinflekklav på einskilde tre. På tørre og gamle kvistar under steinblokker veks skorpelav som gammelgranlav, Arthonia arthonioides, dverggullnål og vortenål. På hassel vart hasselrurlav (NT) funne sparsamt.

Vegetasjon: Blåbærskog (A4)

Lavurtskog (B1)

Høystaudebjørkeskog og -granskog (C2)

Verdivurdering: Lokaliteten har ein klar verdi som viktig (B), og bør kanskje også få verdi svært viktig (A) (men inntil vidare ikkje satt så høgt). Dette fordi den er ganske artsrik, inkludert flere kravfulle og raudlista artar, har fleire element som tilseier godt potensiale for ytterlegare kravfulle og raudlista artar, og skil seg ut som ein av dei mest interessante skogsmiljøa i denne fjordlia.

Skjøtsel og hensyn: Det beste for naturverdiane vil vere å la lokaliteten få ligge urørt. Alle former for skogsdrift er negativt.

Artsliste for lokaliteten

Totalt 17 art(er) påvist: myske, Oligoporus leucomallellus, puteglye, vanlig blåfiltlav, skorpefiltlav (NT), lungenever, skrubbenever, kystnever, kystvrenge, grynfiltlav, Arthonia arthonioides, vinflekklav, dverggullnål, vortenål, gammelgranlav, Thelotrema sueticum (NT), pusledraugmose.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Gammel lauvskog

Utforming: Gammelt ospesholt

Mosaikk: Totalt 2 naturtype(r) registrert: Gammel lauvskog F07 - Gammelt ospesholt F0701 (95%), Erstatningsbiotoper D14 - Bygningsstrukturer med spesiell flora eller fauna D1402 (5%).

Feltsjekk: 24.10.2009 (siste)

Beskrivelse

Lokalitetsomtale innlagt av GGa den 29.10.2009 ut frå eige feltarbeid 24.10.2009.

Plassering: Lokaliteten ligg mellom Torjulvågen og Kamsvåg, der fjordlia vinklar nokså mykje mot aust, litt nord for Torjulvågen. Lokaliteten grenser litt diffust mot fattigare skog på alle kantar.

Naturgrunnlag: Lokaliteten ligg på ganske fattig berggrunn, og omfattar eit svakt utforma nordaustvendt liten dal der det også er små, flate parti. Berre eit lite vass-sig går gjennom dalen. Det er lite bergveggar.

Naturtypar: Nordre del har noko lågurskog med osp og hassel. I sjølve dalen og søndre del er det meir fuktig skog (ikkje sjekka så nøye, men helst ein del småbregneskog). Sjølv om det også er kvalitetar knytt til kulturlandskap (høyløa) og hasselkratt, er nok den viktigaste sida ved lokaliteten ganske god førekomst av eldre osp.

Artsmangfald: Karplantefloraen verkar ikkje særleg rik, men kanskje veks det ein og annan

edellauvskogsart i den søraustvendte lia. Osp, furu, bjørk og hassel er viktige treslag, men det finst også gråor og rogn. På hasselstammar er det stadvis ganske mykje hasselrurlav (NT), medan skorpefiltlav (VU) veks meir sparsamt på ospetre, saman med fleire andre artar i lungeneversamfunnet. På den gamle høyløa veks einskilde artar vedbuande sopp, inkludert den sårbare arten laterittkjuke.

Vegetasjon: Lavurtskog (B1)

Verdivurdering: Lokaliteten får verdi viktig (B), m.a. fordi ein sårbar art veks her, men vert vurdert som klart mindre verdifull enn lokaliteten rett nordafor - Digermulen. Også andre kvalitetar som hasselkratta og høyløa tilseier likevel heilt klart at dette er ein verdifull naturtype.

Skjøtsel og hensyn: Det beste for naturverdiane er stort sett å la lokaliteten få liggje i fred for inngrep. Unntaka er fjerning av ev sjølvsådd gran, samt vedlikehald av taket på høyløa slik at den ikkje fell ned (men ein bør vere varsam med å skifte ut dei gamle stökkane i veggane).

Artsliste for lokaliteten

Totalt 4 art(er) påvist: Ceraceomyces tessulatus, Oligoporus lateritius (VU), skorpefiltlav (NT), Thelotrema suecicum (NT).

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Kystfuruskog
Utforming: Oseanisk lågurt-furuskog
Mosaikk:
Feltsjekk: 05.12.2009 (siste)

Beskrivelse

Lokalitetsomtale innlagt av GGa den 05.12.2009 ut frå eige feltarbeid same dag.

Plassering: Lokaliteten ligg i lia ovafor Holmeide opp mot Norska, i den brattaste øvre delen av den skogklede lia. Lokaliteten grenser ganske skarpt til granplantefelt i vest, traktorveg i nedkant, dels liten rygg med fattigare skog i aust og noko meir utydeleg mot gradvis fattigare skog i nord.

Naturgrunnlag: Lokaliteten ligg på ganske fattig berggrunn. Det er dels noko grunnlendt med små berghamrar i dagen, medan det i liten grad finst fuktig. Den er vendt mot sør.

Naturtypar: Dette er nok opprinneleg ein lauvrik furuskog, men der furua stadvis har vorte hogd vekk i nyare tid. Eit almetre vitnar om svak overgang mot alm-lindeskog, men det meste er nok lågurtfuruskog med mykje hassel (om enn ikkje særleg grove og store kratt). I øvre delar litt meir bregner og truleg noko småbregneskog i overgang mot storbregne- og høgstaudeskog.

Artsmangfald: Forutan furu og hassel og det eine almetreet (NT), så er det litt bjørk, rogn og gråor i lia, samt øvst også litt osp. Det vart ikkje sett så mykje på feltsjiktet (eit tynt snølag dekte mykje av marka), men myske vart i det minste sett ein stad. Lungenever-samfunnet er dårleg utvikla, og berre grynvrengje vart funne. På einskilde furulæger i øvre delar vaks fleire artar vedbuande sopp, truleg mest ganske vanlege artar, men også truleg laterittkjuke (VU) vart funne her. Ei kvitryggspett hoe vart sett på næringssøk på furulæger i nedre delar av lokaliteten.

Framande artar: Gran er planta i nærleiken og eit og anna ungt tre har sådd seg innafør lokaliteten.

Vegetasjon: Lavurtskog (B1)

Lok. nr. 233 Holmeide: Storsteinen forts.

Verdivurdering: Lokaliteten får viktig - B, sidan det ser ut til å vere fleire raudlisteartar her, og sjølv om den har vore ein god del påverka av hogst før og er ikkje særleg frodig.

Skjøtsel og hensyn: Det beste for naturverdiane vil vere å la lokaliteten få stå urørt, med unntak av fjerning av gran både innafor og inntil lokaliteten. Ein bør serleg vere varsam med hogst av hassel og andre lauvtre.

Artsliste for lokaliteten

Totalt 4 art(er) påvist: hvitryggspett, alm (NT), myske, Oligoporus lateritius (VU).

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Kystfuruskog

Utforming:

Mosaikk:

Feltsjekk: 05.12.2009 (siste)

Beskrivelse

Lokalitetsomtale innlagt av GGa den 05.12.2009 ut frå eige feltarbeid same dag. Det har også vore minst ein handfull vitjingar i området tidlegare år (perioden 2004-2008).

Plassering: Lokaliteten ligg i lia ovafor Holmeide opp mot Norska, i den brattaste øvre delen av den skogklede lia. Lokaliteten grenser skarpt til granplantefelt i vest, gammal hogstflate i nedkant, liten rygg med fattigare skog i i nord og utydeleg mot gammal, men mindre daudved rik og litt fattigare furuskog i aust.

Naturgrunnlag: Lokaliteten ligg helst på ganske fattig berggrunn, men har stadvis eit sesongfuktig preg med vassig over berg og grunnlendt mark. Berghamre og steinblokkar av noko storleik manglar. Den er vendt mot sør.

Naturtypar: Det er snakk om ein gammal furuskog, stadvis noko halvrik utforming med lågurtpreg og noko hasselkjerr. Elles blåbær- og småbregnemark samt litt sesongfuktige parti med småvaksen lauvskog (så vidt litt gråor) og litt kravfulle urter i feltsjiktet.

Artsmangfald: Furu er dominerande treslag, medan artar som gråor, bjørk og rogn berre finst sparsamt. I tillegg nokre hasselkratt, til dels ganske kraftige, og da mest inn mot granplantefeltet i vest. Feltsjiktet ser ikkje ut til å ha varmekjære artar, men tidlegare år er m.a. vanleg nattfiol funne, noko som indikerar litt betre tilhøve hist og her. Av lav manglar lungenever-samfunnet omtrent, mens det veks sparsamt med gubbeskjegg (NT) på gamle furutre (litt meir vanleg aust for lokaliteten). Det er ganske godt potensial for kravfulle vedbuande sopp på furulægre, og hittil er

Lok. nr. 234 Holmeide: Brennmyra forts.

både taigakjuke (VU) og laksekjuke (NT) funne på ein låg kvar.

Framande artar: Gran er planta i nærleiken og ein del unge tre har alt sådd seg innafor lokaliteten (nokre har vorte fjerna).

Vegetasjon: Lavurtskog (B1)

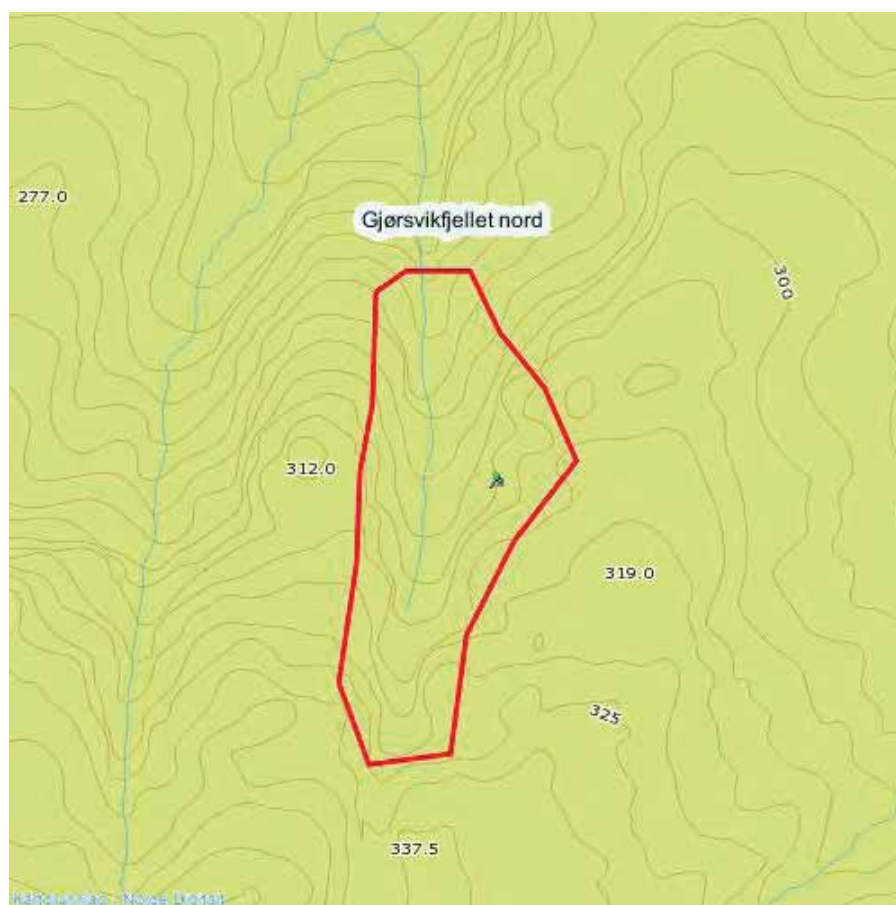
Blåbærskog (A4)

Verdivurdering: Lokaliteten har ein ganske grei verdi viktig - B. Eit par raudlisteartar er funne, inkludert ein generelt sjeldsynt og kravfull art. I tillegg er det godt innslag av verdifulle element (læger i ulike stadier av nedbrytning) og dette må seiast å vere ein ganske godt utvikla gammelskog.

Skjøtsel og hensyn: Det beste for naturverdiane vil vere å la lokaliteten få stå urørt, med unntak av fjerning av gran både innafor og inntil lokaliteten.

Artsliste for lokaliteten

Totalt 6 art(er) påvist: vendehals, laksekjuke, taigakjuke (VU), gubbeskjegg (NT), pusledraugmose, røteflak.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Kystfuruskog

Utforming:

Mosaikk:

Feltsjekk: 12.12.2009 (siste)

Beskrivelse

Lokalitetsomtale innlagt av GGa den 12.12.2009 ut frå eige feltarbeid same dag.

Plassering: Lokaliteten ligg på nordsida av Gjørsvikfjellet, dvs noko aust for Rottåsberga. Den er avgrensa ganske tydeleg mot fattig og småvaksen, fuktig furuskog både i aust, vest og sør. I nord er det litt utydeleg grense mot meir påvirka furuskog.

Naturgrunnlag: Berggrunnen verker fattig. Det er snakk om ei lita nordvendt kløft med litt små til halvstore bergveggar, særleg på vestsida. Ein liten bekk renn gjennom lokaliteten, men for det meste ikkje synleg under bakken.

Naturtypar: Det er snakk om ein gammal furuskog, primært med blåbærvegetasjon. Det er tendensar til litt rikare i nedre delar av kløfta, medan det er innslag av små parti med open fattigmyr lengre oppe i dalen. Bergveggane har fattig lavvegetasjon (fuktig utforming av kvistlavsamfunnet).

Artsmangfald: Furu er dominerande treslag, medan artar som bjørk og rogn finst sparsamt. Feltsjiktet verkar trivielt. På bergveggar veks m.a. sparsamt med skrukkelav. På rogn er det litt lungenever-samfunn, med lungenever, skrubbenever, vanleg blåfiltlav og kystfiltlav. I tillegg dvergullnål og raudhodenål på ei rogn. Gammelgranlav vart funne på kvistar under overhengande berg. På furulæger finst det litt vedlevande sopp, m.a. *Skeletocutis lenis* (NT), furuplett (NT) og piggbroddsopp. Sistnemnde vart funne på 2 læger og dette er kanskje første gong arten er funne i Møre og Romsdal. På bjørkelåg vart barksoppen *Ceraceomyces borealis* (NT) funne. Elles noko

Lok. nr. 235 Gjørsvikfjellet nord forts.

raudmuslingmose på lægra.

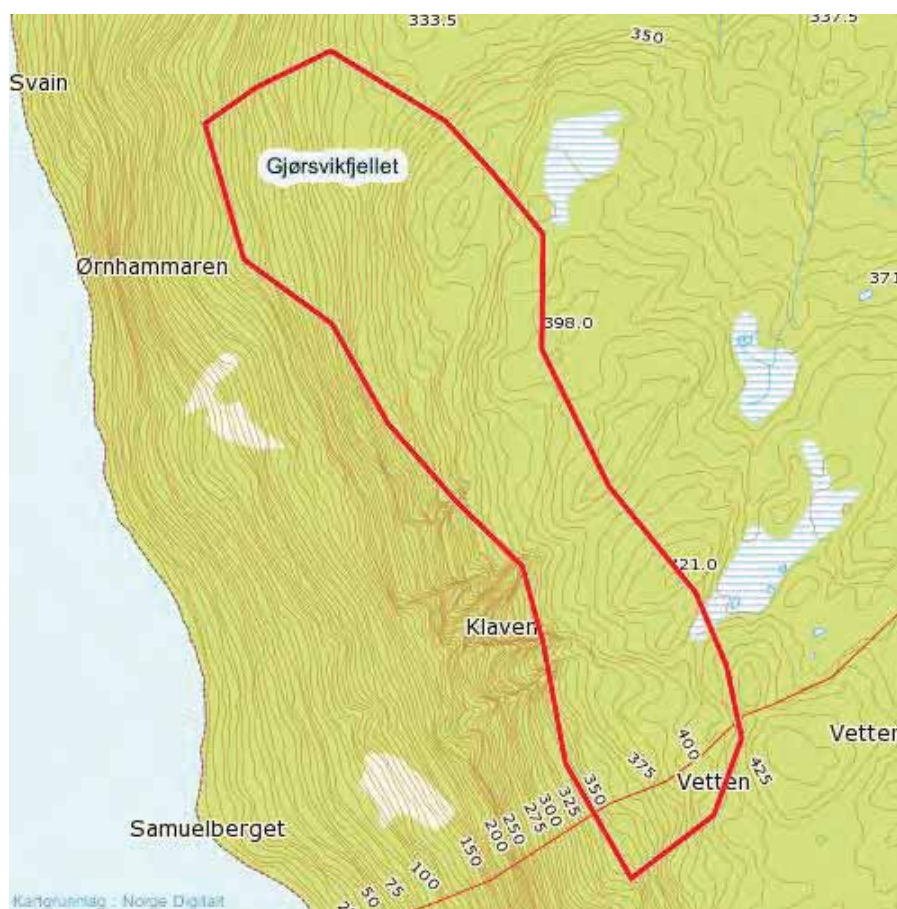
Vegetasjon: Blåbærskog (A4)

Verdivurdering: Lokaliteten har ein ganske klar verdi som viktig (B). Det er snakk om ein ganske velutvikla, men liten førekomst av gammal furuskog der da m.a. finst fleire kravfulle, sjeldsynte og raudlista vedlevande sopp.

Skjøtsel og hensyn: Det beste for naturverdiane vil vere å la lokaliteten få stå urørt.

Artsliste for lokaliteten

Totalt 14 art(er) påvist: furuplett (NT), Tubulicrinis subulatus, piggbroddsopp, Ceraceomyces borealis (NT), Skeletocutis lenis (NT), vanlig blåfiltlav, lungenever, skrubbenever, kystfiltlav, skrukkelav, rødhodenål, dverggullnål, gammelgranlav, raudmuslingmose.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Gammel barskog
Utforming: Gammel furuskog
Mosaikk:
Feltsjekk: 12.12.2009 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er primært basert på eget (Geir Gaarder) feltarbeid 17.10 og 12.12.2009, med supplement fra enkelte turer tidligere på 2000-tallet.

Beliggenhet og avgrensning: Lokaliteten ligger på nordsida av Tingvollfjorden, sør for den nedlagte gården Gjørsvika, på vestre deler av Gjørsvikfjellet. Den grenser litt diffust mot småvokst død-vedfattig furuskog i mosaikk med fattigmyrer i øst, dels mot eldre hogstflater i nord, mot dødved-fattig furuskog i lia i vest, samt det samme i sør. Grensa mot nord er mest usikker

Naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på kanten av en stor åsrygg, med litt småkupert, slakt terreng mot øst og ei bratt fjordli mot vest. En del berghamre og overgang mot trange kløfter og stup i vest. Berggrunnen virker gjennomgående kalkfattig og består av gneis. Det meste av området er eksponert mot sørvest, men det er også partier med nordvestlig eksposisjon.

Naturtyper og vegetasjon: Kvalitetene er primært knyttet til forekomst av gammel furuskog, mest velutviklet i de høyereliggende delene av fjordlia. I tillegg er det også litt kvaliteter knyttet til gammel lauvskog i nordvestre deler av området. Blåbærskog er trolig vanligste vegetasjonstype, men det er også innslag av noe mer bregnerik mark i øvre deler, samt bærlyngskog og svakt utviklet lågurtskog i lisa i nordvest.

Artsmangfold: Furu er dominerende treslag, men det er også mye bjørk. I tillegg finnes spredt med selje og rogn, samt i nedre deler av lia i nordvest også osp og hassel. Ingen spesielle arter er funnet i feltsjiktet. Lungenever-samfunnet finnes på lauvtrær, men er ganske artsfattig og ordinært med

arter som lungenever, skrubbenever og så vidt vanlig blåfiltlav. På gadd og gamle levende trær er det funnet rotnål (NT) i Bjønnalia. Størst interesse knytter seg likevel til mangfoldet av vedboende sopp. Dette virker ikke spesielt rikt på lauvtrær, men ospéhvitkjuke (NT) og vedalgekølle (NT) er observert på et par ospelæger i nordvest. Det er derimot mer artsrikt på gamle læger av furu, og inkluderer der både brun hvitkjuke (NT), *Physodontia lundellii* (VU), taigapiggskinn (NT), laterittkjuke (VU), laksekjuke (NT) og hengekjuke (EN) (flere funn).

Vegetasjon: Blåbærskog (A4)

Verdivurdering: Lokaliteten har en klar verdi som viktig – B, og for under litt tvil også verdi svært viktig – A. Den er middels stor, ganske godt velutviklet og med forekomst av flere kravfulle og rødlistede gammelskogsarter som er typisk for de minst påvirkede furuskogene i regionen.

Skjøtsel og hensyn: Verdiane bevares best hvis området stort sett blir liggende urørt for framtida. Frøplanter av gran, sannsynligvis kommer opp som følge av langdistansespredning (500 meter+) fra bl.a. nærliggende granplantefelt i lia nærmere Gjørsvika, ble funnet flere steder i områder i 2009. Systematisk fjerning av slike, samt at også tiltak vurderes mot spredningssentraene bør derfor gjennomføres.

Artsliste for lokaliteten

Totalt 12 art(er) påvist: brun hvitkjuke (NT), ospéhvitkjuke (NT), laksekjuke, vedalgekølle (NT), taigapiggskinn (NT), hengekjuke (EN), *Oligoporus lateritius* (VU), *Physodontia lundellii* (VU), vanlig blåfiltlav, lungenever, skrubbenever, rotnål (NT).

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Naturbeitemark
Utforming: (D04) Frisk fattigeng
Mosaikk: Totalt 1 naturtype(r) registrert: Naturbeitemark D04 - (70%).
Feltsjekk: 21.09.2009 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Lokalitetsbeskrivelsen er innlagt av Geir Gaarder 31.12.3010, basert på eget feltarbeid bl.a. 21.09.2009.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på Vågbø, på neset rett utenfor gardsbruket Båtneset. Lokaliteten går litt gradvis over i annen naturtype (strandenger og mudderbanker) både mot øst og sør, samt grenser skarpt mot kulturesseng i nord. Litt mer gradvis grense mot opgjødslet beite i vest, og litt slik areal er inkludert i lokaliteten, samt litt skog av arronderingsmessige hensyn.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Det er mye friske til svakt fuktige engtyper her, men også mindre innslag av tørre, grunnlendte enger. Miljøet virker basefattig, men både beliggenhet nær sjøen og enkelte artsfunn indikerer mulighet for litt mer kalkrike partier. Det er innslag av litt busker og trær, som gjør at lokaliteten har preg av overgang mot beitehage.

Artsmangfold: Karplantefloraen er ikke spesielt godt undersøkt, men omfatter i det minste enkelte vanlige naturengplanter. Ved besøket i 2009 ble 12 arter beitemarkssopp påvist, for det meste ganske vanlige og lite kravfulle arter, men det ble også gjort et usikkert funn av den sjeldne og sårbare arten *Hygrocybe roseascens*.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten har de seinere årene blitt beitet fast av hest og beitetrykket er godt. Det er usikkert hvor mye som har vært gjødslet her, men i det minste partiene i vest virker stedvis noe nitrofile, mens det trolig har vært mindre gjødsling i østlige deler.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger innenfor ei grend med flere verdifulle slåtteenger og naturbeitemarker, og utgjør en verdifull del av dette landskapet.

Verdivurdering: Lokaliteten er i god hevd, men ikke spesielt stor og virker heller ikke spesielt velutviklet. Den er samtidig noe artsfattig og hittil med få funn av kravfulle og rødlistede arter. Verdien settes derfor under litt tvil bare til lokalt viktig - C.

Skjøtsel og hensyn: Naturverdiene er avhengig av fortsatt godt beitetrykk, samtidig som det vil være en fordel om beitet ikke blir gjødslet. Det er også positivt med noe rydding av trær og busker år om annet, kanskje ikke minst av bjørk.

Artsliste for lokaliteten

Totalt 10 art(er) påvist: gul småkøllesopp, blektuppet småkøllesopp, brunsvart jordtunge, skjør vokssopp, gul vokssopp, mønjevokssopp, seig vokssopp, liten mønjevokssopp, grønn vokssopp, elfenbenshette.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Gammel lauvskog
Utforming: Gammelt ospeholt
Mosaikk:
Feltsjekk: 29.09.2010 (siste)

Beskrivelse

Innleiing: Skildringa er skriven av Øystein Folden 5.11.2010, basert på eige feltarbeid 28.10.2009, 1.5.2010 og 29.9.2010.

Lokalisering og naturgrunnlag: Lokaliteten utgjer den ytre delen av Bronneset på nordaustsida av Sunndalsfjorden, eit nes som stikk markert ut i sjøen, og grensar mot område på innsida som er meir påverka av hogst og gardsdrift. Terrenget består av knausar og nokre bergveggar med jordsmonn mellom, stort sett tresett. Avgrensinga er basert på GPS og økonomisk kartverk (betre enn 20 m).

Naturtypar, utforminger og vegetasjonstypar: Delar av lokaliteten kan nok reknast som kystfuruskog som gir ei god ramme for mosaikken av lauvskog der artsrikdomen er størst. Gammal lauvskog er difor vald som naturtype, og det er tale om utforminga gamle ospeholt.

Artsmangfald: Furu er dominerande og osp med diameter opp til 45 cm er eit viktig innslag. Elles finst bjørk, rogn, gråor og hassel. Sølvnover er registrert både på berg og ei daud rogn. Elles lungenever, vanlig blåfiltlav, brun korallav og kystgrønnever. Kransmynte, hengeaks og olavsskjegg er registrert i søraustkanten og myske finst. Elles er dei vanlege lyngslaga rikeleg representert. Observasjonar er innlagt på www.artsobservasjoner.no

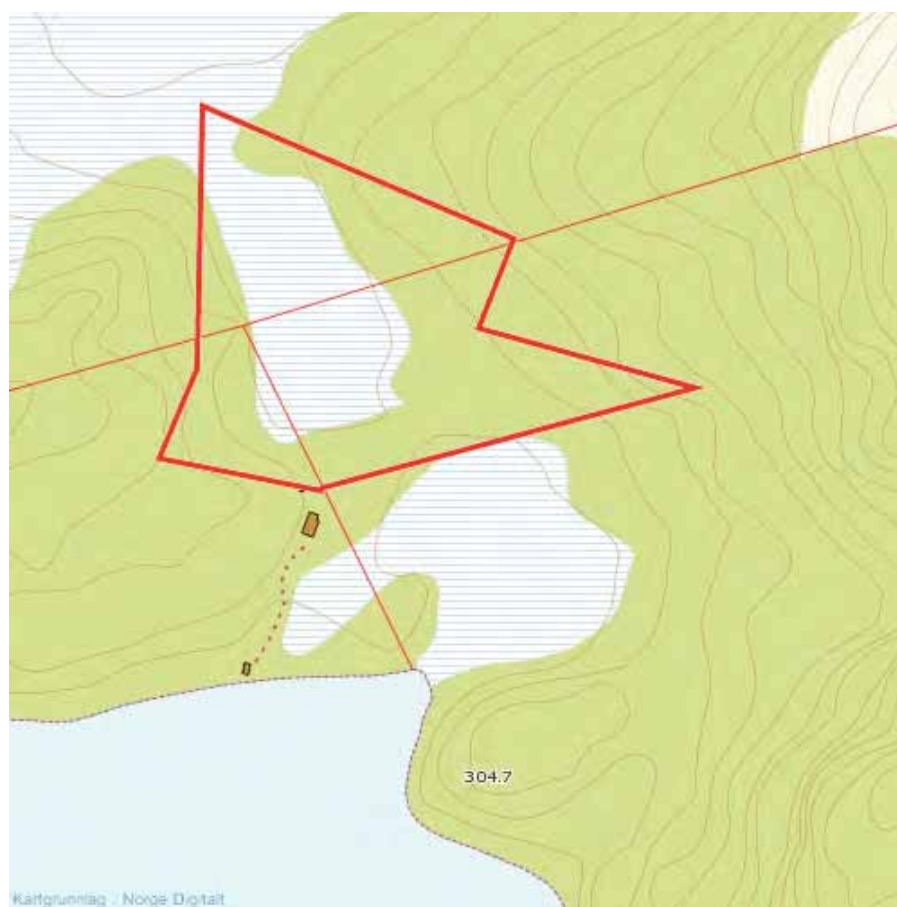
Bruk, tilstand og påverknad: Lokaliteten ligg nær garden på Bronneset. Ein må rekne med at nyttande virke er tatt ut gjennom lang tid, og det finst svært lite daudved på lokaliteten. Areala i søraust, nærast garden må også ha vore noko beita.

Framande artar: Det finst platanlønn, europalerk og gran nær lokaliteten. Nede ved sjøen på nordsida er det ein busk av rynkerose. Lokaliteten grenser i søraust mot ein gamal hage (no i bruk som fritidsbustad) der det er framande artar. Dei framande artane må ha noko merksemd, og særleg platanlønna kan bli krevjande med behov for stadig fjerning. Rynkerosa har ikkje stort potensial for spreiding i lokaliteten, men bør fjernast likevel for å unngå spreiding til andre stader langs sjøen.

Del av heilskapleg landskap: Lokaliteten er underordna viktige landskapsdelar med gamal lauvskog i lisida på oversida av riksvegen der ein og finn rik lavflora.

Verdivurdering: Eit viktig innslag av osp med lungeneversamfunnet representert og innslag av sølvnever tilseier at dette skal skiljast ut som eigen naturtypelokalitet. Lokaliteten er liten og det er ikkje funne raudlista artar, men det er eit potensial for meir kravfulle artar.

Skjøtsel og hensyn: Bergveggane i søraust nærast tunet har skog med ope preg, og attgroing her kan redusere naturverdiane. I resten av lokaliteten er det best om skogen kan få stelle seg sjølv. Fjerning av platanlønn utanfor lokaliteten er sterkt ønskeleg.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Brannfelt
Utforming: Nytt brannfelt med fattig utforming
Mosaikk:
Feltsjekk: 08.10.2010 (siste)

Beskrivelse

Innleing: Skildringa er skriven av Øystein Folden 5.11.2010, basert på eige feltarbeid 16.5. og 17.5.2009 (brannsløkking) og 8.10.2010.

Lokalisering og naturgrunnlag: Lokaliteten ligg på nordsida av Fjellsetervatnet på vasskiljet mot Mådalen. Terrenget består av myr på dei lågareliggande områda og grunnlendt mark på sidene. Avgrensinga er basert på GPS og økonomisk kartverk (betre enn 20 m), bortsett frå på sørsida der grensa er grovare trekt (betre enn 50 m).

Naturtypar, utforminger og vegetasjonstypar: Naturtypen er brannfelt og det er eit nytt brannfelt med fattig utforming. Omlag halve arealet er i utgangspunktet kystfuruskog eller gamal furuskog. Dei lågare delane er kystmyr, både nedbørsmyr- og jordvassmyrutforming. Som mosaikk i furuskogen finst også innslag av myr og sig.

Artsmangfald: Furu er dominerande og i tillegg finst bjørk og noko rogn. Truleg finst også gråor og vierartar. Dei vanlege lyngartane var representert, med overvekt av røssløng. Ein del blei mykje skadd av brannen, men det er berre små område utan nye skot eitt år etter brannen. Dei våtare partia blei lite undersøkt, men bjønnekam, rome og flekkmariland er observert på myrflekkar i skogen. Observasjonar er innlagt på www.artsobservasjoner.no

Bruk, tilstand og påverknad: Det ligg fleire hytter rundt brannfeltet, men det er liten påverknad til vanleg av vegetasjonen som følgje av dette. Det var noko ståande furugadd før brannen. Skogbrannen svidde av alle tuer i myrområdet i noko varierende grad, lågareliggande delar mellom

tuene blei ikkje svidde i det heile. Der det var lyngmark varier brannforløpet frå lettare sviing til heilt utbrent humuslag. Dei fleste større trea er grøne eitt år etter, men enkelte tre har tørka.

Framande artar: Ingen framande artar er registert.

Del av heilskapleg landskap: Lokaliteten ligg på nærare 300 moh. og høyrer til den øvre delen av furuskogen i området.

Verdivurdering: Verdien er sett til B (regionalt viktig) sidan det er tale om eit nytt brannfelt. Området er ikkje så stort, og det er ikkje kjent spesielle verdiar på førehand.

Skjøtsel og hensyn: Det beste er om området får stelle seg sjølv. Særleg er det viktig at daude og brannskadde tre får stå i fred og ikkje vert fjerna. Lokaliteten vil venteleg endre seg meir enn omliggande område dei næraste åra. Det kan difor vere grunn til å følgje opp lokaliteten noko for å kunne dokumentere utvikling.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Rik edellauvskog
Utforming: Gråor-almeskog
Mosaikk:
Feltsjekk: 31.10.2010 (siste)

Beskrivelse

Innleing: Skildringa er skriven av Øystein Folden 6.11.2010, basert på eige feltarbeid 09.10.2010, 17.10.2010 og 31.10.2010. Området er undersøkt som følgje av planar om skogsvegbygging i området.

Lokalisering og naturgrunnlag: Lokaliteten ligg sørvendt til heilt vest i Ormsetdalen og delvis nedover vesthellinga mot sjøen. Jordsmonnet er i stor grad brunjord. Avgrensinga er basert på GPS og økonomisk kartverk (betre enn 20 m). Øvre del grenser på båe sider mot hogstflater frå 1990-talet der det har vore furuskog. I nordvest er det noko lauvskog og i sørvest lauvskog truleg i eit seint gjengroingsstadium på tidlegare beitemark. Det er ikkje lagt inn buffersoner i lokaliteten.

Naturtypar, utforminger og vegetasjonstypar: Lokaliteten består av ei sørvendt skråning der dominerande treslag er hassel, og tidlegare også grov furu. Andre treslag spreidd representert. Feltsjiktet er for det meste glissent, truleg dominert av artar som er mest aktive før lauvet skuggar. Ein liten, flatare del midt på og i sørleg kant er dominert av gråor med innslag av hegg og bjørk, med nokre få almar. Arealet som utgjer ca. 1 dekar kan reknast til naturtypen gråor-heggeskog. Utforminga er førebels sett til kjeldeskog, men kan med fordel vurderast nærare. Det er ein del ståande og liggande daud ved, fleire grove seljelåg (ramla ned under orkanen 1991-92?), men lite gamal daud ved og svak kontinuitet.

Artsmangfald: Hassel (dominerande), gråor (stadvis dominerande), bjørk, osp, furu, rogn og alm (NT), myske, sanikel, lungenever, stiftfiltlav, kystvrenge og glattvrenge. Det blei gjort funn av

fleire slimoppvar utan at desse lot seg bestemme. Det var for seint på året til god registrering av hattsoppvar. Det var spor etter hakkespett både i og utanfor lokaliteten. Observasjonar er innlagt på www.artsobservasjoner.no

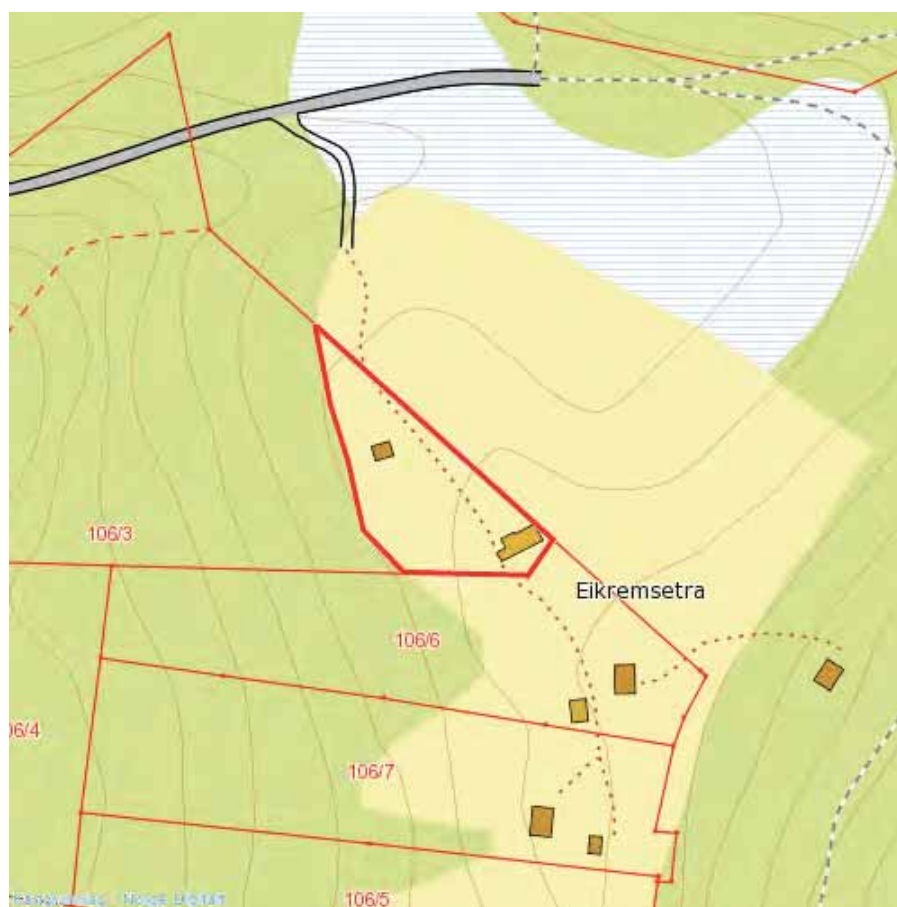
Bruk, tilstand og påverknad: Arealet høyrer til garden Ormset og området har etter det ein kan sjå vore brukt til beiting og hausting til for nokre tiår sidan. Sannsynlegvis har lokaliteten tidlegare vore beita i ein open skog, som no er komen i ein seinare gjengroingsfase. Langs sørsida av lokaliteten på den austre delen er det i samband med orkanen på 1991-92 bygd ein skogsveg, og denne har påverka ein liten bekk som går gjennom området. Arealet med kjeldeskog kan vere påverka av dette. Ei arm av skogsvegen tar mot nord gjennom lokaliteten og kantane på denne vegen er no litt ustabile med brunjord. Grunneigar Tommy Rustad (pers. meld.) har opplyst at det til orkanen 1991-1992 sto nokre grove furutre på lokaliteten. Etter desse ser ein no berre stubbane. Elles opplyser han at eigarane av garden tidlegare produserte tønner, og at hassel difor blei skjøtta til emne.

Framande artar: Gran i form av få, mindre tre finst, spreidd frå plantefelt eit stykke unna.

Del av heilskapleg landskap: Frå denne lokaliteten og nordover er det ei liside mot Tingvollfjorden, avgrensa av ein rundare landskapsform med furuskog på austsida. Øvre delar av lisida er prega av gamal lauvskog og furu i blanding, med innslag av krevjande artar, og lenger ned opprinneleg edellauvskog med utnytting av beiteressursar. Sørøver er terrenget slakare, til ein når Rottåsberga med gamal skog i den bratte lisida mot fjorden. Rottåsberga er under vurdering for friviljug vern.

Verdivurdering: Av raudlisteartar er det berre alm (NT) som er registrert. Lungeneversamfunnet er representert med dei vanlegaste artane. Det er truleg eit potensial for funn av meir kravfulle artar innan lav og sopp. Verdien er sett til C (lokalt viktig) til ein eventuelt gjer funn av meir kravfulle artar.

Skjøtsel og hensyn: Treslagskifte, snauhogst og større uttak av ved vil redusere eller øydelegge verdiane. Endring av grøfter og bekkar i samband med skogsvegen vil ha verknad for flaummarksområdet. Lokaliteten er smal og treslagskifte sør for lokaliteten vil også påverke verdiane. Grana i området bør fjernast år om anna. Det vil vere ein fordel om lokaliteten blir undersøkt tidleg sommar og i optimal soppsesong.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Slåttemark
Utforming: Frisk fattigeng
Mosaikk:
Feltsjekk: 19.09.2009 (siste)

Beskrivelse

Innleiing: Skildringa er skriven av Øystein Folden 10.11.2010, basert på eige feltarbeid 19.09.2009.

Lokalisering og naturgrunnlag: Lokaliteten ligg på Eikremsætra 4 km aust for Eikrem og litt nordvest for Herresdalsvatnet, på ein rygg i terrenget. Avgrensinga er basert på GPS og økonomisk kartverk (betre enn 5 m). Mot vest er det granplantefelt på tidlegare slåttemark, elles grenser lokaliteten mot gamal setervoll som ikkje har vore slått på mange år.

Naturtypar, utforminger og vegetasjonstypar: Naturtypen er slåttemark, utforminga er førebels sett til frisk fattigeng i mangel av opplysningar om artssamansetninga.

Artsmangfald: Det er berre gjort to artsregistreringar: fiolett greinkøllesopp (VU) med 12 fruktlekamer og ein gul småkøllesopp, gultuppet småkøllesopp eller liknande. Det blei observert fleire artar beitemarksopp ved besøk, men ingen blei bestemt.

Bruk, tilstand og påverknad: Eikremsætra kan ha vore i bruk alt før svartedauden og då som gard (Nemnt i Aslak Bolt si jordebok). Setra var i bruk til kring 1940. Garden hadde to setre og denne var den næraste til garden. Areala blei den gongen slått, og elles var det beite med storfe, geit og periodevis hest i alle fall. I setertida begynte slåtten kring 3. august, lett å huske sidan tidlegare eigar hadde denne datoen som fødselsdag. I setertida blei gjødsla frå seterfjøset spreidd på slåttemarka ved setra. Då var det også noko sig frå fjøset, og desse kan ein sjå spora etter framleis. Den seinare tida har arealet vore utan gjerde, og sau på utmarksbeite har gått i området.

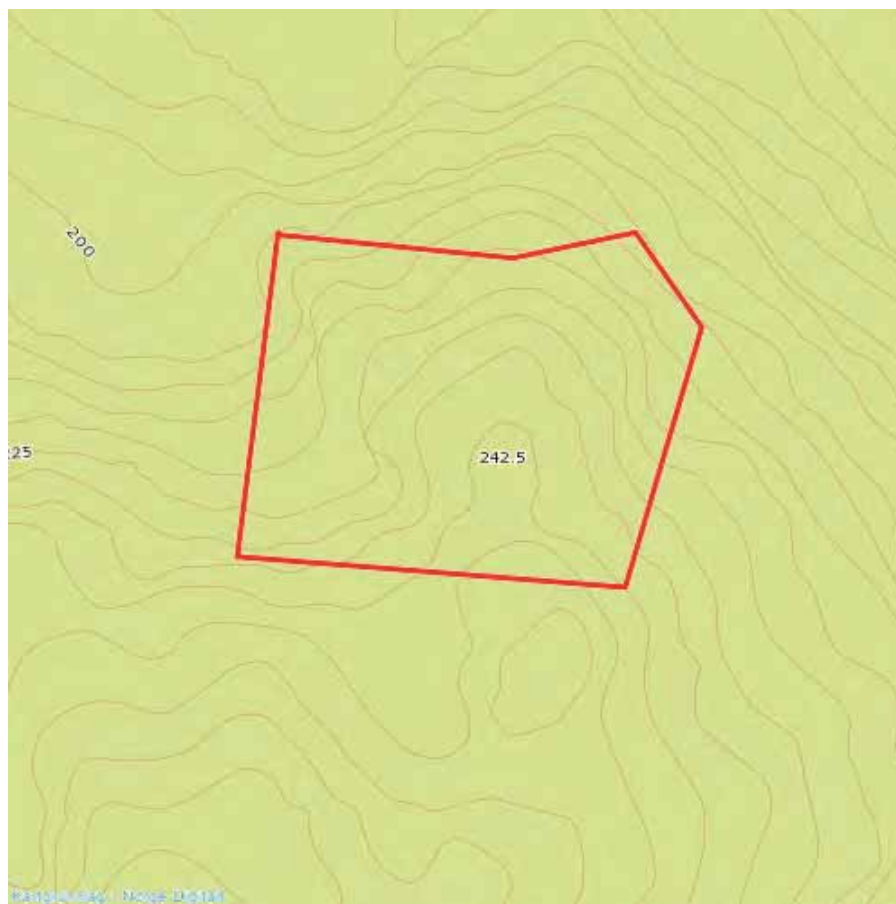
Arealet blir dessutan slått dei fleste åra, i månadskiftet juli-august, og avlinga blir tørka og tatt bort. Det blir ikkje gjødsla. Arealet må reknast å vere i god hevd. Det er planer om å redusere litt på skogen som veks vest for lokaliteten, på det som i setertida var slåttemark. Det er veg omtrent heilt fram som letter skjøtsel, og eigar er innstilt på å halde fram med noverande skjøtsel. (Kjelde: Grunneigar Jon Eikrem, pers. med.).

Framande artar: Ikkje gjort registreringar. På nærliggande areal er det planta gran som vil spreie seg ved høve.

Del av heilskapleg landskap: Lokaliteten er ein av fleire setre som samla utgjer Eikremsetra. Dei andre setervollane har ikkje vore slått på lenge og dei biologiske verdiane som er direkte knytt til slåttemark finst nok berre igjen på den prioriterte lokaliteten. Skogen rundt er prega av aktivt skogbruk og treslagskifte og representerer no ei anna ramme enn det som har følgd lokaliteten gjennom hundrevis av år.

Verdivurdering: Det er her tale om ein lokalitet som har vore i hevd truleg gjennom hundrevis av år. Lokaliteten er veldig lite undersøkt, og potensialet for å finne krevjande artar, særleg beitemarksopp er rekna å vere til stades. Funnet av fiolett greinkøllesopp (VU) underbygger dette. Verdien er difor sett til viktig - B.

Skjøtsel og hensyn: Skjøtsel i form av sein slått og borttaking av avling i den grad avlinga ikkje blir beita må halde fram. Området må ikkje gjødslast. Det vil vere fordelaktig om trevegetasjonen vest for lokaliteten blir redusert. Lokaliteten er besøkt ein gong og lite undersøkt. Potensialet for beitemarksopp er stort og bør undersøkast nærare, i tillegg til ei generell kartlegging av biologiske kvalitetar.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Kystfuruskog

Utforming:

Mosaikk: Totalt 2 naturtype(r) registrert: Kystfuruskog F12 - Oseanisk lågurt-furuskog F1202 (50%), Bekkekløft og bergvegg F09 - Bergvegg F0902 (50%).

Feltsjekk: 26.12.2010 (siste)

Beskrivelse

Innleiing: Skildringa er skriven av Øystein Folden 29.12.2010, basert på eige feltarbeid 26.12.2010. Feltarbeidet er gjort på vinteren med snødekt mark.

Lokalisering og naturgrunnlag: Lokaliteten ligg i eit skoglandskap vest for Håkkåsvatnet. Berggrunnen er truleg fattig. Avgrensinga er basert på GPS og økonomisk kartverk (betre enn 20 m). Lokalitetsnamnet er frå gammalt brukt om dalen mellom lokaliteten og Håkkåsvatnet.

Naturtypar, utforminger og vegetasjonstypar: Lokaliteten er variabel frå den austre delen som er prega av austvendte, små bergveggar og blokkmark, med mange vindfall frå tidleg 1990-talet, noko ståande daud ved og innslag av litt eldre bjørkesuksesjonar og furu som lite truleg er så mykje som 100 år. Den midtre delen er meir rein lågbonitet furuskog oppå ein rygg, der det er ganske mykje ståande daudved av furu, frå gamle stubbar, høgstubbar og til nyleg tørka tre. Den vestre delen er prega av ein nordvestvendt, lengre bergvegg og fuktprega furuskog med dimensjonar opptil 70 cm diameter og noko bjørk. Det er ganske mykje liggande og ståande daud ved i heile lokaliteten, men truleg ingen kontinuitet, sjølv om nokre av stubbane i midtre del kan vere gamle. Bærlyng er truleg dominerande vegetasjonstype, men det er nok innslag av bregneparti i aust, og det kan også vere røsslyngparti, særleg i midtre del.

Artsmangfald: Furu er dominerande, med stadvis ein del innslag av bjørk og noko einer. Gulgrynnål blei funnen på ein furugadd. Noko gubbeskjegg (NT) finst sparsamt i heile lokaliteten.

Observasjonar er innlagt på www.artsobservasjoner.no Det blei observert spor av mår, elg, hjort og raudrev og hjortedyra ser ut til å halde til i området om vinteren. Hakkespettspor. Som følge av mykje snø og rim under synfaringa er artsobservasjonane avgrensa.

Bruk, tilstand og påverknad: Det er spor etter hogst i heile lokaliteten, men det har gått ein del tiår sidan sist. Einaste nyare påverknaden er eit granplantefelt i aust. Viss det ikkje blir hogd i lokaliteten, men berre fjerna gran som måtte kome frå plantefeltet på austsida, vil kvaliteten på lokaliteten truleg auke med tida.

Framande artar: Eit granplantefelt finst nær lokaliteten på austsida. Framtidig frøing av gran må fjernast.

Del av heilskapleg landskap: Lokaliteten ligg i eit skoglandskap austvendt og parallelt med Tingvollfjorden, der det meste av den lågaraliggande skogen er driven aktivt.

Verdivurdering: Innslaget av daud ved kombinert med bergveggar og blokkmark tilseier at det skal opprettast ein lokalitet. Sidan det til no ikkje er gjort spesielle artsfunn blir verdien sett til C.

Skjøtsel og hensyn: Bortsett frå fjerning av frøplanter av gran er det ikkje nødvendig med skjøtsel. Men det må ikkje hoggast i lokaliteten, og daudveden må bli verande. Lokaliteten kan med fordel synfarast på barmark for å sjå nærare på daudved og bergveggar.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Gammel lauvskog

Utforming:

Mosaikk: Totalt 2 naturtype(r) registrert: Gammel lauvskog F07 - Fuktig kystskog F0703 (80%), Sørvendt berg og rasmarek B01 - (20%).

Feltsjekk: 12.11.2010 (siste)

Beskrivelse

Innleiing: Skildringa er skriven av Øystein Folden 3.1.2011, basert på eige feltarbeid 09.10.2010, 17.10.2010 og 12.11.2010. Området er undersøkt som følgje av planar om skogsvegbygging i området.

Lokalisering og naturgrunnlag: Lokaliteten ligg øvst i lia aust for garden Ormset, i overgangen mot slakkare terreng med furuskog og myr. Delar av lokaliteten ligg på båe sider av ein liten bekk som er noko nedskoren i terrenget. Mot vest grenser lokaliteten mot eit areal dyrka så seint som på 1950-talet. Avgrensinga er basert på GPS og økonomisk kartverk (betre enn 20 m).

Naturtypar, utformingar og vegetasjonstypar: Naturtypen gamal lauvskog er vald. Ein del av arealet høyrer under utforminga fuktig kystskog, men det er også element av gamle bjørkesuksesjoner og gamle ospesholt. Naturtypen store gamle tre kunne ha vore bruka på fleire einskildobjekt, då både om styvingstre og holer tre. Det er sannsynleg at historiske undersøkingar også vil føre i retning av beiteskog eller haustingsskog. Den nordaustre delen kan reknast til sørvendt berg og rasmarek med utforming moserik, grovsteinet blokkmark der hassel er dominerande. I austre delen inngår eit areal av tidlegare slåttemark som no er i gjengroing. På arealet er det spreidd einskildtre som no har alder til å vere veksestad for meir krevjande lav, og arealet er difor tatt med i lokaliteten.

Artsmangfald: Bjørk (stadvis dominerande), rogn, selje, hassel (stadvis dominerande), osp, hegg,

gråor og furu. Myske, lundgrønnaks, svartburkne, markjordbær, revebjelle, hengeaks, skogsvinerot, sølvnever (7 dellokalitetar, på selje, bjørk og bergvegg), lungenever, skrubbenever, glattvrenge, grynvenge, vanlig blåfiltlav, stiftfiltlav, grynfiltlav (ospe- eller brun) blæreglye, puteglye, filthinnelev, gullnål, rogneskullisopp og seljekjuka. I tillegg blåbær og tyttebær som dominerar delar av feltsjiktet. Det er mykje spor etter hakkespettar, både matleit og reirhol. Kvitryggspett er observert nær området (Geir Gaarder, pers. med.). Observasjonar er innlagt på www.artsobservasjoner.no

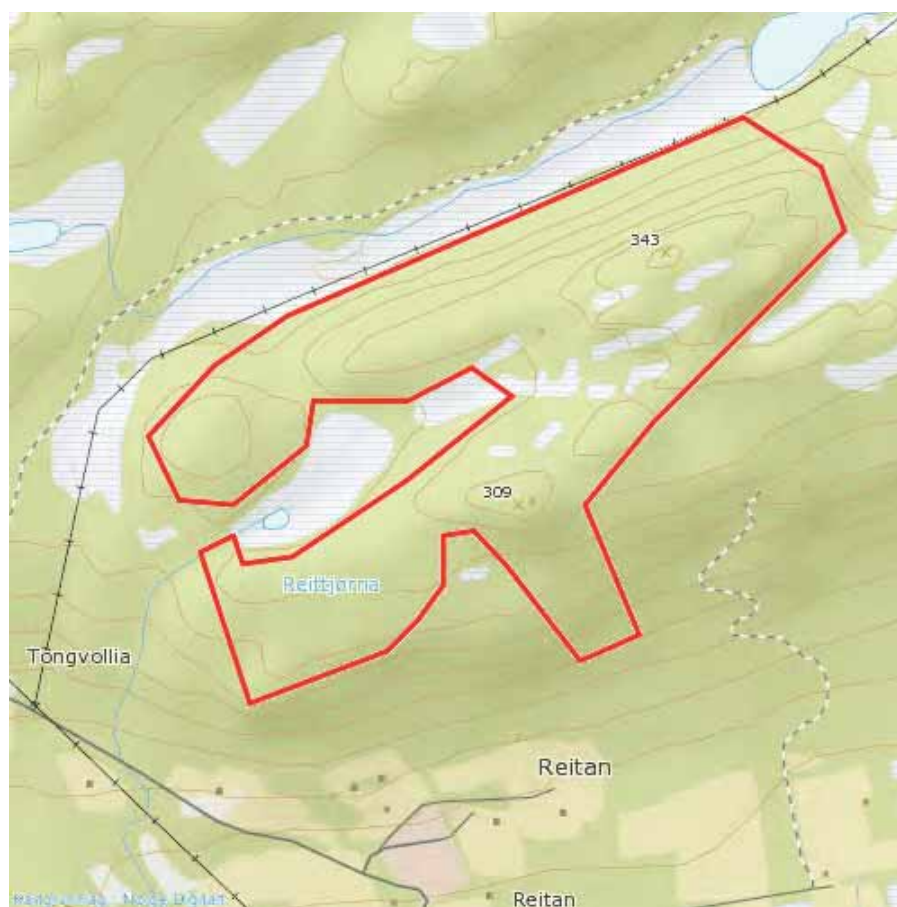
Bruk, tilstand og påverknad: Arealet høyrer til garden Ormset og området har etter det ein kan sjå vore brukt til beiting og hausting til for nokre tiår sidan. Heilt i aust står murane etter ein sommarfjøs og ein del av området rundt ber preg av å ha vore slått. Frå aust kjem ein traktorveg, truleg frå 1990-talet, ned til sommarfjøsen. I heile lokaliteten finst det gamle/store tre av spesielt selje, men også bjørk, osp og rogn. Selje og bjørk har vore styva. Fleire av seljene har diameter kring 1 meter og er hole. Beitebruken slutta for nokre tiår sidan slik det ser ut, og lauvskogen er no komen i ein seinare gjengroingsfase. Det er innslag både av ståande og liggande død ved. Noverande grunneigar Tommy Rustad (pers. med.) seier at det har vore ein stor tønneproduksjon på garden tidlegare, og at hasselen difor har fått stor merksemd.

Framande artar: Det er granplantefelt aust for lokaliteten og frøspreiing derifrå kan påreknast.

Del av heilskapleg landskap: Denne lokaliteten ligg langt sør i ei lise mot Tingvollfjorden, avgrensa av ein rundare landskapsform med furuskog på austsida. Øvre delar av lise er prega av gamal lauvskog og furu i blanding, med innslag av krevjande artar, og lenger ned opprinneleg edellauvskog med utnytting av beiteressursar. Sørøver er terrenget slakare, til ein når Rottåsberga med gamal skog i den bratte lise mot fjorden. Rottåsberga er under vurdering for friviljug vern.

Verdivurdering: Førekomsten av gamle og dels innhole tre med betydeleg innslag av lungeneversamfunnet og andre noko krevjande lavartar er grunnlaget for verdisettinga som viktig - B. Det er eit betydeleg potensial for å finne andre krevjande artar og raudlisteartar, noko som vil styrke den verdien som er sett. Potensialet området har for hakkespettartane er også tillagt noko vekt

Skjøtsel og hensyn: Kvalitetane knytt til tidlegare slått er nok borte, slik at restaurering av engene blir vurdert som uaktuelt. Utover å fjerne oppslag av gran som måtte dukke opp, er det difor best å gjere ingenting for å ta vare på kvalitetane som finst.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Kystfuruskog

Utforming:

Mosaikk:

Feltsjekk: 05.12.2010 (siste)

Beskrivelse

Innleing: Skildringa er skriven av Øystein Folden 5.12.2010, basert på eige feltarbeid i hovudsak i perioden 26.10.2008 til 5.12.2010. Feltarbeidet er i hovudsak gjort på vinteren med snødekt mark.

Lokalisering og naturgrunnlag: Avgrensinga er basert på GPS og økonomisk kartverk (betre enn 20 m), med unnatak av teigen nedover lia i søraust der ein ikkje kan rekne betre avgrensing enn 50 m. Det er ikkje lagt inn buffersone, og buffersone kan vere nødvendig. Terrenget består av kollar og åser som er skogkledde og lågareliggende terreng med noko myr. Mot sør er det i hovudsak slakare li, mot nord kan det vere stupbratt. Bergartane er harde og næringsfattige og syner mange stader. Det er såpass rikeleg med nedbør i området at nordvendte område framstår som klart fuktige, og mindre eksponerte område elles har ein del av det same preget.

Naturtypar, utforminger og vegetasjonstypar: Store delar av lokaliteten kan reknast som kystfuruskog. Utforminga liknar mest på fuktig furu-hasselskog. Betydelege delar av furuskogen har låg bonitet og har betydeleg alder sjølv om dimensjonane er små. Nokre stader er det betre bonitet, og her er det tre med dimensjonar opptil 70 cm diameter. Feltsjiktet i høgareliggende delar består mest av røsslyng, og i lågaraliggande delar er det mest blåbærdominans. Langs heile nordsida av lokaliteten er det ei nordvendt li med stort innslag av lauvtre som kan reknast til naturtypen gamal lauvskog med utforming gamle bjørkesuksesjonar. Fuktig kystskog kunne nok også ha vore brukt. Denne er ikkje utskilt som eigen lokalitet sidan han er smal og det er noko krevjande å setje grense mellom lokalitetane. Feltsjiktet består for ein stor del av blåbær.

Artsmangfold: Furu er dominerande bortsett frå i nordhellinga heilt nord i lokaliteten. Elles finst bjørk, rogn, osp og gråor. Hassel finst, men meir sporadisk i dei lågare partia. I nordhellinga er det bjørk som er dominerande, med store innslag av rogn og furu. I store delar av lokaliteten kan ein sjå gubbeskjegg (NT), mest på furu, men også på andre treslag. I alt er det funne 3 furutre med furustokkjuke. Stadvis er skjeggjav og strylav godt representert, men desse er ikkje bestemt til art. Andre lavartar: lungenever, skrubbenever, glattvrenge, kystfiltlav, vanlig blåfiltlav, stiftfiltlav, brun korallav, kystgrønn-ever, blæreglye, filthinne-lav, vanlig blodlav, rosenlav, hvitringnål. Sopp: Valkildkjuke, rutetømmersopp, rødrandkjuke, ospeildkjuke, labyrintkjuke, kreftkjuke, knuskkjuge, knivkjuge, lilla lærhatt. Storfugl og orrfugl har tilhald i lokaliteten jamnleg, grønnspekk er observert fleire gonger. Kvitryggspett og flaggspett er observert nær lokaliteten og har ganske sikkert tilhald her i periodar, og det er mange daude tre med spettehol. Rådyr, hjort og elg bruker lokaliteten hyppig, hare, mår og raudrev finst det nesten alltid spor etter. Observasjonar er innlagt på www.artsobservasjoner.no

Bruk, tilstand og påverknad: Det er fleire tiår sidan det har vore ordinær hogst i området, men det er truleg tatt ut noko tømmer etter orkanen i 1991-92. Skogen er difor lite prega av hogst, og spor etter flatehogst finst ikkje. Frå sørsida går det ein traktorveg bygd på 1990-talet nær opptil lokaliteten. Ved enden av denne traktorvegen er det eit mindre granplantefelt. Langs nordsida går ei 66 kV kraftline. Det er to hytter inne i lokaliteten, truleg svært lite brukt og utan praktisk påverknad. Det blir køyrt opp skiløype gjennom lokaliteten og det skjer noko hogst og planering i samband med dette. Terrenget langs skiløypa blir mykje brukt til resting i skisesongen. I sørvestre del fortel lokale stadnamn om sommarfjøs og beiting. Dette ser ein knapt spor av no, men det finst ein del søyleforma einer nokre stader.

Framande artar: Gran spreier seg noko frå granplantefelt fleire stader på sørsida av lokaliteten. Det finst og europalerk og platanlønn på sørsida av lokaliteten, men førebels ingen observasjonar inne i lokaliteten. Gran inne i lokaliteten bør fjernast før han kan frø seg.

Del av heilskapleg landskap: Lokaliteten er den vestre delen av skogsryggen frå Tingvoll Museum og austover mot Vågbø. Resten av ryggen har også verdiar, men har i større grad inngrep i form av hogst og treslagskifte. Reittjørna ligg omkransa av lokaliteten. Tjørna har ein liten dam for regulering i samband med kverndrift og sag.

Verdivurdering: Funn av fleire dellokalitetar av furustokkjuge og mange dellokalitetar av gubbeskjegg (NT), saman med innslag av lungeneversamfunnet er årsaka til prioritering av lokalitet som lokalt viktig - C. I området er det ein god del ståande og liggande daud ved, men lite av den liggande daude veden er eldre enn frå orkanen 1991-92. Funn av meir kravfulle artar vil kunne auke verdien.

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten vil oppretthalde og eventuelt auke verdiane om skogen kan få stelle seg sjølv. Fjerning av framande treslag vil vere nødvendig. Ved hogst av granfelta på sørsida vil det vere ein fordel om ein går tilbake til opphavelag treslag før grana blei planta.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Rik edellaauvskog
Utforming: Gråor-almeskog
Mosaikk:
Feltsjekk: 30.07.2010 (siste)

Beskrivelse

Innleing: Skildringa er skriven av Øystein Folden 10.11.2010, basert på eige feltarbeid 16.5.2010, 24.05.2010 og 30.07.2010.

Lokalisering og naturgrunnlag: Lokaliteten består av ei li på nordsida av garden Treekrem og vidare ein del av lia mot sjøen. Mot nordvest er ikkje utstrekninga av lokaliteten fullt ut avklara, då det er mogleg at noko meir areal bør takast med. Elles er avgrensinga basert på GPS og økonomisk kartverk (betre enn 20 m).

Naturtypar, utformingar og vegetasjonstypar: Stordelen av arealet er rik edellaauvskog, og då i hovudsak i utforminga gråor-almeskog, sjølv om alm førekjem fåtalig. Det kan tenkast at noko, særleg i nordvestre del er å rekne som beiteskog, men det manglar ein avgjerande opplysningar om. Langs bekken som går gjennom området finn ein mindre areal av naturtypen bekkekløft og bergvegg. På mindre areal særleg i søraustre del finst også sørvendt berg og rasmark representert, noko med stabil moserik grovsteinet blokkmarkutforming. I midtre og nordvestre delen inngår det av arronderingsmessige grunnar kring 5 dekar med antatt tidlegare slåttemark som er i kraftig gjengroing med gl. låve og bustadhus.

Artsmangfald: Treslag: svartor, gråor, bjørk, hassel, korsved, ask (NT), osp, selje, platanlønn, einer, gran, furu, hegg, rogn, alm (NT) og sommerek. Andre karplanter: liljekonvall, kranskonvall, firblad, fingerstarr, hengeaks, sanikel, svarterteknapp, vårerteknapp, stortveblad, hvitmaure, myske, kransmynte, skogsvinerot, svartburkne, trollbær og strutseving. Lav: vanlig

blåfjelllav, sølvnever, lungenever, skrubbenever, kystnever, glattvrenge, kystvrenge, stiftfjelllav, brun koralllav. Sopp: teglkjuka, ospeildkjuka, knuskkjuka. Registreringane av sopp er svært avgrensa. Det er ingen treslag som dominerar heile området. Svartor, alm og sommereik er dei som er svakast representert, sommereika er her heilt i utkanten av utbreiingsområdet knytt til Eikrem. Fugl: Grønnspekk og flaggspekk blei observert, i tillegg til småfugl. Observasjonar er innlagt på www.artsobservasjoner.no

Bruk, tilstand og påverknad: Lokaliteten ligg nær fast busetnad og landbruksverksemd, slik at ein må rekne med at alt som har vore nyttande er hausta fram til for nokre tiår sidan. Haustinga er det stort sett slutt med og skogen veks no kraftig. I nordvestre delen er det fleire gardsvegar gjennom lokaliteten. I vest er lokaliteten avgrensa mot ein god sti. I søraust er lokaliteten avgrensa mot eit granplantefelt. Huset som er med i lokaliteten er truleg i svært avgrensa bruk og då som fritidsbustad. Gjennom lokaliteten går det ei høgspenline. Mot dyrkamarka i sør er det tatt opp ei grøft med noko drenerande verknad innover i lokaliteten. Det er noko daudved enkelte stader i området, men kontinuiteten er variabel og svak.

Framande artar: Nær huset i nordvest finst det noko hagelupin, og truleg også andre restar av andre hageplanter. Elles er platanlønn spreidd i heile lokaliteten. Mot søraust får ein inn oppslag av gran frå eit granplantefelt. Rett utanfor lokaliteten mot søraust blei det registrert gravmyrt i vegkanten. Det beste ville vere om hagelupin og gravmyrt blei fjerna, og den gamle hagen bør overvakast.

Del av heilskapleg landskap: Nordvest for lokaliteten ligg edellauvskogsområde med sommereik i Eikremområdet. Søraust for området finst fjordlia der ein på oversida av riksvegen finn ein del gamal lauvskog med rik lavflora. Innimellom finst jordbrukslandskap.

Verdivurdering: Det er tale om ein edellauvskog med ein del areal. Det er berre alm av raudlisteartar som er registrert. Med lungeneversamfunn godt representert og orkideen fuglereir funne nær ved, tilseier det eit betydeleg potensial for funn av meir kravfulle artar i fleire av artsgruppene. Verdisettinga er i nokon grad sett ut frå det potensialet ein trur finst for nye funn.

Skjøtsel og hensyn: Ved hogst i området er det viktig at ein set igjen edellauvtreslaga og treslag som osp, rogn og svartor, og at ein let hole, store og gamle tre stå. Platanlønn må ein derimot fjerne mest mogleg av. Ein må også passe på at det står igjen tilstrekkeleg med tre slik at ein ikkje får grasvokster. Søraust for lokaliteten er det eit granplantefelt som bør vurderast for restaurering. I dette området er det gjort funn av 3 dellokalitetar av fuglereir (NT), med minimum 4 stenglar. Vidare blei det funne ein fruktlekam bestemt til morkelarten *Morchella vulgaris*. Lokaliteten har truleg tidlegare vore edellauvskog. Området kan med fordel undersøkast nærare, og brukshistoria til området kan gjerne klarleggast meir.

Lokaliteten ligger i avgrensa grad også innafør eksisterande naturreservat.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Rik edellauvskog

Utforming: Alm-lindeskog

Mosaikk: Totalt 3 naturtype(r) registrert: Rik edellauvskog F01 - Alm-lindeskog F0105 (30%), Bekkekløft og bergvegg F09 - Bekkekløft F0901 (40%), Gammel lauvskog F07 - (30%).

Feltsjekk: 12.03.2011 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Lokalitetsbeskrivelsen er innlagt av Geir Gaarder 12.03.2011, basert på eget feltarbeid samme dag.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger ute langs Sunndalsfjorden, ved Vulvik. Mindre deler av lokaliteten (på østsiden av bekken) ligger trolig innenfor naturreservatet Gylhamran, men det meste av lokaliteten ligger på utsiden. Den ligger i ei bratt sørøstvendt li der en bekk danner en liten bekkedal. For øvrig er det små bergvegger både nede ved bekken og oppe i den sørvendte lia. Lokaliteten grenser til dels skarpt mot granplantefelt i øst (men også litt fattigere skog der), litt gradvis mot fattigere furudominert skog og litt grov ur i sør, gradvis mot fattigere skog i vest, samt gradvis og mer usikkert mot fattigere skog i nord.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Dette er et mosaikkmiljø, med kvaliteter knyttet både til bekkekløfter, rik edellauvskog, gammel edellauvskog og gammel lauvskog, kanskje også gammel furuskog. Rik edellauvskog antas å være viktigst i forhold til samlet naturverdi.

Vegetasjonstyper er en god del svak lågurtskog og høgstaude-/storbregneskog. I tillegg små innslag av rasmark og rik edellauvskog (av frisk type).

Artsmangfold: Undersøkelsestidspunktet var ikke egnet til å fange opp karplantefloraen i feltsjiktet i særlig grad, selv om det stort sett var snøfritt. I tresjiktet finnes sparsomt med alm (NT), og mer bjørk og rogn, samt litt osp, selje og furu. Også litt hasselkratt og lokalt korsved i

busksjiktet. I feltsjiktet en del hundegras, sølvbunke og bregner, men også myske, kratthumbleblom mv. Mest krevende art som ble påvist var ett eksemplar av fuglereir (NT). På bergvegger og gamle lauvtrær var lungenever-samfunnet middels godt utviklet, med mest av arter som lungenever, vanlig blåfiltlav, grynfiltlav, kystfiltlav og kystvrenge. I tillegg mer sparsomt med puteglye, skrubbenever, sølvnever og på osp helt i sør også skorpefiltlav (NT). Lite sopp ble påvist, men på ei ganske grov alm ble narrepiggsopp (NT) funnet.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen må sies å være kommet godt opp i aldersfase, og det er spredt med dødt trevirke her, både i form av læger og gadd (sistnevnte inkludert et par middels grove osper). Flere av lægrene er nokså morkne. Det har tydeligvis tidligere vært en del hjortegnag på almetrærne her, og flere er døde (dvs alma er gradvis på veg til å forsvinne). Dimensjoner på lauvtrærne er ikke spesielt grove, men ei alm nær bekken er på kanskje 60 cm nær basis.

Fremmede arter: Norsk gran er på full spredning inn i området fra nærliggende granplantefelt. Dette er mest utstrakt på østsiden av bekken, men flere små og opptil 3-4 meter høye grantrær vokser også på vestsiden.

Del av helhetlig landskap: Med den rike og dels gamle (edel)lauvskogen i det nærliggende reservatet Gylhamran, samt lignende miljøer viderer utover fjordlia mot Treekrem, må lokaliteten helt klart sies å tilhøre et helhetlig landskap.

Verdivurdering: Lokaliteten får en ganske grei verdi som viktig - B. Den er ikke spesielt stor, men inneholder flere verdifulle elementer som dødt trevirke, gamle trær, små halvrike bergvegger, lita bekkekløft mv. I tillegg funn av flere rødlistearter og potensial for ytterligere slike. Til sist kommer verdien som del av et helhetlig landskap med ganske godt innslag av rik og gammel boreal og varmekjær lauvskog.

Skjøtsel og hensyn: På sikt vil det for naturverdiene være helt nødvendig med systematisk fjerning av all gran innenfor lokaliteten og helst også i nærområdet. I tillegg må hjortebestanden reduseres vesentlig for at almetrærne med tilhørende arter skal overleve. For øvrig bør det ikke foretas noen inngrep her.

Artsliste for lokaliteten

Totalt 15 art(er) påvist: hassel, alm (NT), revebjelle, korsved, myske, fuglereir (NT), narrepiggsopp (NT), puteglye, vanlig blåfiltlav, skorpefiltlav (NT), sølvnever, lungenever, kystvrenge, grynfiltlav, kystfiltlav.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Rikmyr
Utforming: Rik skog- og krattbevokst myr
Mosaikk: Totalt 1 naturtype(r) registrert: Rikmyr A05 - Rik skog- og krattbevokst myr A0501 (50%).
Feltsjekk: 29.08.2010 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Lokalitetsbeskrivelsen er innlagt av Geir Gaarder 17.03.2011, basert på eget feltarbeid 29.08.2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i sørvestskråningen til Sørlinebba, dvs øst for Torsknyken på Meisingset. Lia er ganske slak og jevn med høy myrdekning. Lokaliteten grenser for det meste litt gradvis mot fattigere myr, bjørkekratt og glissen fjellskog på alle kanter. Berggrunnen består av gneis, men her tydelig med litt kalkrike innslag.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Det er i all hovedsak fastmattemyrer av bakkemyrutforming her. Små tendenser til kildesig finnes også, men dårlig utviklet. I tillegg kantsoner mot bjørkekratt med litt fragmenter av lågurtpregede enger. Av arronderingsmessige årsaker er det også inkludert noe fattigmyr i lokaliteten.

Artsmangfold: Mest kravfulle påviste art var nok stortveblad, som ble funnet med 2 eksemplarer i øvre deler. Ellers er det noe av typiske rikmyrsarter som fjellfrøstjerne, gulstarr og breiull. For

Lok. nr. 247 Sørlinebba SV forts.

øvrige kan nevnes loppestarr, svarttopp, fjelltistel, bjønnbrodd, dvergjamne, hvitmaure, sumphaukeskjegg, kystmyrklegg, jåblom, gulsildre (sparsom), nattfiol, sveltull, kattedot, hvitbladtistel, klokkevintergrønn og myrstjernemose.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten virker ikke påvirket av inngrep.

Fremmede arter: Ingen observert.

Del av helhetlig landskap: Det finnes spredt med rikmyrer i terrenget rundt Torsknyken, om enn uten særlige konsentrasjoner. I noen grad må likevel denne lokaliteten regnes som del av et helhetlig landskap (bl.a. er det litt svakere utviklet rikmyr langs bekken i søkket sør for denne lokaliteten).

Verdivurdering: Lokaliteten vurderes ikke å være større eller bedre utviklet enn at den får verdien lokalt viktig - C.

Skjøtsel og hensyn: Det beste for naturverdiene er bare å la lokaliteten få ligge i fred.

Artsliste for lokaliteten

Totalt 20 art(er) påvist: dvergjamne, fjellfrøstjerne, jåblom, gulsildre, svarttopp, kystmyrklegg, klokkevintergrønn, kattedot, hvitbladtistel, sumphaukeskjegg, fjelltistel, hvitmaure, bjørnebrodd, stortveblad, nattfiol, gulstarr, loppestarr, bredmyrull, sveltull, myrstjernemose.

Miljøfaglig Utredning AS ble etablert i 1988. Firmaets hovedformål er å tilby miljøfaglig rådgivning. Virksomhetsområdet omfatter blant annet:

- Kartlegging av biologisk mangfold
- Konsekvensanalyser for ulike tema, blant annet: Naturmiljø, landskap, friluftsliv, reiseliv og landbruk
- Utarbeiding av forvaltningsplaner for verneområder
- Utarbeiding av kart (illustrasjonskart og GIS)
- FoU-virksomhet
- Foredragsvirksomhet

Hovedadresse:

Gunnars veg 10, 6630 Tingvoll

Telefon: 97 97 84 20

Org.nr.:

984 494 068 MVA

Hjemmeside:

www.mfu.no